N:o 7.

Ank. till Riksd. kansli den 25 april 1898, kl. 2 e. m.

Memorial, med förslag till reglemente för riksbankens styrelse och förvaltning att gälla från den 1 januari 1899.

Af 1897 års Riksdag infördes i bankoutskottets instruktion den bestämmelse, att utskottet skulle till Riksdagen inkomma med förslag till bankoreglemente, att gälla från den 1 januari 1899 och, sedan beslut härom blifvit af Riksdagen fattadt, till fullmägtiges efterrättelse detsamma meddela.

Med anledning häraf har bankoutskottet vid 1897 års riksdag anmodat fullmägtige att till utskottet vid början af 1898 års riksdag afgifva förslag till reglemente att tillämpas från 1899 års början; och har utskottet på grund af berörda föreskrift från fullmägtige fått mottaga dylikt förslag jemte en skrifvelse af den 27 sistlidne januari. Med denna har äfven följt utdrag af fullmägtiges protokoll samma dag, utvisande hvilka skiljaktiga meningar, som yppat sig under fullmägtiges öfverläggningar i ämnet.

I *Bil. A.* till detta memorial har utskottet gjort en sammanställning af å ena sidan det nu gällande bankoreglementet och fullmägtiges förslag till nytt sådant samt å andra sidan utskottets eget förslag till reglemente, hvaruti med kursiv stil betecknats de afvikelser från fullmägtiges förslag, som utskottet funnit böra vidtagas.

I *Bil. B.* äro sammanförda dels fullmägtiges skrifvelse af den 27 sistlidne januari och dels nyssberörda protokollsutdrag jemte dertill hörande förslag till reglemente, uppgjordt af en bland fullmägtige.

I sammanhang med pröfningen af fullmägtiges reglementsförslag har utskottet till behandling jemväl förehaft motioner, väckta i Andra Kam-

maren, den ena af herr *P. O. Lundell m. fl.* (n:o 116) om sådan ändring i bestämmelserna angående afbetalningslån, att lånen finge återbetalas medelst erläggande hvar sjette månad af en tiondedel i stället för en femtedel af lånebeloppet, och den andra af herrar *P. Andreasson* och *E. Nilsson* i Kattleberg om den ändring i nämnda bestämmelser, att lånen kunde erhållas såväl på $2^1/_2$ som 5 års återbetalning.

Vidkommande bankofullmägtiges förslag till reglemente, framgå de skäl, på hvilka förslaget hvilar, af den vidfogade skrifvelsen af den 27 sistlidne januari; och tillåter sig utskottet att till densamma hänvisa.

Såsom synes af det vid fullmägtiges skrifvelse fogade protokollsutdraget, har under fullmägtiges öfverläggningar angående det af dem angifna reglementsförslaget yppats olika meningar, i huru vidsträckt mån de i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 meddelade stadgandena om bankens styrelse och förvaltning borde i reglementet intagas. En af fullmägtige har dervid på angifna skäl yrkat, att i reglementet borde införas lagens alla bestämmelser i här nämnda afseende, hvaremot fullmägtiges flertal omfattat den mening, att lagens ifrågavarande bestämmelser icke borde i vidsträcktare mån ingå i detsamma, än sådant funnes nödigt för beredande dels af tydlighet och sammanhang i affattningen af de särskilda paragraferna, dels af lättnad för allmänheten i fråga om inhemtande af de stadganden, som direkt rörde dess förbindelser med riksbanken, dels ock för erforderliga hänvisningar till lagens paragrafer.

Inom utskottet har slutligen en tredje mening uttalats, att, med anledning af stadgandet i lagens § 38 derom, att *de föreskrifter, som utöfver denna lag erfordras angående riksbankens förvaltning, meddelas i särskildt reglemente*, detta senare ej skulle innehålla andra föreskrifter om förvaltningen än sådana, som äro behöfliga jemte och vid sidan af lagen, d. v. s. sådana detaljföreskrifter, som i denna ej upptagits.

Onekligt är, att, såsom jemväl blifvit i fullmägtiges skrifvelse framhållet, stadgandet i lagens 38:de § närmast föranleder dertill, att meningen varit, att reglementet skulle utgöra allenast ett supplement till riksbankslagen med afseende på de mera detaljerade föreskrifterna beträffande bankens förvaltning, men obestridligt är äfven, att afsevärda praktiska svårigheter förekom-

ma vid reglementets affattande enligt den angifna principen. Det kan nemligen icke förbises, att, såsom i fullmägtiges skrifvelse ock framhållits, det för ernående af tydlighet och för beredande af lättnad för allmänheten att erhålla kännedom om de stadganden, hvilka afse dess förbindelser med riksbanken, är lämpligt att, särskildt med afseende på det reglemente, som nu för första gången skall träda i kraft på samma gång som den nya riksbankslagen, icke för mycket afvika från det nu gällande reglementet, vid hvilket allmänheten vant sig. Att, såsom reservanten bland fullmägtige yrkat, i bemödandet att göra reglementet tydligt och att bereda allmänheten nyssberörda lättnad gå så långt, att i det nya reglementet införas så godt som alla i lagen för riksbanken meddelade bestämmelser om bankens rörelse och förvaltning, har emellertid icke synts utskottet ändamålsenligt, då, såsom äfven framgår af det af samma reservant upprättade reglementsförslaget, derigenom reglementet varder så vidlyftigt, att öfverskådligheten går förlorad.

Af dessa skäl har i förevarande principfråga utskottet ansett sig böra hufvudsakligen biträda den mening, som fullmägtiges flertal omfattat, samt för ty i sitt förslag till nytt bankoreglemente upptagit vissa i lagen meddelade förvaltningsföreskrifter eller gjort hänvisningar till uppgifna paragrafer i lagen.

Hvad slutligen beträffar de särskilda bestämmelserna i reglementet, har utskottet i allmänhet anslutit sig till fullmägtiges förslag. De afvikelser från detta, som utskottet ansett sig böra förorda, äro af två slag, dels verkliga ändringar i sak, dels endast i afseende på redaktionen. Dessa senare torde icke behöfva särskild motivering, men beträffande de förra får utskottet anföra följande.

Af bankoutskottet ifrågasatta ändringar i fullmägtiges reglementsförslag.

a) Ang. vägrad inlösen af riksbankens sedlar. § 5 i utskottets reglementsförslag.

I fullmägtiges förslag saknas bestämmelse, motsvarande den i nu gällande reglemente under § 8 meddelade, angående förfarandet, för den händelse riksbanken skulle vägra att vid uppvisandet inlösa sina sedlar. Utskottet, som ansett, att i reglementet icke bör saknas en hänvisning till hvad för nämnda fall blifvit i lag stadgadt, har derför i *§ 5* i sitt reglementsförslag intagit dylik hänvisning.

b) Om postvexelrörelsen. § 16 i utskottets reglementsförslag.

I fråga om postvexelrörelsen äro i nu gällande reglemente bestämmelser meddelade i *§ 21*, hvilken § motsvaras af *§ 15* i fullmägtiges och *§ 16* i utskottets förslag. I detta senare har, utom en redaktionsförändring,

vidtagits den ändring i sak, att utskottet uteslutit den i såväl gällande reglemente som i fullmägtiges förslag meddelade bestämmelsen, att de penningar, som å postvexelräkning insättas vid hufvud- eller afdelningskontoren, icke få användas i diskonterings-, låne- eller kreditivrörelse. Utan att vilja inlåta sig på pröfning, huruvida det i nu gällande reglemente meddelade, i fullmägtiges förslag bibehållna förbudet att i utlåningsrörelsen använda medel, som influtit i utbyte mot riksbankens postvexlar, är fullt bankmessigt och praktiskt, har utskottet ansett det i allt fall icke vara lämpligt, att sådant förbud stadgas i sjelfva reglementet, till följd hvaraf utskottet i sitt förslag uteslutit ifrågavarande bestämmelse. Finna fullmägtige det vara behöfligt, att framgent, såsom nu, postvexelmedel icke få användas i utlåningsrörelsen, kan derom meddelas särskild föreskrift, men den synes icke böra fastslås i reglementet.

c) Stadganden om riksbankens utlåningsrörelse. § 21 i utskottets reglementsförslag.

Hvad angår utlåningsrörelsen, är i *§ 25 mom. 2* af gällande reglemente stadgadt, att, utan hinder af distriktsindelningen, om hvilken senare bestämmelser äro meddelade i *mom. 1*, lån utan afbetalningsrätt mot realsäkerhet och kreditiv mot enahanda slags säkerhet samt vid hufvudkontoret kredit i löpande räkning må beviljas, hvarjemte i *§ 33 mom. 2* och *3* i gällande reglemente och den deremot svarande *§ 27 mom. 2* och *3* i fullmägtiges förslag är föreskrifvet, att diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning ej må beviljas annan än den, som är inom lånedistriktet mantalsskrifven, samt att vexelutgifvare, acceptant eller endossent likasom hypoteksutgifvare må kunna antagas, äfven om ban tillhör annat lånedistrikt, än der diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning sökes.

Dessa å spridda ställen i nuvarande reglemente och i fullmägtiges förslag förekommande stadganden har utskottet ansett lämpligen böra sammanföras i *§ 21*, som således i utskottets reglementsförslag motsvarar de nyssberörda bestämmelserna i gällande reglemente och fullmägtiges förslag.

Med afseende på den rörlighet, som utmärker nutidens affärslif, och anspråken på lättnader deri, torde det icke utan fog kunna ifrågasättas, om distriktsindelningens upprätthållande i den omfattning, som nu eger rum, kan anses fullt tidsenligt. Rätta tidpunkten att upptaga denna fråga till närmare pröfning synes dock utskottet först då vara inne, när den nya riksbankslagens föreskrift om riksbankskontor i hvarje af rikets län fullständigt genomförts. Men om också frågan i sin helhet får anstå till dess, finner dock utskottet hinder ej möta att redan nu besluta en sådan jemkning af det i *mom. 2* af *§ 27* i fullmägtiges förslag införda stadgandet derom, att diskontering, lån m. m.

ej må beviljas annan än den, som är inom vederbörande lånedistrikt mantalsskrifven, att äfven den, som inom distriktet drifver stadigvarande rörelse, må kunna erhålla diskontering, lån, kreditiv och kredit i löpande räkning vid det kontor, inom hvilkets lånedistrikt rörelsen drifves, oberoende af den ort, der vederbörande är mantalsskrifven.

I öfverensstämmelse härmed har utskottet affattat *§ 21 mom. 2* i sitt förslag.

d) Afbetalningslånens återbetalningstid. § 27 mom. 2 i utskottets reglementsförslag.

I de ofvanberörda motionerna angående ändring af § 32 mom. 2 i gällande bankoreglemente (§ 26 mom. 2 i fullmägtiges förslag) har föreslagits:

af herr P. O. Lundell m. fl. (motionen n:o 116):

att stadgandet skulle affattas sålunda:

»Lånen återbetalas medelst erläggande hvar sjette månad efter utlåningsdagen af minst en tiondedel utaf lånebeloppet jemte upplupen ränta, vid äfventyr, om sådant försummas, att hela den obetalda delen af lånet varder till betalning förfallen»; och

af herrar P. Andreasson och E. Nilsson i Kattleberg (motionen n:o 130):

»att nu gällande bankoreglemente erhåller sådan lydelse, att afbetalningslånen må kunna erhållas såväl på $2^1/_2$ som 5 års återbetalning».

Frågan om utsträckning af tiden för återgäldande af afbetalningslån har, såsom af det vid fullmägtiges skrifvelse fogade protokollsutdrag den 27 sistlidne januari framgår, varit föremål för pröfning vid afgifvandet af fullmägtiges förslag, och en af dem har reservationsvis framstält yrkande om lånetidens förlängning till 5 år genom afbetalningsbeloppets bestämmande till en tiondedel i stället för en femtedel hvar sjette månad.

Vid alla föregående riksdagar under 1890-talet — med undantag endast för 1894 års riksdag — hafva liknande förslag genom motioner underställts Riksdagens afgörande. Förslagen, hvilka hvarje gång af bankoutskottet afstyrkts, hafva ej heller vunnit Riksdagens bifall; och då utskottet af hvad de ofvanbemälde motionärerna och reservanten inom fullmägtige i saken anfört ej funnit anledning frångå sin vid så många föregående tillfällen uttalade uppfattning, att någon utsträckning af tiden för återgäldande af afbetalningslån icke bör ifrågakomma, har utskottet ej kunnat förorda ifrågavarande motioner, utan bibehållit nuvarande bestämmelser angående återbetalningstiden.

e) Lånerätt för svensk man, bosatt utrikes.

Beträffande öfriga reglementsstadganden, som afse utlåningsrörelsen, har utskottet, förutom några redaktionsförändringar, ej föreslagit annan afvikelse

från det af fullmägtige framlagda reglementsförslaget, än att utskottet, på sätt framgår af *§ 28* i utskottets förslag (motsvarande *§ 33* i gällande reglemente och *§ 27* i fullmägtiges förslag) uteslutit stadgandet, att diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning ej finge beviljas svenske medborgare, bosatte å utrikes ort.

Utskottet har nemligen icke kunnat finna något giltigt skäl att uttryckligen förbjuda fullmägtige eller riksbankskontorens styrelser att åt svensk man utlemna lån eller bevilja kredit i annan form blott derför, att han är boende å utländsk ort och äfven om han erbjöde första klassens säkerheter, hvilka eljest skulle antagas.

f) Riksbankens rätt till biträde i exekutiva ärenden m. m.

Jemlikt *§ 38* i nu gällande reglemente, hvilken § motsvaras af *§ 32* i fullmägtiges förslag, är riksbanken berättigad till handräckning i utsökningsmål hos vissa myndigheter, men då denna rätt icke är eller kan vara beroende på föreskrifter i bankoreglementet, utan har sitt stöd i kongl. förordning, har utskottet ansett, att stadgandet borde fullständigas genom en hänvisning till den af Kongl. Maj:t utfärdade författningen i ämnet, hvilken härleder sig från år 1681; Och har utskottet i öfverensstämmelse härmed affattat *§ 33* i sitt reglementsförslag.

g) Verkställande styrelseledamot vid afdelningskontoren.

Den af ledamöterna i afdelningskontorens styrelser, å hvilken närmast hvilar ansvaret för göromålens behöriga gång, benämnes i nu gällande reglemente samt i fullmägtiges förslag »ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen», en benämning, som utskottet funnit mindre lämplig och derför i sitt förslag utbytt mot »verkställande styrelseledamot».

h) Ordnande af pensions- och successionsförhållandena för vissa verkställande styrelseledmöter vid afdelningskontoren. § 63 i utskottets reglementsförslag.

Under loppet af 1897 års riksdag fick bankoutskottet från verkställande styrelseledamöter vid tre riksbankskontor i orterna, hvilka ledamöter tillika voro tjenstemän i riksbanken, mottaga en framställning om ordnande af deras pensions- och successionsförhållanden. Denna framställning fann utskottet icke under det årets riksdag böra göras till föremål för någon hemställan hos Riksdagen, men inom utskottet ifrågasatte en af utskottets ledamöter, att hos fullmägtige skulle begäras utredning och förslag i ämnet under loppet af innevarande års riksdag. Detta tillvägagående godkändes af utskottet; och sedan den skriftligen affattade framställningen härom remitterats till fullmägtige, hafva de den 3 sistlidne februari till innevarande års Riksdags bankoutskott aflåtit skrifvelse i ämnet jemte protokollsutdrag samma dag, innehållande en af en bland fullmägtige afgifven reservation.

I *Bil. C.* till detta memorial meddelar utskottet lydelsen af såväl förenämnda inom utskottet under 1897 års riksdag gjorda framställning som af fullmägtiges skrifvelse i ämnet äfvensom af det dervid fogade protokollsutdraget; och tillåter sig utskottet att till dessa handligar hänvisa.

Såsom af ifrågavarande framställning och skrifvelse framgår, är syftet med de ifrågasatta förändringarna i nuvarande stadganden tvåfaldigt, nemligen *dels* att bereda åt verkställande styrelseledamöter vid afdelningskontor, hvilka ledamöter tillika äro *tjenstemän* i riksbanken, en bättre ställning i pensionshänseende, så att de icke föranledas söka vissa, lika eller högre aflönade, tjenstebefattningar i riksbanken, ej för att tillträda och utöfva dessa, utan endast för att bereda sig rätt till högre pension, och *dels* att förekomma den väsentliga olägenhet, att de befattningar hos riksbanken, som innehafvas af tjenstemän, hvilka erhålla förordnande såsom verkställande styrelseledamöter vid afdelningskontor, skola uppehållas genom vikarier med tillfälliga förordnanden.

Utskottet har icke kunnat undgå att erkänna vigten af de anmärkningar mot de nuvarande förhållandena, som framhållits af förslagsställaren inom bankoutskottet vid 1897 års riksdag samt af fullmägtige, till följd hvaraf utskottet, lika med fullmägtige, omfattar den mening, att en ändring i nämnda förhållanden är påkallad icke minst ur synpunkten af riksbankens egna, välförstådda intressen. Verkställande styrelseledamotsbefattningarna vid afdelningskontoren äro uppenbarligen af sådan betydelse för kontorens skötsel, att det hufvudsakligen är på dessa styrelseledamöters duglighet och drift, som en framgångsrik och för allmänheten gagnande verksamhet af dessa kontor beror. Det är derför af synnerlig vigt, att, om man å ena sidan af dem, hvilka bekläda ifrågavarande befattningar, fordrar ett magtpåliggande arbete, de å andra sidan erhålla sådana aflönings- och, der de äro tjenstemän i riksbanken, pensionsförmåner, att riksbanken kan påräkna, att till befattningarna skola finnas dugliga sökande och att de, som börjat egna sig åt desamma och visat sig skickliga och dugliga, icke af hänsyn till sin pensionering föranlåtas att vid första gynsamma tillfälle söka andra tjenster inom eller utom riksbanken. Äfven synes det utskottet, att meningarna ej gerna kunna vara delade derom, att det är olämpligt, att ett stort antal tjenstebefattningar vid riksbankens olika kontor uppehållas af vikarier, derigenom att tjenstemän erhållit uppdrag såsom verkställande styrelseledamöter vid afdelningskontor.

Deremot kan det naturligtvis blifva föremål för olika meningar, huru de anmärkta bristerna bäst böra afhjelpas.

Fullmägtige hafva, med hemtadt stöd från förhållandena vid de all-

männa läroverken, velat så ordna saken, att, när någon riksbankens tjensteman varder förordnad till verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor, dennes tjenst skall anslås ledig och i vanlig ordning tillsättas, men med skyldighet för den nye innehafvaren att, om bemälde verkställande styrelseledamot återgår till sin förra tjenst, med bibehållande af lön och tjenstgöringspenningar förrätta annan tjenst, på sätt i fullmägtiges förslag är närmare angifvet.

Enligt utskottets åsigt är detta förslag icke fullt egnadt att råda bot å de olägenheter, som afsetts. Ty i sjelfva verket blifva de tjenstemän, som tillsatts i ledighet efter tjensteman, hvilken antagits till verkställande styrelseledamot, icke annat än vikarier åt denne, om än med en något säkrare ställning, än om allenast vanligt vikariatsförordnande lemnats.

Saken synes utskottet lämpligare kunna och böra ordnas så, att i händelse till verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor förordnas någon person, som innehar ordinarie tjenst inom riksbanken, denne skall frånträda sin tjenst, hvilken i vanlig ordning tillsättes, samt att, om han af någon anledning afgår från dylikt uppdrag, han skall vara skyldig förrätta annan tjenst efter fullmägtiges pröfning samt, i afbidan, att fast anställning å nyo erhålles, ega rätt till vissa aflöningsförmåner, lämpade efter den längre eller kortare tid, han utöfvat uppdrag såsom verkställande styrelseledamot.

Ett i öfverensstämmelse härmed affattadt förslag har utskottet intagit i *§ 63* i sitt reglementsförlag.

Vidkommande derefter frågan om pensionsrätt för afdelningskontorens verkställande styrelseledamöter, har utskottet icke anledning till erinran mot det förslag derutinnan, som fullmägtige framstält, endast med det undantag, att ett par förtydliganden, som utskottet funnit böra vidtagas, blifvit af utskottet gjorda. I öfrigt är *§ 79 mom. 2* i utskottets reglementsförslag lika med den bestämmelse i ämnet, som fullmägtige föreslagit.

---

i) Riksbankens tjenstemäns skyldighet att ställa uppbördssäkerhet.

Sedan inom utskottet fråga uppstått, om ej den vissa bland riksbankens tjenstemän åliggande skyldigheten att ställa uppbördssäkerhet lämpligen skulle kunna upphäfvas, begärde utskottet genom protokollsutdrag den 8 sistlidne mars yttrande i ämnet från bankofullmägtige samt erhöll till svar

härå skrifvelse af den 17 i samma månad, hvari fullmägtige utan någon dem emellan yppad meningsskiljaktighet anförde:

»Enligt hvad fullmägtige hafva sig bekant, ställes ej dylik säkerhet af någon tjensteman inom Riksdagens andra verk, riksgäldskontoret, och sådan afgifves ej heller af räntmästaren inom statskontoret. I riksbanken äro för närvarande kassörer och vårdare af dagkassornas fasta behållningar äfvensom kamrerarne vid afdelningskontoren underkastade skyldigheten att aflemna borgen eller annan säkerhet, men ej vårdarne af vare sig de stora förvaringskassorna eller af de öppna deposita.

I förhållande till de medel, som anförtros riksbankens tjenstemän, är det ansvarsbelopp, som skäligen kan dem affordras såsom säkerhet för dessa medel, jemförelsevis mindre betydande, och de tjenstemän, som omhänderhafva de största beloppen penningar och värdehandlingar, äro befriade från skyldigheten att ställa säkerhet.

Det förtroende, som riksbanken måste hysa till dessas redbarhet och ordentlighet, bör äfven förefinnas för samtliga tjenstemän, helst dessa först efter en långvarig pröfning i bankens tjenst erhålla sådana befattningar, för hvilka ansetts böra fordras borgen eller annan säkerhet. Det beroende och tvång, som skyldigheten att anskaffa sådan medför, torde alltid vara oförmånliga och kunna leda den obemedlade tjenstemannen in i förhållanden, som ej äro för honom gagneliga; och hvad beträffar den på sista tiden beredda utvägen att för säkerhets anskaffande kunna anlita särskild försäkringsanstalt, medför detta en ej så obetydlig årlig afgift, som tjenstemannen ofta anser vara ganska känbar och hvilken han derför gerna vill undgå.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hysa fullmägtige icke någon tvekan att tillstyrka, det föreskrifterna, om att vissa tjenstemän skola ställa borgen eller annan säkerhet, må upphäfvas.»

Med stöd af detta uttalande från fullmägtige — hvilket öfverensstämmer med den uppfattning, som gjort sig gällande inom utskottet — och då skyldigheten att ställa borgen eller annan säkerhet drabbar tjenstemännen ojemnt, i det att några äro derifrån befriade, samt detta förhållande icke synes vara fullt rättvist, har utskottet, i betraktande äfven af den kontroll, som riksbankens tjenstemän äro underkastade, ur sitt reglementsförslag uteslutit de i *§§ 69, 80* och *92* i nu gällande reglemente (*§§ 61, 72* och *83* i fullmägtiges förslag) förekommande stadgandena om uppbördssäkerhet.

k) Påföljd vid iråkadt längre tids omyndighetstillstånd för tjenstemän.

§ 73 i utskottets reglementsförslag.

Enligt *§ 80* i gällande bankoreglemente är stadgadt, att tjensteman, som varder under förmynderskap ställd, icke må tillåtas att sin tjenst förrätta, samt att, om omyndighetstillståndet icke inom två år upphör, han skall skiljas från tjensten, dock att, om detsamma varit föranledt af sjukdom, fullmägtige må ega att *förfara efter omständigheterna.* Utskottet har fäst sin uppmärksamhet vid, att detta senare stadgande synes strida mot hvad i en föregående § stadgats angående förfarandet, då tjensteman varder af sjukdom hindrad att sin tjenst förrätta. I detta fall ega nemligen (se *§ 75* i gällande reglemente, *§ 67* i fullmägtiges och § 69 i utskottets förslag) fullmägtige eller vederbörande kontorsstyrelser att med riksbankens medel enligt angifna grunder bekosta erforderligt vikariat, men tjenstemannen kan icke, blott på grund deraf att han af sjukdom icke kan tjenstgöra, skiljas från sin befattning, utan bibehåller, hur länge sjukdomstillståndet än fortfar och intill dess han kan på annan grund afskedas eller återgå i tjenst, sin lön och under viss kort tid äfven tjenstgöringspenningar*). Det vill häraf synas utskottet, som om det i *§ 80* meddelade stadgandet, att fullmägtige må förfara efter omständigheterna, i fall omyndighetstillståndet föranledts af sjukdom och fortfarit i 2 år, skulle sakna betydelse, enär vederbörande otvifvelaktigt torde kunna göra anspråk på tillämpning af stadgandena om förfarandet vid sjukdomsfall af sådan art, att det hindrar personen i fråga att tjenstgöra.

På grund häraf och till undanrödjande af den nu befintliga tvetydigheten i förenämnda stadganden, har utskottet åt *§ 73* i sitt förslag, hvilken § motsvarar *§ 80* i gällande reglemente och *§ 72* i fullmägtiges förslag, gifvit en sådan lydelse, att der uttryckligen hänvisas till *§ 69* i utskottets förslag, eller det stadgande, som har afseende på sjukdom såsom hinder för tjenstgöring.

l) Stadganden om verkan af ådömd förlust af medborgerligt förtroende för tjenstemän och pensionstagare.

§§ 75 och 82 i utskottets reglementsförslag.

Det nu gällande reglementet föreskrifver i § 82 (= § 74 i fullmägtiges förslag), att tjensteman, som öfvertygas om ärerörigt brott eller annan förseelse i allmänna lefvernet *af den svåra beskaffenhet, att riksbankens trygghet eller anseende ovilkorligen fordrar hans entledigande,* hafve gjort sig förlustig sin i riksbanken innehafvande tjenst.

Denna bestämmelse synes utskottet vara föråldrad och dessutom så sväfvande och obestämd, att dess tillämpning torde möta afsevärda svårigheter, till följd hvaraf utskottet funnit sig böra gifva densamma en annan och tydligare affattning och derför i *§ 75* i sitt förslag infört stadgande

*) Punkten 4:o i tillämpningsstadgarne till aflöningsstaten.

derom, att tjensteman, som genom laga kraft egande utslag förklarats förlustig medborgerligt förtroende, skall från sin tjenst i riksbanken entledigas.

Likaså har utskottet i *§ 82* i sitt förslag, hvilken § motsvarar *§ 90* i gällande reglemente och *§ 81* i fullmägtiges förslag, ändrat det nuvarande stadgandet derom, att pensionstagare skall förlora rättigheten till pension, om han *dömes* till förlust af medborgerligt förtroende, på sådant sätt, att förlusten af pension gjorts beroende af att domstols utslag, hvarigenom förlusten af medborgerligt förtroende ådömts, vunnit laga kraft.

I slutet af sitt reglementsförslag har utskottet, med anledning af Riksdagens beslut, att under år 1899 skola inrättas två nya afdelningskontor af riksbanken, tillagt de bestämmelser, som ytterligare härutinnan erfordras och som äro lika med de stadganden, hvilka förut blifvit i föregående reglementen tillagda med afseende på nya afdelningskontor.

Under åberopande af hvad här ofvan anförts, hemställer utskottet:

1:o

att Riksdagen må godkänna det af utskottet framstälda förslag till nytt reglemente för riksbankens styrelse och förvaltning att gälla från 1899 års början, hvilket förslag är intaget i *Bilagan A* till detta memorial;

2:o

att de af herrar Lundell och P. Andreasson m. fl. väckta motionerna, om ändring i tiden för återbetalning af afbetalningslån, må anses besvarade genom utskottets förslag till bankoreglementets lydelse i *§ 27 mom. 2.*

Stockholm den 25 april 1898.

På bankoutskottets vägnar:

G. H. SPENS.

Reservationer:

af herr grefve *Hamilton;*
af herr *Holmgren*, med hvilken herr *J. P. Nilsson* i Käggla instämt:

»I utskottets förslag till reglemente att gälla från 1899 års början kan jag ej instämma hvad nedannämnda paragrafer angår, nämligen:

§ 27 mom. 2, der jag yrkat, att momentet skulle erhålla följande lydelse:

Lånen återbetalas medelst erläggande hvar sjette månad efter utlåningsdagen af minst en tiondedel utaf lånebeloppet jemte upplupen ränta, vid äfventyr, om sådant försummas, att hela obetalda delen af lånet varder till betalning förfallen;

§ 63 och *§ 79*, andra punkten, som jag yrkat skulle ur reglementsförslaget uteslutas; och

§ 73, som jag yrkat skulle affattas i öfverensstämmelse med lydelsen af motsvarande § 80 i nu gällande reglemente i den del, som afser förfarandet, då tjensteman viss längre tid förblifvit i omyndighetstillstånd.

Om uteslutande af sista delen af § 80 i gällande reglemente är jag med utskottets majoritet ense.»

Stockholm 1898, Iduns Kongl. Hofboktryckeri.

Bil. A

till

Bankoutskottets memorial n:o 7 år 1898.

Förslag

till

Reglemente

för riksbankens styrelse och förvaltning att gälla från och med 1899.

Nuvarande lydelse: *Föreslagen lydelse:* (*Bankofullmägtige.*)

Afdelning 1.

Allmänna föreskrifter.

§ 1.

Riksbanken förblifver under Riksdagens garanti samt förvaltas af dertill förordnade fullmäktige efter af Konungen och Riksdagen gemensamt stiftad lag samt de särskilda föreskrifter, som äro meddelade i detta reglemente.

(Jfr Regeringsformen § 72.)

§ 2.

Enligt Sveriges Rikes Ständers beslut och förordning om banken af den 22 september 1668, har Sveriges riksbank till föremål för sin verksamhet:

A. i egenskap af vexelbank:

att bibehålla det inländska myntet vid dess rätta och skäliga valör samt hindra och förekomma främmande myntsorters obilliga och egenmäktiga stegrande;

(Jemför ingressen till nämnda Rikets Ständers beslut och förordning.)

B. i egenskap af depositionsbank:

att för allmänhetens säkerhet, nytta och beqvämlighet emottaga penningar af en hvar, som sådant åstundar, deröfver föra räkning och dem vid anfordran insättaren tillhandahålla, så att handel och rörelse må underlättas genom de derå utfärdade assignationers och invisningars kredit, kraft

Bankoutskottets förslag *)

till

Reglemente

för riksbankens styrelse och förvaltning, gällande från den 1 januari 1899.

Afdelning 1.

Allmänna föreskrifter.

§ 1.

Riksbanken förblifver under Riksdagens garanti samt förvaltas af dertill förordnade fullmägtige efter af Konungen och Riksdagen gemensamt stiftad lag samt de särskilda föreskrifter, som äro meddelade i detta reglemente. *§ 1.*

(Jfr Regeringsformen § 72.)

*) Kursiveringarna utvisa de afvikelser, som i utskottets förslag förekomma från *fullmägtiges*. Paragraferna i högra marginalen hänvisa till fullmägtiges förslag.

och giltighet, samt att derförutan jemväl, till säkert förvar mot vådliga händelser och tillgrepp, under försegling emottaga och vårda såväl kontanta penningar som annan flyttbar egendom;

(Jemför ingressen till ofvan nämnda Rikets Ständers beslut och förordning.)

C. i egenskap af lånebank:

att dels upplåna fruktlöst liggande kapital, dels på drägliga vilkor, emot fullgod säkerhet, biträda lånebehöfvande med understöd, och sålunda, till befordrande af handelns och alla nyttiga näringars uppkomst och förkofran, förebygga ocker och obilliga intressens beräknande enskilde emellan;

(Jfr § 44 och följande i ofvan nämnda Rikets Ständers beslut och förordning.)

D. i egenskap af allmän statsanstalt:

att uti den genom låneoperationerna inflytande och besparda vinst en tillgång må beredas, hvaröfver Rikets Ständer ega att till Kongl. Maj:ts och fäderneslandets heder och nytta samt allmänt gagneliga ändamål disponera.

(Jfr § 74 i ofvan nämnda Rikets Ständers beslut och förordning.)

§ 3.

Riksbankens grundfond skall, utan beräkning af riksbankens fasta egendom, inventarier samt mynt- och medaljkabinett, utgöra femtio millioner kronor.

§ 4.

Riksbankens reservfond utgör fem millioner kronor.

Uti goda utländska statspapper bör riksbanken innehafva minst ett belopp, som motsvarar reservfonden; åliggande det fullmäktige att, i händelse dylika statspapper

§ 2.

Mom. 1. Om riksbankens grundfond och reservfond är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 §§ 2 och 26.

§ 2.

Mom. 1. Om riksbankens grundfond och reservfond är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, §§ 2 och 26. *§ 2.*

någon gång behöfva till metalliska kassans förstärkning eller annat ändamål afyttras, så att behållningen nedgår under hvad ofvan är bestämdt, så fort sig göra låter, ånyo uppbringa densamma till det belopp, att den motsvarar reservfonden.

Det kapitalöfverskott, riksbanken utöfver grundfonden och reservfonden eger, må vid bokslutet föras såsom reserverade medel.

§ 5.

Mom. 1. Riksbanken ege att utgifva sedlar till det belopp, som motsvaras af af följande tillgångar:

a) metallisk kassa, så beräknad som i § 6 sägs;

b) på utrikes ort nedsatt eller under transport derifrån varande, mot sjöfara försäkradt guldmynt eller omyntadt guld; och

c) hos bankinrättningar eller handelshus på utrikes ort i löpande räkning innestående medel.

Mom. 2. Utöfver det enligt mom. 1 medgifna belopp vare riksbanken berättigad till en sedelutgifning af högst fyratiofem millioner kronor, under vilkor att de på grund häraf utgifna sedlar motsvaras af följande tillgångar sammanräknade:

a) lätt säljbara utländska statspapper;

b) statens, allmänna hypoteksbankens och andra inhemska obligationer, som å utländsk börs noteras; och

c) vexlar, betalbara inom eller utom riket.

§ 6.

Såsom riksbankens metalliska kassa skall beräknas allt inom landet befintligt, banken tillhörigt svenskt och utländskt guldmynt, omyntadt guld samt i Sverige, Norge eller Danmark i öfverensstämmelse

Mom. 2. Hvad riksbanken eger utöfver grundfonden och reservfonden må vid bokslutet föras såsom reserverade medel.

§ 3.

Om riksbankens sedelutgifning och metalliska kassa är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 kap. II.

Mom. 2. Hvad riksbanken eger utöfver grundfonden och reservfonden må vid bokslutet föras såsom reserverade medel.

§ 3.

Om riksbankens sedelutgifning och metalliska kassa är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, kap. II. *§ 3.*

med konventionen den 27 maj 1873 pregladt silfvermynt.

Metalliska kassan må ej bibehållas vid lägre belopp än femton millioner kronor. — Derutöfver skall, då de på grund af § 5 mom. 2 utgifna sedlar öfverstiga trettiofem millioner kronor, riksbanken hålla i metallisk kassa minst trettio procent af det belopp, hvarmed de på sådan grund utgifna sedlar öfverskjuta sistnämnda summa.

Den del af metalliska kassan, som utgöres af guld, må ej bibehållas vid mindre belopp än som svarar mot fyra femtedelar af den metalliska kassan i dess helhet.

§ 7.

Riksbanken är ovilkorligen skyldig att, när så påfordras, inlösa sina sedlar efter den grund, Konung och Riksdag fastställt, hvadan sedlar å kronor och riksdaler riksmynt inlösas efter deras lydelse, sedlar å specie eller banko efter den grund, att en riksdaler specie eller banko gäller lika med en riksdaler femtio öre riksmynt, samt sedlar å 14 och 10 skillingar uti koppar efter enahanda grund som för inlösen af sedlar, lydande å banko.

(Se lagen för Rikets Ständers bank af den 1 mars 1830, Kongl. Maj:ts nådiga förordning om rikets mynt af den 3 februari 1855 samt lagarna om rikets mynt och om öfvergången till det nya myntsystemet af den 30 maj 1873.)

§ 8.

Vägrar banken, under hvad sken det vara må, att sedel vid uppvisandet efter fastställd grund inlösa, eger sedelinnehafvaren att derom göra skriftlig anmälan hos Kongl. Maj:ts och Rikets Svea hofrätt.

(Se lagen för Rikets Ständers bank af den 1 mars 1830.)

§ 4.

Riksbanken är ovilkorligen skyldig att när så påfordras *vid sitt hufvudkontor* inlösa sina sedlar efter den grund, Konung och Riksdag fastställt, hvadan sedlar å kronor och riksdaler riksmynt inlösas efter deras lydelse, sedlar å specie eller banko efter den grund, att en riksdaler specie eller banko gäller lika med en riksdaler femtio öre riksmynt, samt sedlar å 14 och 10 skillingar uti koppar efter enahanda grund som för inlösen af sedlar, lydande å banko.

Se 1) lag för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, kongl. förordningen om rikets mynt af den 3 februari 1855, lagarna om rikets mynt och om öfvergången till det nya myntsystemet af den 30 maj 1873, 2) lag med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgifningsrätt så ock angående forum för riksbanken af den 12 maj 1897.

§ 4.

Riksbanken *är skyldig* att, när så påfordras, vid sitt hufvudkontor inlösa sina sedlar efter den grund, Konung och Riksdag fastställt, hvadan sedlar å kronor och riksdaler riksmynt inlösas efter deras lydelse, sedlar å specie eller banko efter den grund, att en riksdaler specie eller banko gäller lika med en riksdaler femtio öre riksmynt, samt sedlar å 14 och 10 skillingar uti koppar efter enahanda grund som för inlösen af sedlar, lydande å banko. *§ 4*

Se 1) lag för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, kongl. förordningen om rikets mynt af den 3 februari 1855, lagarna om rikets mynt och om öfvergången till det nya myntsystemet af den 30 maj 1873, 2) lag med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgifningsrätt så ock angående forum för riksbanken af den 12 maj 1897.

§ 9.

Uppgifter rörande riksbanken skola upprättas, tryckas och med allmänna tidningarna utdelas:

för hvarje månad, utvisande riksbankens tillgångar och skulder vid månadens slut;

för hvarje halft år sådan öfversigt, som i § 5 af lagen för Rikets Ständers bank af den 1 mars 1830 bestämmes; samt

för hvarje år fullständig öfversigt.

§ 5.

Om offentliggörande af uppgifter angående riksbankens ställning stadgas i §§ 23 och 24 af lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897.

Afdelning 2.

Om bankens rörelse.

A. Om metalliska kassans upprätthållande, köp och försäljning af guld och silfver, utländska vexlar, obligationer och statspapper.

§ 10.

Mom. 1. I riksbankens såväl hufvud- som afdelningskontor emottages svenskt guldmynt, pregladt i enlighet med kongl. förordningen af den 31 juli 1868 och äldre författningar, efter dess värde i gångbart mynt.

Mom. 2. De i enlighet med kongl. förordningen den 3 februari 1855 eller äldre författningar preglade svenska silfvermynt komma att af riksbanken emottagas enligt den i § 3 af lagen den 30 maj 1873 om öfvergången till det nya myntsystemet stadgade grund.

Mom. 3. I afseende på utländska guld- och silfvermyntsorter, hvilka icke, till följd af afslutad konvention, skola gälla såsom gångbart mynt i riket, ega fullmäktige bestämma, såväl hvilka slag må köpas, som pris derpå.

Mom. 4. Guld i plants, som till kongl. myntverket för riksbankens räkning aflemnas, inlöses, enligt myntverkets bevis, med guldets värde i svenskt mynt eller 2,480

A. **Om köp och försäljning af guld-silfver, utländska vexlar och obligationer samt om metalliska kassans upprätthållande.**

§ 6.

Mom. 2. De i enlighet med kongl. förordningen den 3 februari 1855 eller äldre författningar preglade svenska silfvermynt *emottagas af riksbanken* enligt den i § 3 af lagen den 30 maj 1873 om öfvergången till det nya myntsystemet stadgade grund.

Mom. 4. Om köp och försäljning af guld och silfver är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 10.

§ 5.

Om förfarandet, ifall riksbanken vägrar att sedel vid uppvisandet inlösa, stadgas i lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgifningsrätt, så ock angående forum för riksbanken den 12 maj 1897, § 2.

§ 6.

Om offentliggörande af uppgifter angående riksbankens ställning stadgas i §§ 23 och 24 af lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897. *§ 5.*

Afdelning 2.

Om bankens rörelse.

A. Om köp och försäljning af guld, silfver, utländska vexlar och obligationer samt om metalliska kassans upprätthållande.

§ 7.

Mom. 1. I riksbankens såväl hufvud- som afdelningskontor emottages svenskt guldmynt, pregladt i enlighet med kongl. förordningen af den 31 juli 1868 och äldre författningar, efter dess värde i gångbart mynt. *§ 6.*

Mom. 2. De i enlighet med kongl. förordningen den 3 februari 1855 eller äldre författningar preglade svenska silfvermynt emottagas af riksbanken enligt den i § 3 af lagen den 30 maj 1873 om öfvergången till det nya myntsystemet stadgade grund.

Mom. 3. I afseende på utländska guld- och silfvermyntsorter, hvilka icke, till följd af afslutad konvention, skola gälla såsom gångbart mynt i riket, ega fullmägtige bestämma, såväl hvilka slag må köpas, som pris derpå.

Mom. 4. Om köp och försäljning af guld och silfver är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, § 10.

kronor för ett kilogram fint guld, efter afdrag derifrån af en fjerdedels procent i myntningskostnad samt af de afgifter för smidbargöring och skedning, som kunna ifrågakomma; börande fullmäktige, så vidt på dem ankommer, tillse, att så stort förråd af mynt alltid förefinnes, att betalningen i allmänhet må kunna erläggas omedelbart efter det guldet aflemnats och dess värde i mynt blifvit behörigen styrkt.

Guld och silfver, som sjöledes införas, skola mot sjöfara försäkras.

På fullmäktige ankomme dock att, efter särskild pröfning för hvarje fall, när de finna sådant för banken fördelaktigt, befria säljare af guld från myntningskostnaden eller större eller mindre del deraf.

Och ega fullmäktige att i afseende på mottagande af omyntadt guld vid afdelningskontoren meddela de särskilda föreskrifter, fullmäktige anse behöfliga.

Mom. 5. Fullmäktige ega att i afseende å mottagande af omyntadt guld vid afdelningskontoren meddela de särskilda föreskrifter, fullmäktige anse behöfliga.

Mom. 5. *Mom. 6.*

Fullmäktige ega pröfva, om och till hvilket pris silfver i plants samt annat omyntadt silfver må af riksbanken inköpas.

§ 11.

Mom. 1. *Mom. 7.*

I fråga om utlemnande af svenskt guldmynt, pregladt före år 1873, eller af utländskt guld- eller silfvermynt, som icke, i följd af afslutad konvention, skall gälla såsom gångbart mynt i riket, ega fullmäktige att besluta.

Mom. 2. *Mom. 8.*

Guld och silfver i plants tillhandahållas vid hufvudkontoret i mån af tillgång till pris, som fullmäktige ega bestämma.

Guld och silfver, som sjöledes införas, skola mot sjöfara försäkras.

Mom. 5. Fullmägtige ega att i afseende å mottagande af omyntadt guld vid afdelningskontoren meddela de särskilda föreskrifter, fullmägtige anse behöfliga.

Mom. 6. Fullmägtige ega pröfva, om och till hvilket pris silfver i plants samt annat omyntadt silfver må af riksbanken inköpas.

Mom. 7. I fråga om utlemnande af svenskt guldmynt, pregladt före år 1873, eller af utländskt guld- eller silfvermynt, som icke, i följd af afslutad konvention, skall gälla såsom gångbart mynt i riket, ega fullmägtige besluta.

Mom. 8. Guld och silfver i plants tillhandahållas vid hufvudkontoret i mån af tillgång till pris, som fullmägtige ega bestämma.

§ 12.

Mom. 1. Fullmäktige bemyndigas att köpa och återförsälja vexlar, dragna å person eller firma, bosatt i utlandet, betalbara utom eller inom landet, och förfallande inom längst sex månader, äfvensom att genom annat aftal öfvertaga utländsk valuta och densamma åter aflåta.

Mom. 2. Fullmäktige bemyndigas likaledes att in- eller utrikes köpa och sälja äfvensom att förmedla köp och försäljning af in- och utländska obligationer och statspapper.

Mom. 3. Riksbankens behållning i utländska valutor ega fullmäktige att hafva innestående hos kända och säkra utländska bankinrättningar eller handelshus samt att å dessa behållningar utställa vexlar eller anvisningar eller ock använda dem till förstärkning af guld- och silfverförrådet i riksbanken. Guld och silfver, som sjöledes införas, skola mot sjöfara försäkras.

Mom. 4. Med aktade och säkra utländska bankinrättningar och handelshus ega fullmäktige öppna löpande räkning i riksbankens böcker på vilkor, som af fullmäktige för hvarje särskildt fall bestämmas, samt att, när fullmäktige finna sådant tjenligt, å dylik räkning äfven lemna tillfälliga förskott.

§ 7.

Mom. 1. Om rätt för riksbanken att köpa eller genom annat aftal öfvertaga och att sälja dels utländska valutor, dels vissa slag af obligationer samt att förmedla köp och försäljning af in- och utländska obligationer är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 §§ 11 och 12.

Mom. 2. Riksbankens behållning i utländska valutor ega fullmäktige att hafva innestående hos kända och säkra utländska bankinrättningar eller handelshus samt att å dessa behållningar utställa vexlar eller anvisningar.

Mom. 3. I fråga om öppnandet af räkning med utländska bankinrättningar och handelshus enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 20. 2:dra stycket, ega fullmäktige rätt att för hvarje särskildt fall bestämma vilkoren.

§ 13.

Visar metalliska kassan i sin helhet eller i afseende å den stadgade tillgången af guld benägenhet att nedgå till det i § 6 här ofvan bestämda minsta belopp af femton millioner kronor, böra fullmäktige i tid vidtaga de åtgärder, hvilka med afseende på förhållandena för tillfället finnas lämpliga, medelst afyttrande af obligationer eller statspapper, medelst sedelstockens förminskning genom indragning å lånerörelsen, eller medelst anlitande af kredit å utrikes ort; egande fullmäktige att af dessa utvägar välja den eller dem, som för tillfället må finnas bäst leda till ändamålet.

§ 8.

Om metalliska kassan visar benägenhet att nedgå till det i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 8 bestämda minsta belopp, böra fullmäktige i tid vidtaga de åtgärder, hvilka med afseende på förhållandena för tillfället finnas lämpliga, medelst afyttrande af obligationer eller statspapper, medelst sedelstockens förminskning genom indragning å lånerörelsen eller medelst anlitande af kredit å utrikes ort; egande fullmäktige att af dessa utvägar välja den eller dem, som för tillfället må finnas bäst leda till ändamålet.

§ 8.

Mom. 1. Om rätt för riksbanken att köpa eller genom annat aftal öfvertaga och att sälja dels utländska valutor, dels vissa slag af obligationer samt att förmedla köp och försäljning af in- och utländska obligationer är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, §§ 11 och 12. *§ 7.*

Mom. 2. Riksbankens behållning i utländska valutor ega fullmägtige att hafva innestående hos kända och säkra utländska bankinrättningar eller handelshus samt att å dessa behållningar utställa vexlar eller anvisningar.

Mom. 3. I fråga om öppnandet af räkning med utländska bankinrättningar och handelshus enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, § 20, 2:dra stycket, ega fullmägtige rätt att för hvarje särskildt fall bestämma vilkoren.

§ 9.

Om metalliska kassan visar benägenhet att nedgå till det i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, § 8, bestämda minsta belopp, böra fullmägtige i tid vidtaga de åtgärder, hvilka med afseende på förhållandena för tillfället finnas lämpliga, medelst afyttrande af obligationer eller statspapper, medelst sedelstockens förminskning genom indragning å lånerörelsen eller medelst anlitande af kredit å utrikes ort; egande fullmägtige att af dessa utvägar välja den eller dem, som för tillfället må finnas bäst leda till ändamålet. *§ 8.*

§ 14

Fullmäktige ega att, när de finna sådant erforderligt, för riksbanken begagna utländsk kredit i form af lån eller krediliv till belopp af högst sjutton millioner kronor; och har Riksdagen i sådant afseende hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t uppå fullmäktiges anmälan i ämnet täcktes låta bemedla det af fullmäktige för riksbankens säkerhet nödigt ansedda lånet under den form, som för ändamålet kan finnas erforderlig, samt å ett sådant lån meddela sin nådiga garanti.

§ 9.

Beloppet af den utländska kredit, som riksbanken enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 20, 1:a stycket, eger begagna, må ej öfverstiga 20 millioner kronor.

B. *Om riksbankens sedlar, om vexling af mynt och sedlar samt om andra betalningsmedel, som i riksbankens kassor mottagas.*

§ 15.

Mom. 1. Riksbanken utgifver sedlar å fem, tio, femtio, etthundra och ett tusen kronors valör; skolande texten å dessa sedlar lyda sålunda: Sveriges riksbank inlöser vid anfordran denna sedel å 00 kronor med guldmynt enligt lagen om rikets mynt af den 30 maj 1873.

De af riksbanken utgifna sedlar å riksdaler skola, efter innehafvarens önskan, inlösas antingen med silfvermynt efter deras lydelse eller med guldmynt enligt den i § 3 af lagen om öfvergången till det nya myntsystemet bestämda grund, att en krona räknas lika med en riksdaler riksmynt.

§ 10.

Mom. 1. *Enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 utgifver riksbanken* sedlar å fem, tio, femtio, ett hundra och ett tusen kronor; *och skall* texten å dessa sedlar lyda sålunda: Sveriges Riksbank inlöser vid anfordran denna sedel å 00 kronor med guldmynt enligt lagen om rikets mynt af den 30 maj 1873.

Mom. 2. Dessa sedlar förses med namnteckning af två riksbankens tjenstemän. Å sedlar af fem och tio kronors valör anbringas båda namnteckningarna genom tryck, och sedlarna å 50 och 100 kronor förses med en tryckt och en handskrifven namnteckning, men å 1,000-kronorsvalören handskrifvas båda namnteckningarna.

Mom. 3. Riksbankens hufvud- och afdelningskontor skola alltid vara försedda med riksbankens sedlar till utvexling mot det i riket gångbara myntet.

Mom. 4. För invexling i landsorten af förslitna sedlar å fem riksdaler eller

§ 10.

Beloppet af den utländska kredit, som riksbanken enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, § 20, 1:sta stycket, eger begagna, må ej öfverstiga 20 millioner kronor. *§ 9.*

B. Om riksbankens sedlar, om vexling af mynt och sedlar samt om andra betalningsmedel, som i riksbankens kassor mottagas.

§ 11.

Mom. 1. Texten å de sedlar, som riksbanken enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, utgifver, skall lyda sålunda: Sveriges riksbank inlöser vid anfordran denna sedel å 00 kronor med guldmynt enligt lagen om rikets mynt af den 30 maj 1873. *§ 10.*

Mom. 2. Dessa sedlar förses med namnteckning af två riksbankens tjenstemän. Å sedlar af fem och tio kronors valör anbringas båda namnteckningarna genom tryck, och sedlarna å 50 och 100 kronor förses med en tryckt och en handskrifven namnteckning, men å 1,000-kronorsvalören handskrifvas båda namnteckningarna.

Mom. 3. Riksbankens hufvud- och afdelningskontor skola alltid vara försedda med riksbankens sedlar till utvexling mot det i riket gångbara myntet.

kronor och derunder ega fullmäktige att vidtaga nödiga åtgärder.

Mom. 5. I fråga om inlösen af bristfälliga och förslitna sedlar iakttages hvad som är stadgadt dels i kongl. kungörelserna af den 5 mars 1836, den 4 februari 1859, den 7 november 1873 och den 24 oktober 1890 samt dels i stadgarna för tjenstgöringen i riksbankens hufvudkontor.

Mom. 4. I fråga om inlösen af bristfälliga och förslitna sedlar iakttages hvad som *dels* är stadgadt i kongl. kungörelserna af den 5 mars 1836, den 4 februari 1859, den 7 november 1873 och den 24 oktober 1890, *dels föreskrifves* i stadgarna för tjenstgöringen i riksbankens hufvudkontor.

Mom. 6. *Mom. 5.*

Framställning om inlösen af sedel, som blifvit så stympad och skadad, att denna inlösen beror icke af sedelns granskning, utan på undersökning och pröfning af särskilda skäl och omständigheter pröfvas och afgöres af fullmäktige.

Mom. 7. *Mom. 6.*

Sedlar å riksdaler, äfvensom å en krona skola, då sådana till riksbanken ingå, på föreskrifvet sätt obrukbargöras.

§ 16 *). *§ 11 *).*

I riksbankens hufvudkontor skall tillhandahållas svenskt mynt af alla de valörer, som enligt gällande lag om rikets mynt utmyntas; börande fullmäktige tillse, att, så vidt ske kan, nödigt förråd af hvarje slag förefinnes.

I Riksbankens hufvudkontor *skola tillhandahållas svenskt mynt och skiljemynt* af alla de valörer, som enligt gällande lag om rikets mynt utmyntas; börande fullmäktige tillse, att, så vidt ske kan, nödigt förråd af hvarje slag förefinnes.

Derjemte skall, i enlighet med § 16 af lagen om rikets mynt den 30 maj 1873, vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö alltid finnas så stort förråd af guld-, silfver- och bronsmynt, som erfordras för vexling af sådana mynt, hvilka endast till statens kassor äro lagligt betalningsmedel, mot lika stort belopp samma slags gångbara mynt samt för utlemnande af guldmynt mot skiljemynt till hvilket som helst med tio kronor delbart belopp.

I öfrigt utvexlas vid afdelningskontoren guld-, silfver- och bronsmynt endast i mån af tillgång.

---

*) Rörande gångbarheten af mynt och skiljemynt, se lagen om rikets mynt af den 30 maj 1873, § 13 och § 14, den senare sådan den lyder enligt kongl. kungörelsen af den 25 juni 1881.

Mom. 4. I fråga om inlösen af bristfälliga och förslitna sedlar iakttages hvad som dels är stadgadt i kongl. kungörelserna af den 5 mars 1836, den 4 februari 1859, den 7 november 1873 och den 24 oktober 1890, dels föreskrifves i stadgarna för tjenstgöringen i riksbankens hufvudkontor.

Mom. 5. Framställning om inlösen af sedel, som blifvit så stympad och skadad, att denna inlösen beror icke af sedelns granskning, utan på undersökning och pröfning af särskilda skäl och omständigheter, pröfvas och afgöres af fullmägtige.

Mom. 6. Sedlar å riksdaler, äfvensom å en krona, då sådana till riksbanken ingå, skola på föreskrifvet sätt obrukbargöras.

§ 12.

I riksbankens hufvudkontor skola tillhandahållas svenskt mynt och skiljemynt af alla de valörer, som enligt gällande lag om rikets mynt utmyntas; börande fullmägtige tillse, att, så vidt ske kan, nödigt förråd af hvarje slag förefinnes. *§ 11.*

Derjemte skall i enlighet med § 16 af lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö alltid finnas så stort förråd af guld-, silfver- och bronsmynt, som erfordras för vexling af sådana mynt, hvilka endast till statens kassor äro lagligt betalningsmedel, mot lika stort belopp samma slags gångbara mynt samt för utlemnande af guldmynt mot skiljemynt till hvilket som helst med tio kronor delbart belopp.

I öfrigt utvexlas vid afdelningskontoren guld-, silfver- och bronsmynt endast i mån af tillgång.

Rörande gångbarheten af mynt och skiljemynt *stadgas* i lagen om rikets mynt af den 30 maj 1873 § 13 och 14, den senare sådan den lyder enligt kongl. kungörelsen af den 25 juni 1881.

§ 17.

Vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor skall mottagas till invexling med gångbart mynt hvllket som helst belopp af kopparmynt, pregladt efter myntordningar äldre än 1855 års myntordning, samt af riksgäldskontorets poletter. Sådant mynt får icke åter utvexlas.

Kopparskiljemynt, pregladt enligt 1855 års myntordning, skall likaledes i riksbanken qvarhållas, i den mån detsamma kan med nytt mynt, pregladt efter 1873 års myntlag, ersättas.

§ 12.

Mom. 1. Vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor skall mottagas till invexling med gångbart mynt hvilket som helst belopp af kopparmynt, pregladt efter myntordningar äldre än 1855 års myntordning, samt af riksgäldskontorets poletter. Sådant mynt får icke åter utvexlas.

Mom. 2. Kopparskiljemynt, pregladt enligt 1855 års myntordning, skall likaledes i riksbanken qvarhållas.

Mom. 3.

Fullmäktige ega bestämma, till hvilket värde sådant kopparskiljemynt, som ej vidare i rörelsen utlemnas, skall i riksbankens räkenskaper bokföras.

§ 18.

Mom. 1. Vid insättningar och liqvider i riksbankens hufvud- och afdelningskontor kunna, utom rikets mynt och riksbankens sedlar, användas hufvud- och afdelningskontorens vexlar, sedlar, utgifna af sådana enskilda banker, som å den ort, der insättningen eller liqviden sker, lemna dagligt tillfälle till utbyte af dessa sedlar mot riksbankens sedlar, och hvilka i öfrigt af fullmäktige pröfvas böra till emottagande godkännas, samt vid uppvisandet betalbara, af enskilda penningeanstalter utstälda vexlar, som efter vederbörande styrelses bepröfvande anses kunna mottagas.

Om förfaringssättet med mottagna enskilda bankers sedlar ege fullmäktige meddela föreskrifter.

§ 13.

Mom. 1. Vid insättningar och liqvider i riksbankens hufvud- och afdelningskontor kunna, utom rikets mynt och riksbankens sedlar, användas *dels* hufvud- och afdelningskontorens vexlar, *dels* sedlar, utgifna af sådana enskilda banker, som å den ort, der insättningen eller liqviden sker, lemna dagligt tillfälle till utbyte af dessa sedlar mot riksbankens sedlar och hvilka i öfrigt af fullmäktige pröfvas böra till emottagande godkännas, *dels ock, efter fullmäktiges pröfning, vid uppvisandet betalbara, af enskilda penningeanstalter utstälda vexlar.*

Om förfaringssättet med mottagna enskilda bankers sedlar ege fullmäktige meddela föreskrifter.

Mom. 2. Finnes å ort, der afdelningskontor af riksbanken är förlagdt, icke tillfälle till utbyte af enskilda bankers sedlar mot riksbankens, ega fullmäktige, när sådant pröfvas för lättnad i allmänhetens beröring med kontoret behöfligt, medgifva, att de enskilda bankers sedlar, som dertill af fullmäktige godkännas, må i kontoret mottagas, men böra derjemte så förfoga, att till kontoret inkomna dylika sedlar varda, så fort lämpligen ske kan, emot riksbankens utbytta.

Mom. 3. I afdelningskontoren mottagna enskilda penningeanstalters i Stockholm be-

§ 13.

Mom. 1. Vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor skall mottagas till invexling med gångbart mynt hvilket som helst belopp af kopparmynt, pregladt efter myntordningar äldre än 1855 års myntordning, samt af riksgäldskontorets poletter. Sådant mynt får icke åter utvexlas. *§ 12.*

Mom. 2. Kopparskiljemynt, pregladt enligt 1855 års myntordning, skall likaledes i riksbanken qvarhållas.

Mom. 3. Fullmägtige ega bestämma, till hvilket värde sådant kopparskiljemynt, som ej vidare i rörelsen utlemnas, skall i riksbankens räkenskaper bokföras.

§ 14.

Mom. 1. Vid insättningar och liqvider i riksbankens hufvud- och afdelningskontor kunna, utom rikets mynt och riksbankens sedlar, användas dels hufvud- och afdelningskontorens vexlar, dels sedlar, utgifna af sådana enskilda banker, som å den ort, der insättningen eller liqviden sker, lemna dagligt tillfälle till utbyte af dessa sedlar mot riksbankens sedlar och hvilka i öfrigt af fullmägtige pröfvas böra till emottagande godkännas, dels ock, efter fullmägtiges pröfning, vid uppvisandet betalbara, af enskilda penningeanstalter utstälda vexlar. *§ 13.*

Om förfaringssättet med mottagna enskilda bankers sedlar ege fullmägtige meddela föreskrifter.

Mom. 2. Finnes å ort, der afdelningskontor af riksbanken är förlagdt, icke tillfälle till utbyte af enskilda bankers sedlar mot riksbankens, ega fullmägtige, när sådant pröfvas för lättnad i allmänhetens beröring med kontoret behöfligt, medgifva, att de enskilda bankers sedlar, som dertill af fullmägtige godkännas, må i kontoret mottagas, men böra derjemte så förfoga, att till kontoret inkomna dylika sedlar varda, så fort lämpligen ske kan, emot riksbankens utbytta.

Mom. 3. I afdelningskontoren mottagna enskilda penningeanstalters i Stockholm betalbara vexlar skola genast såsom kontant levere-

talbara vexlar skola genast såsom kontant leverering till hufvudkontoret insändas, och sådana, som äro stälda att betalas å annan ort, inkasseras, så fort sig göra låter.

§ 19.

Hufvud- och afdelningskontorens kassor skola å hvarje helgfri dag hållas för allmänheten tillgängliga å tider, som af fullmäktige bestämmas.

(§§ 20, 23 och 24 utbytas mot §§ 17, 18 och 16 i förslaget).

C. *Om folioräknings- och postvexelrörelsen.*

§ 21.

Mom. 1. Till undvikande af penningeförsändningar med posterna särskilda orter emellan, ege en hvar att i riksbankens hufvud- och afdelningskontor insätta penningar mot erhållande af vexel å Sveriges riksbank i Stockholm, stäld till viss man eller order och betalbar vid uppvisandet; och gäller för öfrigt till iaktagande följande, nemligen:

a) Vexel får ej in blanco transporteras.

b) De penningar, som för ifrågavarande ändamål insättas i hufvud- och afdelningskontoren, få icke under något vilkor i diskonterings-, låne- eller kreditivrörelse användas.

c) Om vid något afdelningskontor penningar insättas till högre belopp, än som för vexlars infriande anses erforderligt, åligger det fullmäktige att sådana medel derifrån till hufvudkontoret infordra, med fullmäktige lemnad rätt att kunna, der så nödigt anses, tillåta vederbörande afdelningskontors styrelse att vid afsändning af riksbankens sedlar desamma makulera i enlighet med der föreskrifter, fullmäktige derom meddela.

d) I händelse de i hufvudkontoret insatta medel skulle vid något tillfälle vara otillräckliga för infriande af postvexlar, må

§ 14.

Hufvud- och afdelningskontorens kassor skola å hvarje helgfri dag hållas för allmänheten tillgängliga å tider, som af fullmäktige bestämmas.

C. **Om postvexelrörelsen.**

§ 15.

Mom 1. De i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 18 omförmälda vexlar (postremissvexlar) skola vara ställda till viss man eller order.

För öfrigt gäller till iakttagande följande:

a) Vexel får ej in blanco transporteras.

b) De penningar, som för ifrågavarande ändamål inbetalas i hufvud- och afdelningskontoren, få icke *i utlåningsrörelsen användas, utan skola föras i särskild postvexelräkning.*

ring till hufvudkontoret insändas, och sådana, som äro stälda att betalas å annan ort, inkasseras, så fort sig göra låter.

§ 15.

Hufvud- och afdelningskontorens kassor skola å hvarje helgfri dag hållas för allmänheten tillgängliga å tider, som af fullmägtige bestämmas. § 14.

C. Om postvexelrörelsen.

§ 16.

Mom. 1. De vexlar, som riksbanken enligt § 18 i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 utgifver, skola vara stälda till viss man eller order och få ej in blanco transporteras. § 15.

fullmäktige begagna förskott, hvilket genast, då tillgången det medgifver, återbetalas.

Mom 2. Likaledes må i hvarje af riksbankens kontor penningar kunna insättas och ett deremot svarande belopp efter telegram af det kontor, der insättningen egt rum, af hvilket som helst annat riksbankens kontor till vederbörande i behörig ordning utbetalas, dock med rättighet för det senare kontoret att, om svårighet möter för beloppets utbetalande i reda penningar, å detsamma utfärda postvexel, att inlösas vid hufvudkontoret; och ega fullmäktige genom meddelade särskilda föreskrifter bestämma de afgifter och de vilkor i öfrigt, som med hänsyn till riksbankens säkerhet kunna pröfvas för åtnjutande af omförmälda rättighet erforderliga.

Mom. 2. I hvarje af riksbankens kontor må penningar insättas och ett deremot svarande belopp efter telegram af de kontor, der insättningen egt rum, af hvilket som helst annat riksbankens kontor till vederbörande i behörig ordning utbetalas, dock med rättighet för det senare kontoret att, om svårighet möter för beloppets, utbetalande i reda penningar, å detsamma utfärda postvexel, att inlösas vid hufvudkontoret; och ega fullmäktige genom meddelade särskilda föreskrifter bestämma de afgifter och de vilkor i öfrigt, som med hänsyn till riksbankens säkerhet kunna pröfvas för åtnjutande af omförmälda rättighet erforderliga.

D. *Om depositions-, giro- samt upp- och afskrifningsrörelsen.*

§ 24.

I Riksbankens hufvud- och afdelningskontor mottagas ock, efter vederbörande styrelses pröfning, penningar på depositionsräkning, att återbetalas antingen å bestämd dag efter insättningen eller efter viss, på förhand bestämd uppsägning, under följande vilkor:

a) insättning får ske å 100 kronor och derutöfver, äfven i brutna tal;

b) öfver insättning meddelas bevis, hvilket, skall återställas, då penningarna lyftas;

c) ränta, äfvensom högsta insättningsbeloppet, bestämmes af fullmäktige.

§ 16.

Af en hvar, som sådant önskar, skall, enligt lagen af den 12 maj 1897 § 16 a), riksbanken såväl vid hufvudkontoret som vid afdelningskontoren på deposition afgiftsfritt mottaga penningar, att utan räntegodtgörelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestämmes; skolande bevis öfver sålunda insatta penningar ställas till viss man.

Sådant insättningsbevis skall återställas, då penningarne lyftas.

§ 20.

Mom. 1. Af staten samt dess allmänna verk och kassor, bolag, som drifva bankrörelse, och andra, som sådant önska, skola

§ 17.

Mom. 1. *Enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 16 b) och § 17 skall riksbanken*

Mom. 2. I hvarje af riksbankens kontor må penningar insättas och ett deremot svarande belopp efter telegram af de kontor, der insättningen egt rum, af hvilket som helst annat riksbankens kontor till vederbörande i behörig ordning utbetalas, dock med rättighet för det senare kontoret att, om svårighet möter för beloppets utbetalande i reda penningar, å detsamma utfärda postvexel, att inlösas vid hufvudkontoret; och ega fullmägtige genom meddelade särskilda föreskrifter bestämma de afgifter och de vilkor i öfrigt, som med hänsyn till riksbankens säkerhet kunna pröfvas för åtnjutande af omförmälda rättighet erforderliga.

D. Om depositions- giro- samt upp- och afskrifningsrörelsen.

§ 17.

Af en hvar, som sådant önskar, skall, enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, § 16 a), riksbanken såväl vid hufvudkontoret som vid afdelningskontoren på deposition afgiftsfritt mottaga penningar, att utan räntegodtgörelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestämmes; skolande bevis öfver sålunda insatta penningar ställas till viss man. *§ 16.*

Sådant insättningsbevis skall återställas, då penningarne lyftas.

§ 18.

Mom. 1. Enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 16 b) och § 17 skall riksbanken *§ 17.*

i riksbankens så väl hufvud- som afdelningskontor afgiftsfritt emottagas och å räkning föras penningar, under förbindelse för riksbanken att vid anfordran tillhandahålla räkningshafvaren, hvad å räkningen innestår.

För sålunda emottagna penningar erlägger riksbanken ej ränta.

dels af en hvar, som sådant önskar, vid såväl hufvudkontoret som afdelningskontoren utan afgift eller räntegodtgörelse mottaga och å giroräkning föra penningar med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla räkningshafvaren hvad å räkningen innestår,

dels ock utan räntegodtgörelse för statsverkets räkning mottaga penningar och af statsverkets tillgodohafvande verkställa utbetalningar enligt aftal mellan fullmäktige och vederbörande myndighet.

För denna rörelse gälla följande bestämmelser:

Mom. 2. Om öppnande af räkning göres skriftlig anmälan.

a) Om öppnande af räkning göres skriftlig anmälan.

Mom. 3. Insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal.

b) Insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal.

c) Å insättning meddelas qvitto, hvilket ej får å annan öfverlåtas.

Mom. 4 För uttagning kan begagnas antingen handskrifven eller tryckt anvisning eller assignation eller till viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras; skolande behörigen folierade och numrerade vexelblanketter räkningshafvare tillhandahållas utan afgift.

d) För uttagning kan begagnas antingen handskrifven eller tryckt anvisning eller till viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras; skolande behörigen folierade och numrerade vexelblanketter räkningshafvare tillhandahållas utan afgift.

Mom. 5. Derest från statsverkets sida ifrågasättes, att, efter vederbörligt förordnande, särskilda myndigheter skola ega att utställa anvisningar på statsverkets folioräkning vid hufvudkontoret och få dessa anvisningar vid anfordran i afdelningskontor inlösta, ega fullmäktige att sådant medgifva under de vilkor och bestämmelser, som fullmäktige finna för riksbanken behöfliga.

Mom. 2. Derest från statsverkets sida ifrågasättes, att, efter vederbörligt förordnande, särskilda myndigheter skola ega att utställa anvisningar på statsverkets *giro*räkning vid hufvudkontoret och få dessa anvisningar vid anfordran i afdelningskontor inlösta, ega fullmäktige att sådant medgifva under de vilkor och bestämmelser, som fullmäktige finna för riksbanken behöfliga.

dels af en hvar, som sådant önskar, vid såväl hufvudkontoret som afdelningskontoren, utan afgift eller räntegodtgörelse, mottaga och å giroräkning föra penningar med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla räkningshafvaren, hvad å räkningen innestår,

dels ock utan räntegodtgörelse för statsverkets räkning mottaga penningar och af statsverkets tillgodohafvande verkställa utbetalningar enligt aftal mellan fullmägtige och vederbörande myndighet.

För denna rörelse gälla följande bestämmelser:

a) om öppnande af räkning göres skriftlig anmälan;

b) insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal;

c) å insättning meddelas qvitto, hvilket ej får å annan öfverlåtas;

d) för uttagning kan begagnas antingen handskrifven eller tryckt anvisning eller till viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras; skolande behörigen folierade och numrerade vexelblanketter räkningshafvare tillhandahållas utan afgift.

Mom. 2. Derest från statsverkets sida ifrågasättes, att, efter vederbörligt förordnande, särskilda myndigheter skola ega att utställa anvisningar på statsverkets giroräkning vid hufvudkontoret och få dessa anvisningar vid anfordran i afdelningskontor inlösta, ega fullmägtige att sådant medgifva under de vilkor och bestämmelser, som fullmägtige finna för riksbanken behöfliga.

E. Om upp- och utlåningsrörelsen.

Om upp- och afskrifnings- samt depositionsrörelsen.

§ 23.

Mom. 1. I riksbankens hufvud- och afdelningskontor emottagas, efter vederbörande styrelses pröfning, penningar på upp- och afskrifningsräkning, dock att sådan räkning icke öppnas för bolag, som drifva bankrörelse, eller för staten, dess allmänna verk och kassor, med undantag af postsparbanken.

För dessa räkningar gälla följande hufvudsakliga vilkor, nemligen:

a) insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal;

b) å insättning meddelas qvitto, hvilket icke får å annan öfverlåtas;

c) för uttagning begagnas å viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras. Räkningshafvaren eger icke begagna andra vexelblanketter än sådana, som af riksbanken honom tillhandahållas. För dessa vexelblanketter, å hvilka qvitto skall lemnas, får afgift icke upptagas;

d) vexel är betalbar vid uppvisandet, under förutsättning att å räkningen finnes behållning, motsvarande vexelns belopp;

e) å insatta medel beräknas ränta från och med första helgfria dag efter insättningen å högsta fulla 100-tal af behållningen, såvidt ränta å densamma blifvit utfäst.

Mom. 2. Fullmäktige ega att bestämma, huruvida ränta å upp- och afskrifningsräkning må af riksbanken erläggas. Finnes ränta böra utfästas, bestämma fullmäktige icke allenast räntefoten, utan äfven inom ett maximum af 400,000 kronor det belopp, hvarå ränta på hvarje räkning godtgöres. Räntefoten kan vara olika i hufvudkontoret och de särskilda afdelningskontoren.

§ 18.

Åt firmor, som hafva vexeldiskontering i riksbanken och ej sjelfva drifva bankrörelse, må fullmäktige kunna öppna upp- och afskrifningsräkning mot räntegodtgörelse. För sådan räkning gälla följande hufvudsakliga bestämmelser:

e) å insatta medel beräknas ränta från och med första helgfria dag efter insättningen å högsta fulla 100-tal af behållningen.

f) Fullmäktige bestämma det belopp, som högst må å räkning innestå, äfvensom räntefoten, hvilken kan vara olika i hufvudkontoret och de särskilda afdelningskontoren.

§ 19.

Hafva fullmägtige enligt § 16 i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 åt firmor, som hafva vexeldiskontering i riksbanken och ej sjelfva drifva bankrörelse, öppnat upp- och afskrifningsräkning mot räntegodtgörelse, skola för begagnande af sådan räkning gälla följande hufvudsakliga bestämmelser: § 18.

a) insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal;

b) å insättning meddelas qvitto, hvilket icke får å annan öfverlåtas;

c) för uttagning begagnas å viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras. Räkningshafvaren eger icke begagna andra vexelblanketter än sådana, som af riksbanken honom tillhandahållas. För dessa vexelblanketter, å hvilka qvitto skall lemnas, får afgift icke upptagas;

d) vexel är betalbar vid uppvisandet, under förutsättning att å räkningen finnes behållning, motsvarande vexelns belopp;

e) å insatta medel beräknas ränta från och med första helgfria dag efter insättningen å högsta fulla 100-tal af behållningen;

f) fullmägtige bestämma det belopp, som högst må å räkning innestå, äfvensom räntefoten, hvilken kan vara olika i hufvudkontoret och de särskilda afdelningskontoren.

D. Om mottagning i förvar af värdepapper, utländskt guldmynt samt förseglade paket.

§ 22.

Mom. 2. I hufvudkontoret emottages äfven till förvar utländskt guldmynt af de slag, fullmäktige bestämma, emot bevis, som, utställdt å viss person, skall innehålla icke allenast antal och valör af hvarje slag samt dettas vigt och efter vigten beräknadt värde i rikets mynt, utan ock förbindelse för riksbanken att, mot bevisets återbekommande och betalning af nedan bestämda förvaringsafgift, återställa det till förvar emottagna myntet eller, om sådant ej kan ske, betala detsammas i beviset upptagna värde i rikets mynt.

E. **Om mottagning i förvar af guld, silfver och värdepapper samt af gods under försegling.**

§ 19.

Mom. 1. I riksbankens hufvudkontor emottages till förvar guld eller silfver, myntadt eller i plants, emot bevis, utställdt till viss person. Detta bevis skall innehålla:

a) för såväl myntadt som omyntadt guld eller silfver vigt och dessutom, i fråga om mynt, antal och valör af hvarje slag samt, beträffande metall i plants, uppgift å finheten, hvilken inlemnaren har att styrka med företeende af attest från kontrollverket;

b) beräknadt värde i rikets mynt, och

c) förbindelse för riksbanken att, emot bevisets återbekommande och betalning af nedan bestämda förvaringsafgift, återställa det till förvar emottagna eller, om sådant ej kan ske, betala dess i beviset upptagna värde i rikets mynt.

Mom. 1.

I riksbankens hufvudkontor emottagas till förvar obligationer, aktier och andra värdepapper af de slag, fullmäktige bestämma. emot bevis, som, utställdt å viss person, skall innehålla så väl antal, utgifningsdag och belopp samt serie, nummer eller annan beteckning för hvarje slag af värdepapper, jemte derå satt värde, som ock förbindelse för riksbanken att, mot bevisets återbekommande och betalning af nedan bestämda förvaringsafgift, återställa de i förvar emottagna handlingarna eller lemna andra af samma slag, beskaffenhet och belopp eller ock utbetala det värde, som för det eller de felande papperen, efter de i beviset bestämda pris, belöper; skolande värdet, så vidt ske kan, i beviset upptagas efter gällande pris å papperen.

Mom. 4. Vid inlemnandet af värdepapper och utländskt mynt uppbär banken en förvaringsafgift för depositionens åsatta värde, hvilken beräknas för tolf månader från insättningsdagen. Denna afgift utgör, för år räknadt, femtio öre för hvarje tusental kronor af papperens eller myntens i be-

Mom. 2.

Mom. 3. ***Afgiften för i förvar lemnadt guld, silfver eller värdepapper utgör för år räknadt $^{1}/_{20}$ procent af det deponerades i beviset upptagna värde, hvarvid del af tusental beräknas som helt. Utan afseende på förvaringstidens längd skall vid inlemnandet afgift erläggas för minst ett år.***

E. *Om mottagning i förvar af guld, silfver och värdepapper samt af gods under försegling.*

§ 20.

Mom. 1. *Då, jemlikt § 19 i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, i riksbankens hufvudkontor till förvar mottages guld eller silfver, myntadt eller i plants, skall bevis derom utfärdas. Detta bevis, som skall vara ställdt till viss man, bör innehålla:* *§ 19.*

a) för såväl myntadt som omyntadt guld eller silfver vigt och dessutom, i fråga om mynt, antal och valör af hvarje slag samt, beträffande metall i plants, uppgift å finheten, hvilken inlemnaren har att styrka med företeende af attest från kontrollverket;

b) beräknadt värde i rikets mynt, och

c) förbindelse för riksbanken att, emot bevisets återbekommande och betalning af nedan bestämda förvaringsafgift, återställa det till förvar emottagna eller, om sådant ej kan ske, betala dess i beviset upptagna värde i rikets mynt.

Mom. 2. När, jemlikt det i mom. 1 åberopade stadgande i lagen för Sveriges riksbank, till förvar i riksbankens hufvudkontor mottagas obligationer, aktier eller andra värdepapper, af de slag, fullmägtige bestämma, skall likaledes derom utfärdas bevis till viss person och af följande innehåll i öfrigt:

a) uppgift å värdepapperens antal, utgifningsdag och belopp samt serie, nummer eller annan beteckning för hvarje slag af värdepapper jemte derå satt värde, detta senare, så vidt ske kan, upptaget efter gällande pris å papperen, och

b) förbindelse för riksbanken att, mot bevisets återbekommande och betalning af nedan bestämda förvaringsafgift, återställa de i förvar mottagna handlingarna eller lemna andra af samma slag, beskaffenhet och belopp eller ock utbetala det värde, som för det eller de felande papperen, efter de i beviset bestämda pris, belöper.

Mom. 3. Afgiften för i förvar lemnadt guld, silfver eller värdepapper utgör för år räknadt $^1/_{20}$ procent af det deponerades i beviset upptagna värde, hvarvid del af tusental beräknas som helt. Utan afseende på förvaringstidens längd skall vid inlemnandet afgift erläggas för minst ett år. Afgiften för hvarje särskild deposition må i intet fall understiga två kronor för år räknadt.

viset upptagna värde i rikets mynt, hvarvid del af tusental beräknas såsom helt. Dock må afgiften för hvarje särskild deposition i intet fall understiga två kronor för år räknadt.

Afgiften för hvarje särskild deposition må i intet fall understiga två kronor för år räknadt.

Derest depositionen ej på årsdagen af insättningen återtages, anses den såsom på ett år förnyad på då gällande vilkor.

Uttager insättare före betalningstidens utgång depositionen, eger han likväl ej rätt att återbekomma erlagd afgift.

Uttager insättare depositionen före utgången af den tid, för hvilken afgift blifvit erlagd, eger han likväl ej rätt att återbekomma erlagd afgift.

I fråga om större depositioner, som utgöras af ett jemförelsevis mindre antal värdepapper, ega fullmäktige medgifva nedsättning i ofvannämnda afgift.

Mom. 3. I hufvudkontoret må, så vidt lägligt är och utrymme dertill inom kontoret gifves, jemväl emottagas paket eller annan flyttbar egendom under försegling och utan att uppgift lemnas om innehållet, emot bevis, som, ställdt till viss man, skall innehålla beskrifning å det till förvar aflemnades yttre skick och rymd samt förbindelse för riksbanken att, emot återställande af beviset och erläggande af nedan bestämda förvaringsafgift, återlemna godset; dock utan ansvarighet å riksbankens sida för oförvållad skada eller tillfällig olycka.

Mom. 4. I hufvudkontoret må *efter fullmäktiges bestämmande* och så vidt lägligt är samt utrymme dertill inom kontoret gifves, jemväl emottagas paket eller annan flyttbar egendom under försegling, och utan att uppgift lemnas om innehållet, emot bevis, som, ställdt till viss man, skall innehålla beskrifning å det till förvar aflemnades yttre skick och rymd samt förbindelse för riksbanken att, emot återställande af beviset och erläggande af nedan bestämda förvaringsafgift, återlemna godset, dock utan ansvarighet å riksbankens sida för oförvållad skada eller tillfällig olycka.

Mom. 5. För gods under försegling beräknas förvaringsafgiften efter godsets rymd och förvaringstiden sålunda, att för hvarje månad betalas:

för gods med rymd af högst						25	kub.-decim.			Kr.	0:50
»	»	»	» derutöfver			t.o.m. 50	»		»	»	0:75
»	»	»	»	»	»	75	»		»	»	1:—
»	»	»	»	»	»	100	»		»	»	1:25
»	»	»	»	»	»	125	»		»	»	1:40
»	»	»	»	»	»	150	»		»	»	1:55

o. s. v. med 15 öres förhöjning för hvarje ytterligare rymd af 25 kub.-decimeter eller del deraf; skolande, utan afseende å förvaringstiden, afgift alltid erläggas för minst tre månader.

Mom. 6. I öfrigt iakttages i afseende på till förvar inlemnade värdepapper, guldmynt eller försegladt gods:

Mom. 6. I öfrigt iakttages i afseende å till förvar inlemnadt *guld, silfver, värdepapper* eller försegladt gods:

Derest depositionen ej på årsdagen af insättningen återtages, anses den såsom på ett år förnyad på då gällande vilkor.

Uttager insättare depositionen före utgången af den tid, för hvilken afgift blifvit erlagd, eger han likväl ej rätt att återbekomma erlagd afgift.

Mom. 4. Hafva fullmägtige på grund af sista punkten i § 19 i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 medgifvit mottagande till förvar i hufvudkontoret af paket eller annan flyttbar egendom under försegling och utan att uppgift lemnas om innehållet, skall bevis om mottagandet utfärdas till viss person och i öfrigt innehålla:

a) beskrifning å det till förvar aflemnades yttre skick och rymd, och

b) förbindelse för riksbanken att, mot återställande af beviset och erläggande af nedan bestämda afgift, återlemna godset; dock utan ansvarighet å riksbankens sida för oförvållad skada eller tillfällig olycka.

Mom. 5. För gods under försegling beräknas förvaringsafgiften efter godsets rymd och förvaringstiden sålunda, att för hvarje månad betalas:

för gods med rymd af högst	25	kub.-decim.	Kr.	0:	50
„ „ „ „ derutöfver t. o. m.	50	„	„	0:	75
„ „ „ „ „ „	75	„	„	1:	—
„ „ „ „ „ „	100	„	„	1:	25
„ „ „ „ „ „	125	„	„	1:	40
„ „ „ „ „ „	150	„	„	1:	55

o. s. v. med 15 öres förhöjning för hvarje ytterligare rymd af 25 kub.-decimeter eller del deraf; skolande, utan afseende å förvaringstiden, afgift alltid erläggas för minst tre månader.

Mom. 6. I öfrigt iakttages i afseende å till förvar inlemnadt guld, silfver, värdepapper eller försegladt gods:

att, om inlemnare icke åtnöjes med det af riksbanken beräknade värde å handlingar eller guldmynt, eller uppmätning af förseglad gods eller med påförd förvaringsafgift, depositum icke emottages;

hvarjemte i fråga om förseglad gods tjenar till efterrättelse:

att vid inlemnandet skall betalas den afgift, som, enligt hvad ofvan är stadgadt, bör för hvarje fall minst erläggas;

att för börjad månad förvaringsafgift påföres såsom för en hel månad; samt

att obetald förvaringsafgift skall för hvarje kalenderår inbetalas.

Mom. 7. Under iakttagande af de i föregående mom. stadgade grunder, ega fullmäktige att meddela de närmare bestämmelser och föreskrifter, som för ifrågavarande rörelses bedrifvande må finnas erforderliga.

att, om inlemnaren icke åtnöjes med det af riksbanken beräknade värdet å *guldet, silfret eller värdepapperen* eller med uppmätningen af förseglad gods eller med påförd förvaringsafgift, depositum icke mottages;

hvarjemte i fråga om förseglad gods tjenar till efterrättelse:

att vid inlemnandet skall betalas den afgift, som, enligt hvad ofvan är stadgadt, bör för hvarje fall minst erläggas;

att för börjad månad förvaringsafgift påföres såsom för en hel månad; samt

att obetald förvaringsafgift skall för hvarje kalenderår inbetalas.

Mom. 7. *Fullmäktige ega att bestämma, om och i hvilken omfattning guld, silfver, värdepapper eller förseglad gods må mottagas vid afdelningskontor af riksbanken, äfvensom, med iakttagande af här ofvan stadgade grunder, meddela de närmare bestämmelser och föreskrifter, som för den ifrågavarande rörelsens bedrifvande vid hufvudkontoret och vid afdelningskontoren finnas erforderliga.*

Mom. 8. Bestämmelser angående förvarandet i riksbanken af postsparbanken tillhöriga obligationer och värdepapper äro meddelade i § 50 här nedan.

2. Utlåningsrörelsen.

§ 25.

Mom. 1. Riksbankens utlåningsrörelse drifves genom *hufvudkontoret i Stockholm* för Stockholms stad och län, Upsala, Södermanlands, Vestmanlands och Gefleborgs län; genom *afdelningskontoret i Göteborg* för Hallands, Göteborgs och Bohus äfvensom för Elfsborgs län med undantag af Redvägs

F. Om utlåningsrörelsen.

§ 20.

Mom. 1. Riksbankens utlåningsrörelse drifves genom *hufvudkontoret i Stockholm* för Stockholms stad och län, Upsala, Södermanlands och Vestmanlands län; genom *afdelningskontoret i Göteborg* för Hallands, Göteborgs och Bohus äfvensom för Elfsborgs län med undantag af Redvägs härad;

att, om inlemnaren icke åtnöjes med det af riksbanken beräknade värdet å guldet, silfret eller värdepapperen eller med uppmätningen af försegladt gods eller med påförd förvaringsafgift, depositum icke mottages;

hvarjemte i fråga om försegladt gods tjenar till efterrättelse:

att vid inlemnandet skall betalas den afgift, som, enligt hvad ofvan är stadgadt, bör för hvarje fall minst erläggas;

att för börjad månad förvaringsafgift påföres såsom för en hel månad; samt

att obetald förvaringsafgift skall för hvarje kalenderår inbetalas.

Mom. 7. *De för bedrifvande af den i mom. 1—6 omförmälda rörelse vid hufvudkontoret i öfrigt erforderliga föreskrifter meddelas af fullmägtige.*

Mom. 8. *Hafva fullmägtige på grund af § 19 i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 medgifvit, att vid afdelningskontor af riksbanken må till förvar mottagas guld, silfver, värdepapper eller försegladt gods, ega fullmägtige, med iakttagande af här ofvan stadgade grunder, meddela de närmare bestämmelser, som för den ifrågavarande rörelsens bedrifvande finnas erforderliga.*

Mom. 9. Bestämmelser angående förvarande i riksbanken af postsparbanken tillhöriga obligationer och värdepapper äro meddelade i § 51 här nedan.

F. *Om utlåningsrörelsen.*

§ 21.

Mom. 1. Riksbankens utlåningsrörelse drifves genom hufvudkontoret i Stockholm för Stockholms stad och län, Upsala, Södermanlands och Vestmanlands län; genom afdelningskontoret i Göteborg för Hallands, Göteborgs och Bohus äfvensom för Elfsborgs län med undantag af Redvägs härad; *§ 20.*

härad; genom *afdelningskontoret i Malmö* för Kristianstads och Malmöhus län; genom *afdelningskontoret i Falun* för Kopparbergs län; genom *afdelningskontoret i Hernösand* för Vesternorrlands län; genom *afdelningskoutoret i Jönköping* för Jönköpings län jemte ofvannämda härad af Elfsborgs län samt Vartofta och Frökinds härad af Skaraborgs län; genom *afdelningskontoret i Kalmar* för Kalmar läns södra landstingsområde eller Norra och Södra Möre samt Stranda och Handbörds härad jemte Öland äfvensom för Aspelands härad af Kalmar läns norra landstingsområde; genom *afdelningskontoret i Karlstad* för Vermlands län; genom *afdelningskontoret i Linköping* för Östergötlands län samt för Norra och Södra Tjust, Sevede och Tunaläns härad af Kalmar läns norra landstingsområde; genom *afdelningskontoret i Luleå* för Norrbottens län; genom *afdelningskontoret i Mariestad* för Skaraborgs län med undantag af Vartofta och Frökinds härad; genom *afdelningskontoret i Umeå* för Vesterbottens län; genom *afdelningskontoret i Vexiö* för Kronobergs och Blekinge län; genom *afdelningskontoret i Visby* för Gotlands län; genom *afdelningskontoret i Örebro* för Örebro län samt genom *afdelningskontoret i Östersund* för Jemtlands län, under iakttagande i afseende å kontoren i Kalmar, Karlstad, Hernösand, Falun, Örebro, Umeå, Linköping och Mariestad af de vilkor och bestämmelser beträffande lånerörelsen, hvilka fullmäktige, enligt vid dessa kontors inrättande lemnadt särskildt bemyndigande af 1887, 1889, 1890, 1891, 1893, 1895 och 1896 årens riksdagar, ega föreskrifva.*)

genom *afdelningskontoret i Malmö* för Kristianstads och Malmöhus län; genom *afdelningskontoret i Falun* för Kopparbergs län; genom ***afdelningskontoret i Gefle** för Gefleborgs län*; genom *afdelningskontoret i Hernösand* för Vesternorrlands län; genom *afdelningskontoret i Jönköping* för Jönköpings län jemte ofvannämnda härad af Elfsborgs län samt Vartofta och Frökinds härad af Skaraborgs län; genom *afdelningskontoret i Kalmar* för Kalmar läns södra landstingsområde eller Norra och Södra Möre samt Stranda och Handbörds härad jemte Öland, äfvensom för Aspelands härad af Kalmar läns norra landstingsområde; genom *afdelningskontoret i Karlstad* för Vermlands län; genom *afdelningskontoret i Linköping* för Östergötlands län samt för Norra och Södra Tjust, Sevede och Tunaläns härad af Kalmar läns norra landstingsområde; genom *afdelningskontoret i Luleå* för Norrbottens län; genom *afdelningskontoret i Mariestad* för Skaraborgs län med undantag af Vartofta och Frökinds härad; genom *afdelningskontoret i Umeå* för Vesterbottens län; genom *afdelningskontoret i Vexiö* för Kronobergs och Blekinge län; genom *afdelningskontoret i Visby* för Gotlands län; genom *afdelningskontoret i Örebro* för Örebro län samt genom *afdelningskontoret i Östersund* för Jemtlands län, under iakttagande i afseende å samtliga afdelningskontoren af de vilkor och bestämmelser beträffande lånerörelsen, hvilka fullkmäktige ega föreskrifva.

*) Förestående distriktsindelning kommer i och med öppnandet af det utaf 1897 års Riksdag beslutade afdelningskontoret i Gefle att undergå den förändring, som af stadgandena i slutet af detta reglemente föranledes.

genom afdelningskontoret i Malmö för Kristianstads och Malmöhus län; genom afdelningskontoret i Falun för Kopparbergs län; genom afdelningskontoret i Gefle för Gefleborgs län; genom afdelningskontoret i Hernösand för Vesternorrlands län; genom afdelningskontoret i Jönköping för Jönköpings län jemte ofvannämnda härad af Elfsborgs län samt Vartofta och Frökinds härad af Skaraborgs län; genom afdelningskontoret i Kalmar för Kalmar läns södra landstingsområde eller Norra och Södra Möre samt Stranda och Handbörds härad jemte Öland, äfvensom för Aspelands härad af Kalmar läns norra landstingsområde; genom afdelningskontoret i Karlstad för Vermlands län; genom afdelningskontoret i Linköping för Östergötlands län samt för Norra och Södra Tjust, Sevede och Tunaläns härad af Kalmar läns norra landstingsområde; genom afdelningskontoret i Luleå för Norrbottens län; genom afdelningskontoret i Mariestad för Skaraborgs län med undantag af Vartofta och Frökinds härad; genom afdelningskontoret i Umeå för Vesterbottens län; genom afdelningskontoret i Vexiö för Kronobergs och Blekinge län; genom afdelningskontoret i Visby för Gotlands län; genom afdelningskontoret i Örebro för Örebro län samt genom afdelningskontoret i Östersund för Jemtlands län, under iakttagande i afseende å samtliga afdelningskontoren af de vilkor och bestämmelser beträffande lånerörelsen, hvilka fullmägtige ega föreskrifva.*)

*) Distriktsindelningen kommer att under år 1899 undergå den förändring, som föranledes af stadgandena i slutet af detta reglemente om inrättande af nya afdelningskontor i Halmstad och Karlskrona.

Mom. 2. Utan hinder af här ofvan bestämda distriktsindelning må dock meddelas lån utan afbetalningsrätt mot realsäkerhet och kreditiv mot enahanda slags säkerhet samt vid hufvudkontoret kredit i löpande räkning.

Dessutom må bankanstalter, äfven om de icke tillhöra hufvudkontorets distrikt, i samtliga lånegrenar, om de så önska, anlita detta kontor.

§ 26. *§ 21.*

Utlåningsrörelsen omfattar:

a) diskontering af vexlar;

b) utlåning mot hypotek af löpande förskrifning, aktier, publika papper eller annan säkerhet;

b) utlåning mot pant af obligationer, aktier eller andra värdepapper eller, i vissa fall, ensamt mot låntagarens förbindelse;

c) utlåning mot pant af vågförda effekter;

c) utlåning mot pant af *varor;*

d) beviljande af kassakreditiv och kredit i löpande räkning;

e) beviljande af afbetalningslån.

§ 27.

Till afbetalningslån må användas högst 12 millioner kronor.

a) *Diskontering af vexlar.*

§ 28. *§ 22.*

Mom. 1. Diskontering tillåtes endast af vexel, som, ställd i svenskt mynt och betalbar inom högst sex månader efter diskonteringsdagen, är dragen på inom riket bosatt svensk undersåte, samt inrättad i enlighet med den i gällande vexellag stadgade form och behörigen accepterad.

Mom. 1. Diskontering tillåtes endast af vexel, som, inrättad i enlighet med den i gällande vexellag stagdade form, är ställd i svenskt mynt, behörigen accepterad och betalbar å inrikes ort inom sex månader efter diskonteringsdagen samt dragen på inom riket bosatt svensk undersåte.

Mom. 2. Är acceptanten icke bosatt å diskonteringsorten eller i Stockholm eller å ort, der afdelningskontor af riksbanken eller annan bankinrättning finnes, skall å vexeln uppgifvas namnet på en å diskonteringsorten eller annan ort, der bankanstalt är förlagd, boende person, hos hvilken betalningen vid förfallotiden tillhandahålles.

Mom. 3. Om särskild rediskonteringsrätt för enskilda banker är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, öfvergångsstadganden, § 41.

Mom 2. *Diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning må ej beviljas annan än den, som är inom lånedistriktet mantalsskrifven eller der drifver stadigvarande rörelse;* dock att vexelutgifvare, acceptant, eller endossent likasom hypoteksutgifvare eller löftesman må kunna antagas, äfven om han tillhör annat lånedistrikt, än der diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning sökes. *§ 27.*

Utan hinder af distriktsindelningen, må lån utan afbetalningsrätt mot realsäkerhet samt kreditiv mot enahanda slags säkerhet samt vid hufvudkontoret kredit i löpande räkning *meddelas.*

Dessutom må bankanstalter, äfven om de icke tillhöra hufvudkontorets distrikt, i samtliga lånegrenar, anlita detta kontor.

§ 22.

I öfverensstämmelse med hvad § 13 i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 stadgar omfattar utlåningsrörelsen: *§ 21.*

a) diskontering af vexlar;

b) utlåning mot pant af obligationer, aktier eller andra värdepapper eller, i vissa fall, ensamt mot låntagarens förbindelse;

c) utlåning mot pant af varor;

d) beviljande af kassakreditiv och kredit i löpande räkning;

e) beviljande af afbetalningslån.

a) *Diskontering af vexlar.*

§ 23.

Mom. 1. *Vexel, som af riksbanken diskonteras, skall vara ställd i svenskt mynt, accepterad och betalbar å inrikes ort inom sex månader efter diskonteringsdagen samt dragen på svensk undersåte, bosatt inom riket.* *§ 22.*

Mom. 2. År acceptanten icke bosatt å diskonteringsorten eller i Stockholm eller å ort, der afdelningskontor af riksbanken eller annan bankinrättning finnes, skall å vexeln uppgifvas namnet på en å diskonteringsorten eller annan ort, der bankanstalt är förlagd, boende person, hos hvilken betalningen vid förfallotiden tillhandahålles.

b) *Utlåning mot hypotek af löpande förskrifning, aktier, publika papper eller annan säkerhet.*

§ 29.

Mom. 1. Utlåning sker mot lånesökandes förbindelse, åtföljd af antingen löpande förskrifning eller accepterad invisning, motsvarande minst hela det sökta lånebeloppet;

eller ock aktier, publika papper eller andra hypotek, som vederbörande styrelse anser innefatta fullkomlig säkerhet för det sökta lånet.

Såsom säkerhet för försträckning, hvilken lemnas till kommun eller med sådan jemförlig samhällighet, kan dock efter fullmäktiges eller vederbörande styrelses pröfning godkännas låntagarens egen förbindelse utan sådant hypotek, som här ofvan stadgas.

Mom. 2. Lån meddelas å bestämd tid af högst sex månader eller ock att återbetalas efter förutgången uppsägning af högst tre månader.

b) **Utlåning mot pant af obligationer, aktier eller andra värdepapper eller, i vissa fall, ensamt mot låntagarens förbindelse.**

§ 23.

Mom. 1. Utlåning sker mot förbindelse till återbetalning antingen å bestämd tid af högst sex månader eller ock efter högst tre månaders uppsägning samt mot pant af obligationer, aktier, eller andra värdepapper, som pröfvas innefatta full säkerhet för det sökta lånet.

Mom. 2. Kommun och annan dermed jemförlig samfällighet äfvensom stiftelse må på ofvan stadgade återbetalningsvilkor kunna, efter vederbörlig pröfning, erhålla lån utan annan säkerhet än dess egen förbindelse.

c) *Utlåning mot pant af vågförda effekter.*

§ 30.

Mom. 1. Utlåning sker mot lånesökandes förbindelse och pant af tackjern, smidt eller valsadt jern, jernmanufaktur, stål, koppar, messing, alun och bly af svensk tillverkning, liggande å våg eller eljest under sådana kontroller med afseende på de upplagda effekternas behöriga förvarande, som fullmäktige finna ändamålsenliga och för riksbankens säkerhet behöfliga.

c) *Utlåning mot pant af* **varor.**

§ 24.

Mom. 1. Utlåning sker, efter vederbörlig pröfning, mot förbindelse till återbetalning å bestämd tid af högst sex månader samt mot pant af varor liggande å allmän våg eller satta i förvar hos tredje man, som förbundit sig att hålla dem eller deras värde riksbanken tillhanda samt pröfvas för en sådan förbindelse vederhäftig.

b) *Utlåning mot pant af obligationer, aktier eller andra värdepapper eller, i vissa fall, ensamt mot låntagarens förbindelse.*

§ 24.

Mom. 1. Utlåning sker mot förbindelse till återbetalning antingen å bestämd tid af högst sex månader eller ock efter högst tre månaders uppsägning samt mot pant af obligationer, aktier eller *andra värdepapper.* *§ 23.*

Mom. 2. Kommun och annan dermed jemförlig samfällighet äfvensom stiftelse må på ofvan stadgade återbetalningsvilkor *kunna erhålla lån* utan annan säkerhet än dess egen förbindelse.

c) *Utlåning mot pant af varor.*

§ 25.

Mom. 1. Utlåning *sker mot* förbindelse till återbetalning å bestämd tid af högst sex månader samt mot pant af varor liggande å allmän våg eller satta i förvar hos tredje man, som förbundit sig att hålla dem eller deras värde riksbanken till handa samt pröfvas för en sådan förbindelse vederhäftig. *§ 24.*

Panten skall i vågattest, som bör vara utställd till eller öfverlåten å riksbankens hufvudkontor eller vederbörande afdelningskontor, upptagas och beskrifvas till ämne, sort och vigt.

Mom. 2. Belåningspriset bestämmes af fullmäktige till högst tre fjerdedelar af pantens försäljningsvärde.

Mom. 3. Lån meddelas å bestämd tid af högst sex månader.

Mom 4.

Med så väl återbetalning af dessa lån som den derför lemnade pantens frigifning förhålles i enlighet med hvad för närvarande är stadgadt eller framdeles kan af fullmäktige föreskrifvet varda.

Mom. 5. Såväl fullmäktige som vederbörande afdelningskontors styrelser, de sistnämnda hvar för sitt lånedistrikt, ega att, så ofta och på sätt lämpligast samt för riksbankens säkerhet nödigt finnes, låta anställa besigtningar å och inventeringar af de på vågar eller andra upplagsplatser förvarade, hos riksbanken pantsatta effekter.

Panten skall i *attest*, som bör vara utställd till eller öfverlåten å riksbankens hufvudkontor eller vederbörande afdelningskontor, upptagas och beskrifvas till ämne, sort, vigt *eller qvantitet.*

Mom. 2. Fullmäktige bestämma såväl hvilka slag af varor må belånas, som äfven belåningspriset och ega att föreskrifva de kontroller med afseende på de upplagda varornas behöriga förvarande, som de finna ändamålsenliga och för riksbankens säkerhet behöfliga.

Mom. 3.

Med så väl återbetalning af dessa lån som den derför lemnade pantens frigifning förhålles i enlighet med hvad för närvarande är stadgadt eller framdeles kan af fullmäktige föreskrifvet varda.

Mom. 4. Såväl fullmäktige som vederbörande afdelningskontors styrelser, de sistnämnda hvar för sitt lånedistrikt, ega att, så ofta och på sätt lämpligast samt för riksbankens säkerhet nödigt finnes, låta anställa besigtningar å och inventeringar af de på vågar eller andra upplagsplatser förvarade, hos riksbanken pantsatta *varor.*

d) *Beviljande af kassakreditiv och kredit i löpande räkning.*

§ 31.

Mom. 1. Kassakreditiv beviljas:

a) riksgäldskontoret;

b) jernkontoret;

c) postsparbanken och andra sparbanker, som äro försedda med stadgar, stadfästade af vederbörlig myndighet;

d) bolag, ehvad de äro grundade på kongl. förordningen af den 6 oktober 1848, eller delvis eller till det hela solidariska, och således ej allenast bankaktiebolag, bil-

§ *25.*

Mom. 1. Kassakreditiv beviljas Riksgäldskontoret på sätt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 14 säges.

Mom. 2. I öfrigt må kassakreditiv, efter vederbörande styrelses eller, der sådant särskildt föreskrifves, fullmäktiges pröfning och bestämmande, beviljas mot pant af obligationer, aktier eller i fast egendom intecknade skuldebref eller ock mot säkerhet af borgen såsom för egen skuld.

Panten skall i attest, som bör vara utställd till eller öfverlåten å riksbankens hufvudkontor eller vederbörande afdelningskontor, upptagas och beskrifvas.

Mom. 2. Fullmägtige bestämma såväl hvilka slag af varor må belånas som äfven belåningspriset och ega att föreskrifva de kontroller med afseende på de upplagda varornas behöriga förvarande, som de finna ändamålsenliga och för riksbankens säkerhet behöfliga.

Mom. 3. *Med frigifning af den för dessa lån lemnade panten eller en del deraf* förhålles i enlighet med hvad för närvarande är stadgadt eller framdeles kan af fullmägtige föreskrifvet varda.

Mom. 4. Såväl fullmägtige som vederbörande afdelningskontors styrelser, de sistnämnda hvar för sitt lånedistrikt, ega att, så ofta och på sätt lämpligast samt för riksbankens säkerhet nödigt finnes, låta anställa besigtningar å och inventeringar af de på vågar eller andra upplagsplatser förvarade, hos riksbanken pantsatta varor.

d) *Beviljande af kassakreditiv och kredit i löpande räkning.*

§ 26.

Mom. 1. Kassakreditiv beviljas riksgäldskontoret på sätt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, § 14, säges. *§ 25.*

Mom. 2. I öfrigt må kassakreditiv, efter vederbörande styrelses eller, der sådant särskildt föreskrifves, fullmägtiges pröfning och bestämmande, beviljas mot pant af obligationer, aktier eller i fast egendom intecknade skuldebref eller ock mot säkerhet af borgen såsom för egen skuld.

dade i enlighet med den för dessa gällande lag af den 19 november 1886, utan äfven sådana bolag, som drifva bankrörelse med rätt att utgifva egna banksedlar; dock ankommer det ensamt på fullmäktige att bestämma, icke allenast huruvida och till hvilket belopp bolag af sistnämnda slag må erhålla kreditiv, utan äfven de särskilda vilkor och förbehåll, hvarunder kreditivet får begagnas;

e) kommuner; samt

f) enskilda personer.

Kreditiv beviljas hvarje gång på högst ett år mot säkerhet, som af vederbörande styrelse godkännes.

Från skyldigheten att ställa säkerhet äro riksgäldskontoret, postsparbanken och jernkontoret befriade.

I fråga om kreditiv åt kommun eller dermed jemförlig samfällighet gälle hvad i § 29 mom. 1 är stadgadt.

Mom. 3. Kreditiv må ej beviljas på längre tid än tolf månader.

Mom. 2. Inträdes- eller kreditivafgiftens belopp bestämmes af fullmäktige och kan vara olika för de särskilda kreditivhafvarne. Sådan afgift påföres icke riksgäldskontoret.

Mom. 4. Kreditivafgiftens belopp bestämmes af fullmäktige och kan vara olika för de särskilda kreditivhafvarne.

Mom. 3. Riksgäldskontoret eger att vid hufvudkontoret begagna ett kreditiv af högst 1,500,000 kronor; men i öfrigt tillkommer det vederbörande styrelse att i hvarje fall bestämma, huru stort kreditiv må sökande beviljas.

Mom. 4. Uttagningar och insättningar få verkställas äfven i brutna tal. Räntan beräknas för den summa, som å kreditiv är utestående, dock att, om denna slutar å annat belopp än jemnt tiotal kronor, räntan beräknas å närmast öfverskjutande fullt tiotal.

Mom. 5. Uttagningar och insättningar få verkställas äfven i brutna tal. Räntan beräknas å lyftadt belopp från och med den dag, då det lyftats. Om utestående belopp ej slutar å jemnt tiotal kronor, skall räntan beräknas å närmast öfverskjutande jemnt tiotal.

Mom. 3. Kreditiv må ej beviljas på längre tid än tolf månader.

Mom. 4. Kreditivafgiftens belopp bestämmes af fullmägtige och kan vara olika för de särskilda kreditivhafvarne.

Mom. 5. Uttagningar och insättningar få verkställas äfven i brutna tal. Räntan beräknas å lyftadt belopp från och med den dag, då det lyftats. Om utestående belopp ej slutar å jemnt tiotal kronor, skall räntan beräknas å närmast öfverskjutande jemnt tiotal.

Mom. 5. *Mom. 6.*

För uttagning begagnas antingen på viss man ställd, handskrifven anvisning eller ock på viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras. Kreditivhafvaren eger icke begagna andra vexelblanketter än sådana, som af riksbanken honom tillhandahållas. För dessa blanketter, å hvilka qvitto skall lemnas, får afgift icke upptagas.

Mom. 6. *Mom. 7.*

Kreditivtagare, som vid utgången af kreditivtiden erhållit nytt kreditiv att omedelbart derefter begagnas, är berättigad att låta till det nya kreditivet öfverföra vid kreditivtidens utgång tilläfventyrs befintlig kapitalskuld, i mån som denna icke öfverstiger det nya kreditivets belopp. För sådan öfverföring erlägges ej afgift.

Mom. 7. Kredit i löpande räkning kan af fullmäktige beviljas mot den säkerhet och på de vilkor, som af fullmäktige bestämmas. För sådan kredit erlägges icke inträdesafgift.

Mom. 8. Kredit i löpande räkning kan af fullmäktige beviljas på högst tolf månader och mot samma slag af säkerhet, som för kreditiv äro fastställda, samt på de vilkor i öfrigt, som fullmäktige bestämma, dock att afgift för dylik kredit ej erlägges.

Mom 9 Sammanlagda beloppet af de kreditiv, som riksbanken enligt mom 2 utlemnar, och af beviljade krediter i löpande räkning må, på sätt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 13 d) är bestämdt, ej öfverstiga femton millioner kronor.

Mom. 10. Om beviljande af särskilda kreditivförmåner åt enskilda banker är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, öfvergångsstadganden, § 41.

e) *Beviliande af afbetalningslån.*

§ 32. *§ 26.*

Mom. 1. Afbetalningslån lemnas mot lånesökandes forbindelse, åtföljd såsom pant af löpande förskrifning eller annat värdepapper, som pröfvas innefatta full säkerhet för kapital och ränta, eller ock försedd med borgen såsom för egen skuld.

Mom. 1. Afbetalningslån lemnas, efter vederbörlig pröfning, mot lånesökandes förbindelse, försedd antingen med pant af obligationer, aktier eller i fast egendom intecknade skuldebref eller ock med borgen såsom för egen skuld.

I afseende å lån till kommun eller der-

Mom. 6. För uttagning begagnas antingen på viss man ställd, handskrifven anvisning eller ock på viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras. Kreditivhafvaren eger icke begagna andra vexelblanketter än sådana, som af riksbanken honom tillhandahållas. För dessa blanketter, å hvilka qvitto skall lemnas, får afgift icke upptagas.

Mom. 7. Kreditivtagare, som vid utgången af kreditivtiden erhållit nytt kreditiv att omedelbart derefter begagnas, är berättigad att låta till det nya kreditivet öfverföra vid kreditivtidens utgång tilläfventyrs befintlig kapitalskuld, i mån som denna icke öfverstiger det nya kreditivets belopp. För sådan öfverföring erlägges ej afgift.

Mom. 8. Kredit i löpande räkning kan af fullmägtige beviljas på högst tolf månader och mot samma slag af säkerhet, som för kreditiv äro fastställda, samt på de vilkor i öfrigt, som fullmägtige bestämma, dock att afgift för dylik kredit ej erlägges.

Mom. 9. Sammanlagda beloppet af de kreditiv, som riksbanken enligt mom. 2 utlemnar, och af beviljade krediter i löpande räkning må, på sätt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, § 13 d), är bestämdt, ej öfverstiga femton millioner kronor.

e) Beviljande af afbetalningslån.

§ 27.

Mom. 1. Afbetalningslån *lemnas mot* lånesökandes förbindelse, försedd antingen med pant af obligationer, aktier eller i fast egendom intecknade skuldebref eller ock med borgen såsom för egen skuld. *§ 26.*

med jemförlig samfällighet gälle hvad i § 29 mom. 1 är stadgadt.

Mom. 2. Lånen återbetalas medelst erläggande hvar sjette månad efter utlåningsdagen af en femtedel utaf lånebeloppet jemte upplupen ränta, vid äfventyr, om sådant försummas, att hela obetalta delen af lånet varder till betalning förfallen.

Mom. 3. Lån utgifvas ej å mindre belopp än 300 kronor.

Mom. 4. För lån, utgifna mot borgen, åligger det låntagaren att vid hvarje afbetalningstid, om så fordras, förete intyg om egen och löftesmäns fortfarande vederhäftighet, eller ock att ställa ny säkerhet, som godkännes, vid påföljd, att eljest hela återstående lånebeloppet anses förfallet.

Mom. 5. Såsom låntagare får ingen häfta för högre belopp än 6,000 kronor.

Mom. 5. *Mom. 6.*

Öfriga bestämmelser, som för riksbankens säkerhet kunna i afseende å denna lånegren anses erforderliga, meddelas af fullmäktige.

Mom. 7. Afbetalningslånen må, enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 § 13 sista stycket, ej stiga till högre sammanräknadt belopp än tjugufem procent af riksbankens grundfond eller tolf millioner femhundratusen kronor.

Mom. 6. *Mom. 8.*

Inlemnas till hufvud- eller afdelningskontor ansökningar om lån af detta slag å större sammanlagdt belopp, än tillgångarna medgifva, pröfvas låneansökningarna i den ordning de ingått.

Allmänna bestämmelser angående utlåningsrörelsen.

§ 33.

Mom. 1. Diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning må ej beviljas:

1:o svenske medborgare, som äro bosatte å utrikes ort;

2:o fullmäktige i riksbanken och ledamöterna i styrelserna öfver afdelningskontoren; samt

Särskilda bestämmelser om

utlåningsrörelsen.

§ 27.

För utlåningsrörelsen i dess helhet skola gälla följande särskilda bestämmelser.

Mom. 1. Diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning må ej beviljas:

2:o Fullmäktige i riksbanken och ledamöterna i styrelserna öfver afdelningskontoren, *dock att de kunna erhålla dels lån mot pant af varor, liggande å allmän våg eller af statens, allmänna hypoteksbankens eller*

Mom. 2. Lånen återbetalas medelst erläggande hvar sjette månad efter utlåningsdagen af en femtedel utaf lånebeloppet jemte upplupen ränta, vid äfventyr, om sådant försummas, att hela obetalda delen af lånet varder till betalning förfallen.

Mom. 3. Lån utgifvas ej å mindre belopp än 300 kronor.

Mom. 4. För lån, utgifna mot borgen, åligger det låntagaren att vid hvarje afbetalningstid, om så fordras, förete intyg om egen och löftesmäns fortfarande vederhäftighet, eller ock att ställa ny säkerhet, som godkännes, vid påföljd, att eljest hela återstående lånebeloppet anses förfallet.

Mom. 5. Såsom låntagare får ingen häfta för högre belopp än 6,000 kronor.

Mom. 6. Öfriga bestämmelser, som för riksbankens säkerhet kunna i afseende å denna lånegren anses erforderliga, meddelas af fullmägtige.

Mom. 7. Afbetalningslånen må, enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, § 13 sista stycket, ej stiga till högre sammanräknadt belopp än tjugufem procent af riksbankens grundfond eller tolf millioner femhundra tusen kronor.

Mom. 8. Inlemnas till hufvud- eller afdelningskontor ansökningar om lån af detta slag å större sammanlagdt belopp, än tillgångarna medgifva, pröfvas låneansökningarna i den ordning de ingått.

Särskilda bestämmelser om utlåningsrörelsen.

§ 28.

För utlåningsrörelsen i dess helhet skola gälla följande särskilda bestämmelser. *§ 27.*

Mom. 1. Diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning må ej beviljas:

1:o) fullmägtige i riksbanken och ledamöterna i styrelserna öfver afdelningskontoren, dock att de kunna erhålla dels lån mot pant af varor, liggande å allmän våg eller af statens, allmänna hypoteksbankens eller hypoteksföreningars obligationer, dels kassakreditiv mot säkerhet af nämnda obligationer;

3:o tjenstemän och betjente i riksbankens hufvudkontor och vid afdelningskontoren; dock ega bemälda fullmäktige och ledamöter samt tjenstemän och betjente att hos hufvudkontoret eller vederbörande afdelningskontor erhålla lån eller kreditiv mot säkerhet af publika papper, äfvensom lån mot pant af vågförda effekter.

Mom. 2. Diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning må ej heller beviljas annan än den, som är inom lånedistriktet mantalsskrifven; dock med de undantag, som i § 25 mom. 2 sägas.

Mom. 3. Vexel-, förskrifnings- eller invisningsutgifvare, acceptant, endossent eller löftesman må kunna antagas, äfven om han tillhör annat lånedistrikt, än der diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning sökes.

Mom. 4. De i §§ 29, 30 och 32 omförmälda lån utgifvas endast å jemna tiotal kronor.

Mom. 5. Såsom låntagare får ej någon häfta för högre lån med afbetalningsrätt än sextusen kronor.

§ 34.

Mom. 1. Förbindelse för lån eller kreditiv skall, derest låntagares eller löftesmäns vederhäftighet ej är inom styrelsen känd, eller den erbjudna panten icke ensam för sig anses innefatta fullgod säkerhet, vara försedd med af embetsmyndighet, offentlig tjensteman eller enskild person, för hvilken styrelsen hyser fullt förtroende, utfärdadt intyg angående vederhäftigheten.

Men oberoende häraf åligger det styrelsen att, med afseende å hvarje sökt vexeldiskontering, lån eller kreditiv, pröfva antagligheten af den derför erbjudna säker-

hypoteksföreningars obligationer, dels kassakreditiv mot säkerhet af nämnda obligationer.

3:o tjenstemän och betjente i riksbankens hufvudkontor eller afdelningskontor; dock ega bemälde tjenstemän och betjente att vid hufvudkontoret eller vederbörande afdelningskontor erhålla lån eller kreditiv mot säkerhet af statens, allmänna hypoteksbankens, hypoteksföreningars eller kommuners obligationer.

Mom. 2. Diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning må ej heller beviljas annan än den, som är inom lånedistriktet mantalsskrifven; dock med de undantag som i § *20 mom. 2* sägas.

Mom. 3. *Vexelutgifvare, acceptant eller endossent likasom hypoteksutgifvare eller löftesman* må kunna antagas, äfven om han tillhör annat lånedistrikt, än der diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning sökes.

Mom. 4. De i *§§ 23, 24 och 26* omförmälda lån utgifvas endast å jemna tiotal kronor.

§ 28.

Mom. 1. Förbindelse för lån, *kreditiv eller kredit i löpande räkning* skall derest låntagares eller löftesmäns vederhäftighet ej är inom styrelsen känd, eller den erbjudna panten icke ensam för sig anses innefatta fullgod säkerhet, vara försedd med af embetsmyndighet, offentlig tjensteman eller enskild person, för hvilken styrelsen hyser fullt förtroende, utfärdadt intyg angående vederhäftigheten.

Men oberoende häraf åligger det styrelsen att med afseende å hvarje sökt vexeldiskontering, lån, *kreditiv eller kredit i löpande räkning* pröfva antagligheten af den

2:o) tjenstemän och betjente i riksbankens hufvudkontor eller afdeldelningskontor; dock ega bemälde tjenstemän och betjente att vid hufvudkontoret eller vederbörande afdelningskontor erhålla lån eller kreditiv mot säkerhet af statens, allmänna hypoteksbankens, hypoteksföreningars eller kommuners obligationer.

Mom. 2. Lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning mot borgen af fullmägtig eller styrelseledamot eller tjenstemän eller betjente i riksbanken må icke beviljas samt ej heller vexel, å hvilken fullmägtig eller styrelseledamot eller tjensteman eller betjent hos riksbanken är tecknad såsom acceptant, trassent eller siste endossent, i riksbanken diskonteras.

(Jfr § 15 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.)

Mom. 3. De i §§ 24, 25 och 27 omförmälda lån utgifvas endast å jemna tiotal kronor.

§ 29.

Mom. 1. Förbindelse för lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning skall, derest låntagares eller löftesmäns vederhäftighet ej är inom styrelsen känd, eller den erbjudna panten icke ensam för sig anses innefatta fullgod säkerhet, vara försedd med af embetsmyndighet, offentlig tjensteman eller enskild person, för hvilken styrelsen hyser fullt förtroende, utfärdadt intyg angående vederhäftigheten. *§ 28.*

Men oberoende häraf åligger det styrelsen att med afseende å hvarje sökt vexeldiskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning pröfva antagligheten af den derför erbjudna säkerhet samt med noggrannhet tillse, att riksbankens säkerhet i hvarje fall betryggas; och må styrelsen icke underlåta att, för vinnande af detta ändamål, förskaffa sig alla de upplysningar, som kunna inverka på omdömet om

het samt med noggrannhet tillse, att riksbankens säkerhet i hvarje fall betryggas; och må styrelsen icke underlåta att, för vinnande af detta ändamål, förskaffa sig alla de upplysningar, som kunna inverka på omdömet om gäldenärernas ställning och förmåga att i allo uppfylla ingångna förbindelser.

derför erbjudna säkerhet samt med noggrannhet tillse, att riksbankens säkerhet i hvarje fall betryggas; och må styrelsen icke underlåta att, för vinnande af detta ändamål, förskaffa sig alla de upplysningar, som kunna inverka på omdömet om gäldenärernas ställning och förmåga att i allo uppfylla ingångna förbindelser.

Särskildt bör vid diskontering af vexlar hänsyn tagas till vexlarnas ursprung.

Mom. 2. Då låntagare eller hypoteksutgifvare eller löftesmän ej sjelfva kunna skrifva eller icke hafva för styrelsen känd namnteckning, skall af två trovärdiga män alltid vara bestyrkt, i förra fallet att de, vid deras namns tecknande närvarande, erkänt förbindelsen, och i det senare underskrifternas egenhändighet.

§ 35. *§ 29.*

Mom. 1. Allmänheten är berättigad att i upp- och utlåningsärenden hos riksbankens hufvud- och afdelningskontor personligen eller genom ombud utföra sina angelägenheter, äfvensom att derom omedelbart skriftvexla. Alla häraf i hufvud- och afdelningskontoren härflytande bestyr besörjas afgiftsfritt under de vilkor och förbehåll, fullmäktige bestämma.

Mom. 2. Såväl fullmäktige i riksbanken och ledamöter af styrelserna för afdelningskontoren som tjenstemännen vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor vare det uttryckligen förbjudet att såsom kommissionärer taga någon befattning med vexeldiskontering eller med anskaffande af lån eller kreditiv i riksbankens hufvud- och afdelningskontor.

Mom. 2. Såväl fullmäktige i riksbanken och ledamöter i styrelserna för afdelningskontoren som tjenstemännen vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor vare det uttryckligen förbjudet att såsom kommissionärer taga någon befattning med vexeldiskontering eller med anskaffande af lån, *kreditiv eller kredit i löpande räkning* i riksbankens hufvud- och afdelningskontor.

Öfverträder fullmäktig detta förbud, göres anmälan derom hos Riksdagens justitieombudsman, som anställer åtal i enlighet med den för fullmäktige gällande ansvarighetslag.

Öfverträdes förbudet af ledamot i afdelningskontors styrelse, anmäles förhållandet hos fullmäktige, som i fråga om åtals anställande ega förfara på sätt, den särskilda ansvarighetslagen för dessa styrelseledamöter bestämmer.

Bryter tjensteman mot berörda förbud, anmäles sådant hos fullmäktige eller vederbörande styrelse, hvilka ega att antingen för alltid eller för viss tid af minst sex månader skilja den felaktige från befattningen och densamma åtföljande förmåner.

§ 36. *§ 30.*

Mom. 1. Räntan för lån och kreditiv samt vid köp af vexlar ega fullmäktige bestämma med afseende å såväl penninge-

Mom. 1. Räntan för lån, *kreditiv* och *kredit i löpande räkning* samt vid köp af vexlar ega fullmäktige bestämma med

gäldenärernas ställning och förmåga att i allo uppfylla ingångna förbindelser.

Särskildt bör vid diskontering af vexlar hänsyn tagas till vexlarnas ursprung.

Mom. 2. Då låntagare eller hypoteksutgifvare eller löftesmän ej sjelfva kunna skrifva eller icke hafva för styrelsen känd namnteckning, skall af två trovärdiga män alltid vara bestyrkt, i förra fallet att de, vid deras namns tecknande närvarande, erkänt förbindelsen, och i det senare underskrifternas egenhändighet.

§ 30.

Mom. 1. Allmänheten är berättigad att i upp- och utlåningsärenden hos riksbankens hufvud- och afdelningskontor med dem *omedelbart skriftvexla.* Alla häraf i hufvud- och afdelningskontoren härflytande bestyr besörjas afgiftsfritt under de vilkor och förbehåll, fullmägtige bestämma. § 29.

Mom. 2. *Det förbud, som enligt § 35 i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 är meddeladt för fullmägtig i riksbanken och ledamot af styrelse vid afdelningskontor att såsom kommissionär taga någon befattning med vexeldiskontering eller med anskaffande af lån eller kreditiv vid hufvud- eller afdelningskontor*, skall äfven gälla beträffande tjenstemännen vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor.

Öfverträder fullmägtig detta förbud, göres anmälan derom hos Riksdagens justitieombudsman, som anställer åtal i enlighet med den för fullmägtige gällande ansvarighetslag.

Öfverträdes förbudet af ledamot i afdelningskontors styrelse, anmäles förhållandet hos fullmägtige, som i fråga om åtals anställande ega förfara på sätt, den särskilda ansvarighetslagen för dessa styrelseledamöter bestämmer.

Bryter tjensteman mot berörda förbud, anmäles sådant hos fullmägtige eller vederbörande styrelse, hvilka ega att antingen för alltid eller för viss tid af minst sex månader skilja den felaktige från befattningen och densamma åtföljande förmåner.

§ 31.

Mom. 1. Räntan för lån, kreditiv och kredit i löpande räkning samt vid köp af vexlar ega fullmägtige bestämma med afseende å såväl penningställningen som utlåningstiden och de säkerheter, hvilka § 30.

ställningen som utlåningstiden och de säkerheter, hvilka erbjudas; och kan denna ränta vara olika i riksbankens hufvud- och afdelningskontor.

afseende å såväl penningeställningen som utlåningstiden och de säkerheter, hvilka erbjudas; och kan denna ränta vara olika i riksbankens hufvud- och afdelningskontor.

Mom. 2. I fråga om de diskontosatser och den kreditivränta, som skola tillämpas för vissa enskilda banker vid utlåning enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, öfvergångsstadganden § 41, gälle hvad derstädes är stadgadt.

Mom. 2. *Mom. 3.*

För låne- och kreditivbelopp som ej senast å förfallodagen betalas, påföres från nämnda dag sex procent ränta för år räknadt, der ej högre ränta är å försträckningen betingad, i hvilket fall denna högre ränta utgår, intill dess full betalning sker.

§ 37. *§ 31.*

Diskontering och utlåning sker vid såväl riksbankens hufvud- som afdelningskontor alla söckendagar i veckan.

Kassakreditiv pröfvas, så snart handlingarna undergått granskning, och kreditiven räknas från och med den dag, som i hvarje fall genom kontrakt bestämmes.

Utlåning sker vid riksbankens såväl hufvud- som afdelningskontor alla söckendagar i veckan.

§ 38. *§ 32.*

Riksbankens hufvud- och afdelningskontor ega att af såväl öfverståthållare-embetet i Stockholm som samtliga konungens befallningshafvande och öfriga exekutorer skyndsamligen erhålla laga handräckning i alla de utsökningsmål, som af hufvud- och afdelningskontorens utlåningar härröra, med åliggande för bemälda myndigheter att, efter skuldens indrifvande, de influtna medlen ofördröjligen till hufvud- eller afdelningskontor insända.

§ 39. *§ 33.*

Obligationer, utfärdade af riksbanken å medel, upplånade före år 1830, få icke i riksbanken belånas, men riksbanken infriar vid anfordran sådana af dessa obligationer, hvilka ej innefatta förbud mot medlens uttagning.

erbjudas; och kan denna ränta vara olika i riksbankens hufvud- och afdelningskontor.

Mom. 2. För låne- och kreditivbelopp, som ej senast å förfallodagen betalas, påföres från nämnda dag sex procent ränta för år räknadt, der ej högre ränta är å försträckningen betingad, i hvilket fall denna högre ränta utgår, intill dess full betalning sker.

§ 32.

Utlåning sker vid riksbankens såväl hufvud- som afdelningskontor alla söckendagar i veckan. *§ 31.*

§ 33.

Riksbankens hufvud- och afdelningskontor ega *med stöd af Kongl. Maj:ts plakat och påbud till domhafvande och executorer om en promt handräckning och execution för Rikets Ständers bank den 18 april 1681* att af såväl öfverståthållareembetet i Stockholm som samtliga Konungens befallningshafvande och öfriga exekutorer skyndsamligen erhålla laga handräckning i alla de utsökningsmål, som af hufvud- och afdelningskontorens utlåningar härröra, med åliggande för bemälda myndigheter att, efter skuldens indrifvande, de influtna medlen ofördröjligen till hufvud- eller afdelningskontor insända. *§ 32.*

§ 34.

Obligationer, utfärdade af riksbanken å medel, upplånade före år 1830, få icke i riksbanken belånas, men riksbanken infriar vid anfordran sådana af dessa obligationer, hvilka ej innefatta förbud mot medlens uttagning. *§ 33.*

§ 35.

Om särskild rediskonteringsrätt samt om beviljande af särskilda kreditivförmåner åt enskilda banker är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank, öfvergångsstadganden, § 41. *§§ 22, 25, 30 mom. 3, 10, 2*

Afdelning 3.

Om riksbankens styrelse och dennas åligganden.

§ 40. *§ 34.*

Mom. 1. Riksbanken förvaltas enligt § 72 regeringsformen och § 71 riksdagsordningen af sju fullmäktige.

Ordförande, som ej må utöfva annan befattning inom riksbankens styrelse, åtnjuter af riksbankens medel ett årligt arvode till belopp, lika med det en hvar af öfriga fullmäktige i denna sin egenskap eger uppbära enligt af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. För fullmäktige skola jemlikt § 72 regeringsformen och § 73 riksdagsordningen finnas fyra suppleanter, en förordnad af Konungen och tre valde af Riksdagen.

Mom. 3. På sätt § 71 riksdagsordningen föreskrifver välja fullmäktige sjelfva bland sig en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

Mom. 4. Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt hvad här nedan föreskrifves, inkallas suppleant, utsedd af Riksdagen.

Den af Konungen förordnade suppleanten inkallas när förfall för ordföranden anmälts.

Mom. 5. Ledamot af statsrådet eller fullmäktig i riksgäldskontoret må ej vara fullmäktig i riksbanken.

Mom. 6. Fullmäktig i riksbanken må ej den vara, som icke är svensk medborgare, ej den, som står under förmynderskap, ej den, som till borgenärer all sin egendom afträdt och icke, på sätt lag förmår, gitter visa, att han från deras kraf befriad är; ej den, som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af medborgerligt förtroende; eller den, som är ställd under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd; ej den, som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan eller att i rikets tjenst vidare nyttjas.

Fullmäktig må ej vara ledamot af styrelse i annan bank än sparbank eller postsparbanken;

Afdelning 3.

Om riksbankens styrelse och dennas åligganden.

§ 36.

Mom. 1. Riksbanken förvaltas enligt § 72 regeringsformen och § 71 riksdagsordningen af sju fullmägtige. *§ 34.*

Ordförande, som ej må utöfva annan befattning inom riksbankens styrelse, åtnjuter af riksbankens medel ett årligt arfvode till belopp, lika med det en hvar af öfriga fullmägtige i denna sin egenskap eger uppbära enligt af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. För fullmägtige skola jemlikt § 72 regeringsformen och § 73 riksdagsordningen finnas fyra suppleanter, en förordnad af Konungen och tre valde af Riksdagen.

Mom. 3. På sätt § 71 riksdagsordningen föreskrifver välja fullmägtige sjelfva bland sig en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

Mom. 4. Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt hvad här nedan föreskrifves, inkallas suppleant, utsedd af Riksdagen.

Den af Konungen förordnade suppleanten inkallas, när förfall för ordföranden anmälts.

Och skall, när fullmäktig på grund af bestämmelserna i mom. 5 eller 6 ej får utöfva befattning såsom sådan, han genast frånträda densamma samt suppleant då inkallas att i stället såsom fullmäktig inträda.

Mom. 5. När fullmäktig på grund af bestämmelserna i §§ 29 och 30 af lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 ej får utöfva befattning såsom sådan, skall han genast frånträda densamma samt suppleant då inkallas att i stället såsom fullmäktig inträda.

§ 41.

Mom. 1. Vid förvaltningen af riksbanken hafva fullmäktige att ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar, än äfven de i afseende på riksbanken särskildt utfärdade lagar, ordningar, stadgar och reglementen.

Mom. 2. Riksbankens fullmäktige och revisorer, ledamöterna af afdelningskontorens styrelser, alla vid riksbanken anstälde tjenstemän samt de personer, som vid granskningen af riksbankens styrelse och förvaltning biträda Riksdagens revisorer, skola doldt och förtegadt hålla hvad som rörer enskilda personers förhållanden till riksbanken eller hvad i öfrigt vid förvaltningen kan förefalla af sådan beskaffenhet, att det enligt lag och reglementet för riksbanken hemligt hållas bör.

§ 35.

Vid förvaltningen af riksbanken hafva fullmäktige att ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar än äfven de i afseende på riksbanken särskildt utfärdade lagar, *reglementariska föreskrifter och stadgar.*

§ 42.

§ 36.

Mom. 1. Fullmäktige utse inom sig två deputerade, hvilka det åligger att, öfverensstämmelse med bankoreglementet och den instruktion, som af fullmäktige fastställes samt i öfrigt efter af fullmäktige bestämd fördelning af göromålen dem emellan, föredraga ärenden inför fullmäktige, tillse utförandet af fullmäktiges beslut, verkställa köp och försäljning af utländska vexlar med hvad dertill hörer, utöfva tillsyn öfver göromålen inom riksbanken samt handhafva den löpande förvaltningen i öfrigt.

Mom. 2. Derjemte utse fullmäktige, likaledes inom sig, en vikarierande deputerad hvilken det åligger att under den tid, då ordinarie deputerad åtnjuter ledighet, äfvensom vid tillfälligt förfall för någon af deputerade, fullgöra dennes åligganden.

Mom. 3. Ordinarie deputerade ega åtnjuta ledighet hvardera en och enhalf månad årligen.

Mom. 4. Fullmäktige utse, likaledes inom sig, en fullmäktig för att enligt med-

Mom. 5. När fullmägtig på grund af bestämmelserna i §§ 29 och 30 af lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 ej får utöfva befattning såsom sådan, skall han genast frånträda densamma samt suppleant då inkallas att i stället såsom fullmägtig inträda.

§ 37.

Vid förvaltningen af riksbanken hafva fullmägtige att ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar än äfven de i afseende på riksbanken särskildt utfärdade lagar, reglementariska föreskrifter och stadgar. *§ 35.*

§ 38.

Mom. 1. Fullmägtige utse inom sig två deputerade, hvilka det åligger att, i öfverensstämmelse med bankoreglementet och den instruktion, som af fullmägtige fastställes samt i öfrigt efter af fullmägtige bestämd fördelning af göromålen dem emellan, föredraga ärenden inför fullmägtige, tillse utförandet af fullmägtiges beslut, verkställa köp och försäljning af utländska vexlar med hvad dertill hörer, utöfva tillsyn öfver göromålen inom riksbanken samt handhafva den löpande förvaltningen i öfrigt. *§ 36.*

Mom. 2. Derjemte utse fullmägtige, likaledes inom sig, en vikarierande deputerad, hvilken det åligger att under den tid, då ordinarie deputerad åtnjuter ledighet, äfvensom vid tillfälligt förfall för någon af deputerade, fullgöra dennes åligganden.

Mom. 3. Ordinarie deputerade ega åtnjuta ledighet hvardera en och en half månad årligen.

Mom. 4. Fullmägtige utse, likaledes inom sig, en fullmägtig för att enligt meddelade föreskrifter utöfva tillsyn öfver riksbankens

delade föreskrifter utöfva tillsyn öfver riksbankens pappersbruk och tryckeri samt inför fullmäktige föredraga bruket och tryckeriet rörande ärenden.

Detta uppdrag må, dock endast tillfälligtvis, innehafvas af ordinarie deputerad.

Mom. 5. De till fullmäktige och deras deputerade samt den fullmäktig, som besörjer tillsynen vid riksbankens pappersbruk och tryckeri, utgående aflöningsförmåner äro bestämda i den af Riksdagen fastställda aflöningsstat.

Mom. 6. När, med begagnande af den i mom. 3 medgifna rätt, deputerad begagnar ledighet och till följd deraf eller med anledning af fullmäktig meddeladt tillfälligt uppdrag i riksbankens angelägenheter suppleant inkallas och deltager i riksbankens styrelse, eger denne att för tiden i fråga af bankens medel uppbära ersättning med belopp, motsvarande det för fullmäktig i staten anvisade arvode.

Mom. 7. Då vid förfall för ordföranden den af Konungen förordnade suppleanten tjenstgjort, utgår till denne ersättning af bankens medel, beräknad i förhållande till det för ordföranden bestämda arfvodet, dock ej för längre tid än sammanlagdt halfannan månad hvarje år; häri ej inberäknad den tid, ordföranden kan hafva varit frånvarande med anledning af tillfälligt uppdrag i riksbankens tjenst.

§ 43.	§ 37.
Mom. 1. För behandling af allmänna ärenden sammanträda fullmäktige en gång i hvarje vecka eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oafbrutna gång sådant fordra, och skola dervid minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som böra skyndsamt handläggas, kunna afgöras af allenast fyra fullmäktige, derest tre af dem äro om beslutet ense; men i sammanträden med fullmäktige i riksgäldskontoret skola minst fem af fullmäktige i riksbanken deltaga.	
Uppstår vid fullmäktiges öfverläggningar skiljaktighet i meningarna, böra fullmäktige till protokollet afgifva sina röster, hvilka per capita beräknas. I de fall, då rösterna äro lika, ege ordföranden afgörande röst. Den, som icke till protokollet sig yttrat, anses hafva bejakat pluralitetens beslut, och fullmäktig, som af en eller annan anledning varit hindrad att något fullmäktiges beslut öfvervara, får ej på sådan grund sig undandraga att deltaga i de öfverläggningar, som vidare i följd af samma beslut kunna uppstå. Endast i fråga om val till sådana förrättningar, hvartill någon ibland fullmäktige kan blifva utsedd, får röstning med slutna sedlar ega rum.	
Expeditioner i fullmäktiges namn må ej utgå utan till följd af beslut, fattadt vid fullmäktiges sammankomst.	
Mom. 2. Pröfning af vexeldiskonterings-, låne- och kreditivansökningar verkställes alla söckendagar af minst fyra fullmäktige, nämligen de två deputerade samt minst två bland öfriga fullmäktige.	Mom. 2. Pröfning af *utlåningsärenden* verkställes alla söckendagar af minst fyra fullmäktige, nämligen de två deputerade. samt minst två bland öfriga fullmäktige

pappersbruk och tryckeri samt inför fullmägtige föredraga bruket och tryckeriet rörande ärenden.

Detta uppdrag må, dock endast tillfälligtvis, innehafvas af ordinarie deputerad.

Mom. 5. De till fullmägtige och deras deputerade samt den fullmägtig, som besörjer tillsynen vid riksbankens pappersbruk och tryckeri, utgående aflöningsförmåner äro bestämda i den af Riksdagen fastställda aflöningsstat.

Mom. 6. När, med begagnande af den i mom. 3 medgifna rätt, deputerad begagnar ledighet och till följd deraf eller med anledning af fullmägtig meddeladt tillfälligt uppdrag i riksbankens angelägenheter suppleant inkallas och deltager i riksbankens styrelse, eger denne att för tiden i fråga af bankens medel uppbära ersättning med belopp, motsvarande det för fullmägtig i staten anvisade arfvode.

Mom. 7. Då vid förfall för ordföranden den af Konungen förordnade suppleanten tjenstgjort, utgår till denne ersättning af bankens medel, beräknad i förhållande till det för ordföranden bestämda arfvodet, dock ej för längre tid än sammanlagdt halfannan månad hvarje år; häri ej inberäknad den tid, ordföranden kan hafva varit frånvarande med anledning af tillfälligt uppdrag i riksbankens tjenst.

§ 39.

Mom. 1. För behandling af allmänna ärenden sammanträda fullmägtige en gång i hvarje vecka eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oafbrutna gång sådant fordra, och skola dervid minst fem fullmägtige vara tillstädes; dock må ärenden, som böra skyndsamt handläggas, kunna afgöras af allenast fyra fullmägtige, derest tre af dem äro om beslutet ense; men i sammanträden med fullmägtige i riksgäldskontoret skola minst fem af fullmägtige i riksbanken deltaga. *§ 37.*

Uppstår vid fullmägtiges öfverläggningar skiljaktighet i meningarna, böra fullmägtige till protokollet afgifva sina röster, hvilka per capita beräknas. I de fall, då rösterna äro lika, ege ordföranden afgörande röst. Den, som icke till protokollet sig yttrat, anses hafva bejakat pluralitetens beslut, och fullmägtig, som af en eller annan anledning varit hindrad att något fullmägtiges beslut öfvervara, får ej på sådan grund sig undandraga att deltaga i de öfverläggningar, som vidare i följd af samma beslut kunna uppstå. Endast i fråga om val till sådana förrättningar, hvartill någon ibland fullmägtige kan blifva utsedd, får röstning med slutna sedlar ega rum.

Expeditioner i fullmägtiges namn må ej utgå utan till följd af beslut, fattadt vid fullmägtiges sammankomst.

Mom. 2. Pröfning af utlåningsärenden verkställes alla sökendagar af minst fyra fullmägtige, nemligen de två deputerade, samt minst två bland öfriga fullmägtige.

Dylik ansökning må ej anses beviljad, med mindre flertalet bland närvarande fullmäktige sig om bifall dertill förenat.

§ 44.

Till sådana ärenden hos riksbanken, hvilka böra hemliga hållas, räknas, utom diskonterings-, låne- och kreditivärenden samt andra ärenden, som röra kunders förhållanden till riksbanken, fullmäktiges öfverläggningar och beslut angående dels köp och försäljning af vexlar, dragna å firma eller person i utlandet, samt öfvertagande af annan utländsk valuta, dels köp och försäljning samt öfvertagande genom annat aftal af svenska obligationer och utländska statspapper, åtgärder till vidmakthållande af metalliska kassan samt frågor om sättet för tillverkning af banksedlar.

Öfverläggningar och beslut i sådana frågor skola upptagas i särskildt protokoll, hvars innehåll ej må yppas, förr än Riksdagens bankoutskott, dess revisorer eller fullmäktige i riksbanken anse sådant kunna ske utan skada för riksbanken.

§ 45.

Fullmäktige kunna ej i och för sin befattning med riksbanken emottaga föreskrifter af någon annan än Riksdagen och dess bankoutskott i de fall, nämnda utskott eger att sådana å Riksdagens vägnar meddela; och äro fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap Rikdagen eller dess bankoutskott och revisorer allena redo skyldige.

§ 46.

Har Konungen på framställning af fullmäktige i riksbanken eller, der Konungen eljest så pröfvat nödigt, förordnat ombud

§ 38.

Angående de ärenden, som böra hållas hemliga, äfvensom om skyldigheten för fullmäktige, styrelseledamöter, revisorer och tjenstemän att doldt och förtegadt hålla hvad som rör enskilda personers förhållanden till riksbanken och annat, som bör hållas hemligt, är stadgadt i lagen för Sveriges Riksbank af den 12 maj 1897 §§ 36 och 37.

§ 40.

Angående de ärenden, som böra hållas hemliga, äfvensom om skyldigheten för fullmägtige, styrelseledamöter, revisorer och tjenstemän att doldt och förtegadt hålla hvad som rör enskilda personers förhållanden till riksbanken och annat, som bör hållas hemligt, är stadgadt i lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, §§ 36 och 37. *§ 38.*

att med fullmäktige i något särskildt ärende förhandla, må fullmäktige med Konungens ombud öfverlägga, men är det fullmäktige förbjudet att i ombudets närvaro fatta beslut.

§ 47. *§ 39.*

Mom. 1. Det åligger fullmäktige tillse, att guld, som kongl. myntverket för riksbankens räkning till utmyntning eller af annan orsak emottagit, så fort lämpligen ske kan, redovisas genom dess aflemnande till riksbanken, myntadt eller i plants; och bör omyntadt guld hos riksbanken bokföras efter värdet i rikets mynt utan afdrag för myntningskostnaden.

Mom. 2. Omyntadt silfver bokföres till det pris, fullmäktige efter omständigheterna bestämma.

Mom. 3. Fullmäktige skola genom delegerade deltaga i den inventering å kongl. myntverket, som i januari månad hvarje år och oftare, der så nödigt pröfvas, anställes, på sätt Kongl. Maj:t finner godt förordna.

Skulle dervid, i hvad riksbanken rörer, något finnas att erinra, må fullmäktige hos Kongl. Maj:t derom göra underdånig anmälan.

Mom. 3. Fullmäktige skola, *när kongl myntverket för riksbankens räkning innehar guld eller silfver, genom delegerade deltaga i den inventering, som derstädes* i januari månad hvarje år och oftare, der så nödigt pröfvas, anställes, på sätt Kongl. Maj:t finner godt förordna. Skulle dervid något finnas att erinra, må fullmäktige hos Kongl. Maj:t derom göra anmälan.

§ 48. *§ 40.*

Fullmäktige skola minst en gång hvarje år icke allenast förrätta inventering af riksbankens hufvudkontors alla kassor och öfriga förvaringsrum, utan äfven anställa besigtning å riksbankens hus och inventarier i Stockholm.

§ 49 *§ 41.*

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att, efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall, såväl lemna riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrifna tiden för betalande af deras skulder till riksbanken, som ock bevilja de riksbankens gäldenärer, hvilka till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, ackord vid liqviden af deras skulder till riksbanken. I annat än sist omförmälda fall må fullmäktige deremot icke efterskänka något af hvad enligt gifna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor om eftergift underställas nästblifvande bankoutskott till afgörande i den ordning, instruktionen för detta utskott stadgar.

Mom. 2. Fullmäktige ega att såväl för hufvudkontoret som, på förslag af veder-

§ 41.

Mom. 1. Det åligger fullmägtige tillse, att guld, som kongl. myntverket för riksbankens räkning till utmyntning eller af annan orsak emottagit, så fort lämpligen ske kan, redovisas genom dess aflemnande till riksbanken, myntadt eller i plants; och bör omyntadt guld hos riksbanken bokföras efter värdet i rikets mynt utan afdrag för myntningskostnaden. *§ 39.*

Mom. 2. Omyntadt silfver bokföres till det pris, fullmägtige efter omständigheterna bestämma.

Mom. 3. Fullmägtige skola, när kongl. myntverket för riksbankens räkning innehar guld och silfver, genom delegerade deltaga i den inventering, som derstädes i januari månad hvarje år och oftare, der så nödigt pröfvas, anställes, på sätt Kongl. Maj:t finner godt förordna. Skulle dervid något finnas att erinra, må fullmägtige hos Kongl. Maj:t derom göra anmälan.

§ 42.

Fullmägtige skola minst en gång hvarje år icke allenast förrätta inventering af riksbankens hufvudkontors alla kassor och öfriga förvaringsrum, utan äfven anställa besigtning å riksbankens hus och inventarier i Stockholm. *§ 40*

§ 43.

Mom. 1. Fullmägtige berättigas att, efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall, såväl lemna riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrifna tiden för betalande af deras skulder till riksbanken, som ock bevilja de riksbankens gäldenärer, hvilka till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, ackord vid liqviden af deras skulder till riksbanken. I annat än sist omförmälda fall må fullmägtige deremot icke efterskänka något af hvad enligt gifna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor om eftergift underställas nästblifvande bankoutskott till afgörande i den ordning, instruktionen för detta utskott stadgar. *§ 41.*

Mom. 2. Fullmägtige ega att såväl för hufvudkontoret som, på

börande styrelse, för afdelningskontoren bestämma, hvilka såsom osäkra ansedda fordringar skola föras inom linien i räkenskaperna.

§ 50. § *42.*

Öfver sådana till bankoutskott eller revisorer stälda besvär eller hos bankoutskottet gjorda ansökningar, som blifvit inom behörig tid till fullmäktige inlemnade, skola fullmäktige afgifva utlåtande.

§ 51. § *43.*

Fullmäktige äro berättigade att när som helst genom ombud, utsedt inom eller utom fullmäktige, anställa inventering och undersökning vid afdelningskontoren.

För dylik förrättning, som verkställes af fullmäktig i riksbanken, utgår ej särskildt arfvode, utan endast rese- och traktamentsersättning, beräknad enligt tredje klassen af gällande resereglemente. Till annat ombud lemnas godtgörelse efter bestämmande af fullmäktige.

§ 52. § *44.*

Mom. 1. Åt fullmäktige är öfverlemnadt att låta af riksbankens medel utbetala:

1:o de åtskilliga barnhusinrättningar i riket anvisade anslag:

2:o bidragen till enke- och pupillkassorna vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor samt pappersbruk;

3:o åt de personer, hvilka förut åtnjutit julgåfva och fortfarande deraf äro i behof, sådant understöd till oförändradt belopp;

4:o de af Rikets Ständer till ännu qvarlefvande enskilda personer fastställda årliga anslag; och

4:o de af *Riksdagen* till ännu qvarlefvande enskilda personer fastställda årliga anslag; och

5:o ersättning för utarbetande af fortsättning af registret öfver riksbankens handlingar.

Mom. 2. Om de med berörda anslag inträffade förändringar skola fullmäktige hos bankoutskottet göra anmälan.

§ 53. § *45.*

Mom. 1. Fullmäktige utöfva öfverinseende öfver riksbankens pappersbruk vid Tumba.

Det tillkommer dem att besluta rörande de allmänna bestämmelserna för brukets drift med hvad dertill hörer; börande alla frågor om utgifter för bruket, de der icke äro genom fastställda stater bestämda eller tillhörande den löpande bruksdriften, underställas fullmäktiges pröfning och beslut.

Nybyggnad eller större reparation å brukets byggnader må ej, utan oundgängligt behof, af fullmäktige företagas, innan de dertill erhållit medgifvande af bankoutskottet.

örslag af vederbörande styrelse, för afdelningskontoren bestämma, hvilka såsom osäkra ansedda fordringar skola föras inom linien i räkenskaperna.

§ 44.

Öfver sådana till bankoutskott eller revisorer stälda besvär eller hos bankoutskottet gjorda ansökningar, som blifvit inom behörig tid till fullmägtige inlemnade, skola fullmägtige afgifva utlåtande. *§ 42.*

§ 45.

Fullmägtige äro berättigade att när som helst genom ombud, utsedt inom eller utom fullmägtige, anställa inventering och undersökning vid afdelningskontoren. *§ 43.*

För dylik förrättning, som verkställes af fullmägtig i riksbanken, utgår ej särskildt arfvode, utan endast rese- och traktamentsersättning, beräknad enligt tredje klassen af gällande resereglemente. Till annat ombud lemnas godtgörelse efter bestämmande af fullmägtige.

§ 46.

Mom. 1. Åt fullmägtige är öfverlemnadt att låta af riksbankens medel utbetala: *§ 44.*

1:o de åtskilliga barnhusinrättningar i riket anvisade anslag;

2:o bidragen till enke- och pupillkassorna vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor samt pappersbruk;

3:o åt de personer, hvilka förut åtnjutit julgåfva och fortfarande deraf äro i behof, sådant understöd till oförändradt belopp;

4:o de af *Rikets Ständer eller* Riksdagen till ännu qvarlefvande enskilda personer fastställda årliga anslag; och

5:o ersättning för utarbetande af fortsättning af registret öfver riksbankens handlingar.

Mom. 2. Om de med berörda anslag inträffade förändringar skola fullmägtige hos bankoutskottet göra anmälan.

§ 47.

Mom. 1. Fullmägtige utöfva öfverinseende öfver riksbankens pappersbruk vid Tumba. *§ 45.*

Det tillkommer dem att besluta rörande de allmänna bestämmelserna för brukets drift med hvad dertill hörer; börande alla frågor om utgifter för bruket, de der icke äro genom fastställda stater bestämda eller tillhörande den löpande bruksdriften, underställas fullmägtiges pröfning och beslut.

Nybyggnad eller större reparation å brukets byggnader må ej, utan oundgängligt behof, af fullmägtige företagas, innan de dertill erhållit medgifvande af bankoutskottet.

Mom. 2. Det åligger fullmäktige icke allenast att, sedan årsräkenskaperna vid bruket blifvit afslutade, samfäldt eller genom delegerade, på stället taga kännedom af föregående årets förvaltning samt tillse byggnaders och maskiners tillstånd med mera, utan äfven att vid hvarje förvaltares afgång och deremellan hvart tredje år verkställa inventering af förråden vid bruket.

§ 54.

Förekomma under pågående riksdag sådana frågor, som i ett eller annat afseende hafva inflytande på riksbankens kredit eller säkerhet, men hvaröfver bestämda föreskrifter saknas, må beslutet derom ej af fullmäktige fattas, innan de först rådfört sig med bankoutskottet.

§ 55.

Någon riksbankens fastighet, med undantag af sådan, som till betäckande af riksbankens deruti intecknade fordran blifvit för dess räkning inropad, må icke af fullmäktige afyttras eller riksbanken frånskiljas, utan skall fråga derom underställas bankoutskottet.

§ 56.

Efter hvarje års slut skola fullmäktige till Riksdagens bankoutskott afgifva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning. Denna berättelse skall till trycket befordras och hållas för allmänheten tillgänglig.

Härförutom hafva fullmäktige att till Riksdagens revisorer öfver statsverket, riksbanken och riksgäldskontoret afgifva berättelse i omförmälda hänseende.

Jemte dessa berättelser skola fullmäktige till bankoutskottet och revisorerna låta öfverlemna de berättelser, styrelserna för afdelningskontoren hafva att afgifva, samt till revisorerna dessutom de från revisorerna för afdelningskontoren inkomna berättelser, åtföljda af de meddelanden och förklaringar, hvilka må finnas af de i sistnämnda berättelser gjorda framställningar eller anmärkta förhållanden påkallade.

§ 46.

Förekomma under pågående riksdag sådana frågor, som i ett eller annat afseende hafva inflytande på riksbankens kredit eller säkerhet, men hvaröfver bestämda föreskrifter saknas, må beslutet derom ej af fullmäktige fattas, innan de först rådfört sig med bankoutskottet.

§ 47.

Någon riksbankens fastighet, med undantag af sådan, som till betäckande af riksbankens deruti intecknade fordran blifvit för dess räkning inropad, må icke af fullmäktige afyttras eller riksbanken frånskiljas, utan skall fråga derom underställas bankoutskottet.

§ 48.

Enligt stadgandet i § 32 af lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 skola fullmäktige hvarje år till Riksdagens bankoutskott afgifva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning. Denna berättelse skall till trycket befordras och hållas för allmänheten tillgänglig.

Den berättelse angående verkställd granskning af riksbanken i dess helhet, som jemlikt gällande instruktion för hvarje år af Riksdagens revisorer afgifves och fullmäktige tillställes, skall på deras föranstaltande tryckas, offentliggöras och till Riksdagen öfverlemnas jemte de yttranden och för-

Mom. 2. Det åligger fullmägtige icke allenast att, sedan årsräkenskaperna vid bruket blifvit afslutade, samfäldt eller genom delegerade, på stället taga kännedom af föregående årets förvaltning samt tillse byggnaders och maskiners tillstånd med mera, utan äfven att vid hvarje förvaltares afgång och deremellan hvart tredje år verkställa inventering af förråden vid bruket.

§ 48.

Riksbanken tillhörig fastighet, med undantag af sådan, som till betäckande af riksbankens deruti intecknade fordran blifvit för dess räkning inropad, må icke af fullmägtige *utan Riksdagens medgifvande afyttras.* *§ 47.*

§ 49.

Enligt stadgandet i § 32 af lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 skola fullmägtige hvarje år till Riksdagens bankoutskott afgifva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning. Denna berättelse skall till trycket befordras och hållas för allmänheten tillgänglig. *§ 48.*

Härförutom hafva fullmägtige att till Riksdagens revisorer öfver statsverket, riksbanken och riksgäldskontoret afgifva berättelse i omförmälda hänseende.

Jemte dessa berättelser skola fullmägtige till bankoutskottet och revisorerna låta öfverlemna de berättelser, styrelserna för afdelningskontoren hafva att afgifva, samt till revisorerna dessutom de från revisorerna från afdelningskontoren inkomna berättelser, åtföljda af de meddelanden och förklaringar, hvilka må finnas af de i sistnämnda berättelser gjorda framställningar eller anmärkta förhållanden påkallade.

Den berättelse angående verkställd granskning af riksbanken i dess helhet, som jemlikt gällande instruktion för hvarje år af Riksdagens revisorer *afgifves, skall på fullmägtiges* föranstaltande tryckas, offentliggöras och till Riksdagen öfverlemnas jemte de yttranden och förklaringar, till hvilka densamma kan gifva anledning.

klaringar, till hvilka densamma kan gifva anledning.

§ 57.

Fullmäktige skola alltid vara beredda på sådana anstalter, hvarigenom riksbankens redbarheter samt angelägna handlingar och dokumenter må kunna, om så fordras, utan tidsutdrägt till säker ort inom riket förflyttas; och böra fullmäktige vid slikt förhållande af Kongl. Maj:t utbedja sig råd och upplysningar; varande å Carlsborgs fästning för riksbankens räkning tillgänglig en särskild lägenhet, hvarest större eller mindre del af riksbankens redbarheter kan i händelse af behof förvaras.

§ 49.

Fullmäktige skola alltid vara beredda på sådana anstalter, hvarigenom riksbankens redbarheter samt angelägna handlingar och dokumenter må kunna, om så fordras, utan tidsutdrägt till *säker ort förflyttas; och böra fullmäktige vid slikt förhållande af Kongl. Maj:t utbedja sig råd och upplysningar.*

§ 58.

At *de af Riksdagen valde* fullmäktige är uppdraget:

§ 50.

Mom. 1. Åt *de af Riksdagen valde* fullmäktige är uppdraget:

enligt Regeringsformens § 50 att, jemte fullmäktige i riksgäldskontoret, med Konungen samråda om utsättande af annan riksdagsort, då, i anseende till vigtiga hinder, riksdag ej kan hållas i hufvudstaden;

enligt Regeringsformens § 98 att, om justitieombudsmannen dör eller sin befattning nedlägger, då, gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret, insätta i embetet den person, Riksdagen till hans efterträdare utsett, samt att, då den person, som Riksdagen utsett att justitieombudsmannen efterträda, till verklig justitieombudsman förordnas eller genom döden afgår, eller rättigheten till efterträdandet sig afsäger, genast, samfäldt med riksgäldskontorets fullmäktige, per capita välja en annan;

enligt Regeringsformens § 109 att, derest Riksdagen bestämt bevillningens hela belopp, men icke före riksdagens slut om bevillningens fördelning blifvit ense, då gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret, uppsätta och utfärda ny bevillnings förordning på sådan grund, att de i den förut gällande bevillningsförordningen stadgade artiklar jemlikt ökas eller minskas efter den fastställda bevillningssummans förhållande till den, som vid föregående riksdag blifvit fördelad;

enligt Riksdagsordningens § 32, att vid riksdagens början genom tre delegerade tillstädesvara vid granskning af de fullmakter, hvarmed riksdagsmännen skola styrka sin behörighet.

§ 50.

Fullmägtige skola alltid vara beredda på sådana anstalter, hvarigenom riksbankens redbarheter samt angelägna handlingar och dokumenter må kunna, om så fordras, utan tidsutdrägt till säker ort förflyttas; och böra fullmägtige vid *sådant* förhållande af Kongl. Maj:t utbedja sig råd och upplysningar. § 49.

§ 51.

Mom. 1. Åt de *af Riksdagen valda* fullmägtige är uppdraget: § 50.

enligt regeringsformens § 50 att, jemte fullmägtige i rikgäldskontoret, med Konungen samråda om utsättande af annan riksdagsort, då, i anseende till vigtiga hinder, riksdag ej kan hållas i hufvudstaden;

enligt regeringsformens § 98 att, om justitieombudsmannen dör eller sin befattning nedlägger, då, gemensamt med fullmägtige i riksgäldskontoret, insätta i embetet den person, Riksdagen till hans efterträdare utsett, samt att, då den person, som Riksdagen utsett att justitieombudsmannen efterträda, till verklig justitieombudsman förordnas eller genom döden afgår, eller rättigheten till efterträdandet sig afsäger, genast, samfäldt med riksgäldskontorets fullmägtige, per capita välja en annan;

enligt regeringsformens § 109 att, derest Riksdagen bestämt bevillningens hela belopp, men icke före riksdagens slut om bevillningens fördelning blifvit ense, då, gemensamt med fullmägtige i riksgäldskontoret, uppsätta och utfärda ny bevillningsförordning på sådan grund, att de i den förut gällande bevillningsförordningen stadgade artiklar jemlikt ökas eller minskas efter den fastställda bevillningssummans förhållande till den, som vid föregående riksdag blifvit fördelad;

enligt riksdagsordningens § 32, att vid riksdagens början genom tre delegerade tillstädesvara vid granskning af de fullmagter, hvarmed riksdagsmännen skola styrka sin behörighet.

Enligt kongl. förordningen angående en postsparbank för riket ega fullmäktige att inom sig utse en fullmäktig att vara ledamot i postsparbankens styrelse; att låta för postsparbankens räkning i riksbanken förvara de postsparbanken tillhöriga obligationer och andra värdehandlingar mot den ersättning till riksbanken, som af fullmäktige bestämmes, samt att på framställning af postsparbankens styrelse föranstalta om försäljning eller pantsättning af postsparbankens värdehandlingar till det belopp, styrelsen finner nödigt.

Gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret ega fullmäktige i riksbanken dessutom att för framtida uppsigten och kontrollen öfver Göta kanals vidmakthållande utse och välja en person att, å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar, såsom ledamot deltaga i Götakanaldirektionen; skolande nytt val dertill hvarje år anställas, hvarvid dock det förut utsedda ombudet kan åter inväljas.

Bemälde fullmäktige må ock gemensamt utse ett ombud att å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar deltaga i revisionerna af kanalverkets räkenskaper.

Derjemte och i afseende å den jemlikt beslut vid 1888 års riksdag bildade, till riksgäldskontoret öfverlemnade och i dess reglemente närmare omförmälda byggnadsfond för riksdags- och riksbankshus åligger det fullmäktige i riksbanken att jemte fullmäktige i riksgäldskontoret förränta de denna fond tillhörande medel, i den mån de icke i följd af Riksdagens beslut från fonden uttagas;

hvarförutom — och som 1888 års Riksdag beslutit, *dels* att för inrymmande af Riksdagen, riksgäldskontoret och justitie-

Mom. 2. Enligt kongl. förordningen angående en postsparbank för riket ega fullmäktige att inom sig utse en fullmäktig att vara ledamot i postsparbankens styrelse; att låta för postsparbankens räkning i riksbanken förvara de postsparbanken tillhöriga obligationer och andra värdehandlingar mot den ersättning till riksbanken, som af fullmäktig bestämmes, samt att på framställning af postsparbankens styrelse föranstalta om försäljning eller pantsättning af postsparbankens värdehandlingar till det belopp, styrelsen finner nödigt.

Mom. 3. Gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret ega fullmäktige i riksbanken dessutom

a) *att* för framtida uppsigten och kontrollen öfver Göta kanals vidmakthållande utse och välja en person att, å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar, såsom ledamot deltaga i Götakanaldirektionen; skolande nytt val dertill hvarje år anställas, hvarvid dock det förut utsedda ombudet kan åter inväljas.

b) *att* utse ett ombud att å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar deltaga i revisionerna af kanalverkets räkenskaper.

c) *att, i afseende* å den jemlikt beslut vid 1888 års riksdag bildade, till riksgäldskontnret öfverlemnade och i dess reglemente närmare omförmälda byggnadsfond för riksdags- och riksbankshus, förränta de denna fond tillhörande medel, i den mån de icke i följd af Riksdagens beslut från fonden uttagas;

d) *att* — *sedan* 1888 års Riksdag beslutit; *dels* att för inrymmande af Riksdagen, riksgäldskontoret och justitieombudsmans-

Mom. 2. Enligt kongl. förordningen angående en postsparbank för riket ega fullmägtige att inom sig utse en fullmägtig att vara ledamot i postsparbankens styrelse; att låta för postsparbankens räkning i riksbanken förvara de postsparbanken tillhöriga obligationer och andra värdehandlingar mot den ersättning till riksbanken, som af fullmägtige bestämmes, samt att på framställning af postsparbankens styrelse föranstalta om försäljning eller pantsättning af postsparbankens värdehandlingar till det belopp, styrelsen finner nödigt.

Mom. 3. Gemensamt med fullmägtige i riksgäldskontoret ega fullmägtige i riksbanken dessutom

a) *att* för framtida uppsigten och kontrollen öfver Göta kanals vidmagthållande utse och välja en person att, å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar, såsom ledamot deltaga i Götakanaldirektionen; skolande nytt val dertill hvarje år anställas, hvarvid dock det förut utsedda ombudet kan åter inväljas,

b) *att* utse ett ombud att å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar deltaga i revisionerna af kanalverkets räkenskaper, och

ombudsmansexpeditionen samt af riksbanken tvenne skilda byggnader må uppföras å vestra delen af Helgeandsholmen, *dels* att för detta ändamål bildas en byggnadsfond för riksdags- och riksbankshus, hvaruti ingå, iemte andra medel, den för uppförande af nytt riksdagshus bildade fonden, *dels* att af denna byggnadsfond må utgå till uppförande af nytt hofstall å artilleriplanen och anordnande eller uppförande af ett vaktstall i kongl. slottets närhet en summa af högst 1,070,000 kronor till ersättande af det för landtförsvarets behof disponerade förra artilleristallet vid artilleriplanen och för inlösen af byggnaderna å egendomen n:r 6 i qvarteret Bodarne 55,000 kronor och till inlösen af bazarbyggnaden å Norrbro och tvättinrättningen i Norrström högst 280,000 kronor, *dels* att totalbeloppet af kostnaden för båda byggnaderna å Helgeandsholmen jemte dervid nödvändig byggnad af kajer och broar samt platsens ordnande i öfrigt ej må öfverstiga hvad af fonden återstår, sedan sistnämnda tre kostnadsbelopp derifrån afdragits, eller i rund summa 5,000,000 kronor, *dels ock* att byggnaderna skola uppföras i enlighet med genom bankofullmäktiges och fullmäktiges i riksgäldskontoret försorg upprättade och af dem gillade ritdingar — det åligger fullmäktige att utföra det dem gifna uppdrag, som i Riksdagens i detta ärende meddelade beslut innefattas.

expeditionen samt af riksbanken tvenne skilda bygnader må uppföras å vestra delen af Helgeandsholmen, *dels* att för detta ändamål bildas en bygnadsfond för riksdags- och riksbankshus, hvaruti ingå, jemte andra medel, den för uppförande af nytt riksdagshus bildade fonden, *dels* att af denna byggnadsfond må utgå till uppförande af nytt hofstall å artilleriplanen och anordnande eller uppförande af ett vaktstall i kongl. slottets närhet en summa af högst 1,070,000 kronor till ersättande af det för landtförsvarets behof disponerade förra artilleristallet vid artilleriplanen och för inlösen af byggnaderna å egendomen n:r 6 i qvarteret Bodarne 55,000 kronor och till inlösen af bazarbyggnaden å Norrbro och tvättinrättningen i Norrström högst 280,000 kronor, *dels* att totalbeloppet af kostnaden för båda byggnaderna å Helgeandsholmen jemte dervid nödvändig byggnad af kajer och broar samt platsens ordnande i öfrigt ej må öfverstiga hvad af fonden återstår, sedan sistnämnda tre kostnadsbelopp derifrån afdragits, eller i rund summa 5,000,000 kronor, *dels ock* att byggnaderna skola uppföras i enlighet med genom bankofullmäktiges och fullmäktiges i riksgäldskontoret försorg upprättade och af dem gillade ritningar — utföra det dem gifna uppdrag, som i Riksdagens i detta ärende meddelade beslut innefattas.

---

c) *att förvalta den jemlikt beslut vid 1888 års riksdag bildade byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus samt att vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande af samma Riksdags beslut i fråga om nya byggnader för Riksdagen m. m. och riksbanken, allt i öfverensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrifvelser af den 11 och 12 maj 1888 blifvit af Riksdagen meddelade.*

Afdelning 4.

Om styrelserna vid riksbankens afdelningskontor.

§ 59. § 51.

Mom. 1. Styrelsen öfver hvartdera afdelningskontoret i Göteborg och Malmö utgöres af fyra ledamöter och öfver hvarje af de öfriga afdelningskontoren af tre leda möter, hvilka alla, jemte nödigt antal suppleanter, för ett år i sänder, efter kalenderår räknadt, utses af fullmäktige, med rättighet för fullmäktige att derförinnan, om och när de dertill finna anledning, entlediga en eller flere eller alla ledamöer i dessa styrelser; och skola i den eller de entledigades ställe annan eller andra letdamöter genast inväljas.

Afgår eljest ledamot under den tid, för hvilken han är vald, utses ny ledamot att deltaga i styrelsen under den tid, som för den afgångne ledamoten återstått. Vid de årliga valen kan afgående ledamot återväljas.

Mom. 2. Bland ledamöter i hvarje styrelse skola fullmäktige särskildt utse en att handhafva den dagliga förvaltningen, men styrelsen väljer inom sig ordförande och vice ordförande.

Mom. 3. Suppleant inkallas i styrelsen vid tillfälligt hinder för ordinarie ledamot.

Inträffar hinder för den ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen, öfvertager annan ledamot den förres göromål, intill dess fullmäktige derom förordnat.

Mom. 3. Suppleant inkallas i styrelsen vid tillfälligt förhinder för ordinarie ledamot.

Inträffar hinder för den ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen, *eger styrelsen att förordna om göromålens uppehållande*, intilldess fullmäktige *i ärendet beslutat.*

Mom. 4. Å tid, som fullmäktige, på derom gjord framställning, bestämma, och sedan de förordnat om göromålens skötande, eger ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen, vid riksbankens afdelningskontor i Göteborg eller Malmö, åtnjuta en och en half samt sådan ledamot vid hvarje af de öfriga afdelningskontoren en månads ledighet årligen.

Öfriga ordinarie styrelseledamöter vid samtliga afdelningskontoren, med undantag af dem i Göteborg och Malmö, ega jemväl att efter anmälan hos vederbörande styrelse, och för så vidt ej särskildt hinder derför skulle möta, på riksbankens bekostnad begagna eldighet, hvar och en under en tid af sammanlagdt högst en månad årligen.

Mom. 5. För den tid styrelseledamot för den dagliga förvaltningen, på grund af medgifvande i mom. 4, begagnar ledighet, ega fullmäktige bestämma godtgörelse till vikarie, med tillämpning dervid af de i aflöningsstaten meddelade föreskrifter angående aflöningsförmånerna för dylik ledamot.

Afdelning 4.

Om styrelserna vid riksbankens afdelningskontor.

§ 52.

Mom. 1. Styrelsen öfver hvartdera afdelningskontoret i Göteborg och Malmö utgöres af fyra ledamöter och öfver hvarje af de öfriga afdelningskontoren af tre ledamöter, hvilka alla, jemte nödigt antal suppleanter, för ett år i sänder, efter kalenderår räknadt, utses af fullmägtige, med rättighet för fullmägtige *att, när* de dertill finna anledning, entlediga *en eller flere* ledamöter i dessa styrelser; och skola i den eller de entledigades ställe annan eller andra ledamöter genast inväljas. § 51.

Afgår eljest ledamot under den tid, för hvilken han är vald, utses ny ledamot att deltaga i styrelsen under den tid, som för den afgångne ledamoten återstått. Vid de årliga valen kan afgående styrelseledamot återväljas.

Mom. 2. Bland ledamöter i hvarje styrelse skola fullmägtige särskildt utse en att *i egenskap af verkställande styrelseledamot* handhafva den dagliga förvaltningen, men styrelsen väljer inom sig ordförande och vice ordförande.

Mom. 3. Suppleant inkallas i styrelsen vid tillfälligt förhinder för ordinarie ledamot.

Inträffar hinder för *verkställande styrelseledamot,* eger styrelsen att förordna om göromålens uppehållande, intill dess fullmägtige i ärendet beslutat.

Mom. 4. Å tid, som fullmägtige, på derom gjord framställning, bestämma, och sedan de förordnat om göromålens skötande, eger *verkställande styrelseledamoten,* vid riksbankens afdelningskontor i Göteborg eller Malmö, åtnjuta en och en half samt sådan ledamot vid hvarje af de öfriga afdelningskontoren en månads ledighet årligen.

Öfriga ordinarie styrelseledamöter vid samtliga afdelningskontoren, med undantag af dem i Göteborg och Malmö, ega jemväl att efter anmälan hos vederbörande styrelse, och, för så vidt ej särskildt hinder derför skulle möta, på riksbankens bekostnad begagna ledighet, hvar och en under en tid af sammanlagdt högst en månad årligen.

Mom. 5. För den tid, *verkställande styrelseledamot,* på grund af medgifvande i mom. 4, begagnar ledighet, ega fullmägtige bestämma godtgörelse till vikarie, med tillämpning dervid af de i aflöningsstaten meddelade föreskrifter angående aflöningsförmånerna för dylik ledamot.

§ 60.

Vid förvaltningen af afdelningskontoret har styrelsen att ställa sig till efterrättelse icke allenast de för riksbanken utfärdade lagar, ordningar, stadgar, och reglementen, utan äfven de föreskrifter, som äro eller varda af fullmäktige eller deras deputerade meddelade.

§ 52.

Vid förvaltningen af afdelningskontoret har styrelsen att ställa sig till efterrättelse icke allenast de för riksbanken utfärdade lagar, *reglementariska föreskrifter och stadgar* utan äfven de föreskrifter, som äro eller varda af fullmäktige eller deras deputerade meddelade.

§ 61.

§ 53.

Mom 1. Det åligger den ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen af afdelningskontoret, att utöfva noggrann tillsyn öfver göromålens handläggning inom kontoret, att föredraga låne- och andra ärenden och att besörja brefvexlingen emellan afdelningskontoret och hufvudkontoret, allt i öfverensstämmelse med de föreskrifter, som äro eller varda af fullmäktige eller deras deputerade meddelade.

Mom. 2. Bemälde ledamot jemte en af styrelsens öfriga ledamöter, hvilken fullmäktige dertill utse, ombesörja de med köp och försäljning af vexlar vid kontoret förenade göromål.

Mom. 2. Bemälde ledamot *samt* en af styrelsens öfriga ledamöter, hvilken fullmäktige dertill utse, ombesörja de med köp och försäljning af vexlar *på utlandet* vid kontoret förenade göromål.

Dessa ledamöter ega att antaga och entlediga nödigt biträde i berörda göromål.

§ 62.

§ 54.

Mom. 1. För behandling af allmänna ärenden sammanträda styrelserna en gång i hvarje månad eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oafbrutna gång sådant fordra, och skola dervid samtliga ledamöter vara närvarande. Uppstå vid dessa sammanträden, dervid protokoll skall föras, skiljaktiga meningar, gälle flesta rösterna, och, då dessa äro lika, ege ordföranden afgörande röst.

Mom. 2. För pröfning åter af diskonterings- låne- och kreditivansökningar sammanträda styrelserna alla söckendagar. Beslut må ej fattas, med mindre än att tre ledamöter äro tillstädes; och må ansökning om försträckning ej anses bifallen, så vida ej tre ledamöter äro om bifall ense.

Mom. 2. *För pröfning af utlåningsärenden* sammanträda styrelserna alla söckendagar. Beslut må ej fattas, med mindre än att tre ledamöter äro tillstädes; och må ansökning om försträckning ej anses bifallen, så vida ej tre ledamöter äro om bifall ense.

§ 63.

§ 55.

Mom. 1. Hvarje afdelningskontors räkenskaper och förvaltning granskas årligen genom fyra personer, af hvilka Riksdagens kammare utse hvardera två jemte lika antal suppleanter för dem.

§ 53.

Vid förvaltningen af afdelningskontoret har styrelsen att ställa sig till efterrättelse icke allenast de för riksbanken utfärdade lagar, reglementariska föreskrifter och stadgar, utan äfven de föreskrifter, som äro eller varda af fullmägtige eller deras deputerade meddelade. § 52.

§ 54.

Mom. 1. Det åligger *verkställande styrelseledamoten* vid afdelningskontor att utöfva noggrann tillsyn öfver göromålens handläggning inom kontoret, att föredraga låne- och andra ärenden och att besörja brefvexlingen emellan afdelningskontoret och hufvudkontoret, allt i öfverensstämmelse med de föreskrifter, som äro eller varda af fullmägtige eller deras deputerade meddelade. § 53.

Mom. 2. Bemälde ledamot samt en af styrelsens öfriga ledamöter, hvilken fullmägtige dertill utse, ombesörja de med köp och försäljning af vexlar på utlandet vid kontoret förenade göromål.

Dessa ledamöter ega att antaga och entlediga nödigt biträde i berörda göromål.

§ 55.

Mom. 1. För behandling af allmänna ärenden sammanträda styrelserna en gång i hvarje månad eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oafbrutna gång sådant fordra, och skola dervid samtliga ledamöter vara närvarande. Uppstå vid dessa sammanträden, dervid protokoll skall föras, skiljaktiga meningar, gälle flesta rösterna, och, då dessa äro lika, ege ordföranden afgörande röst. § 54.

Mom. 2. För pröfning af utlåningsärenden sammanträda styrelserna alla söckendagar. Beslut må ej fattas, med mindre än att tre ledamöter äro tillstädes; och må *låneansökning* ej anses bifallen, så vida ej tre ledamöter äro *derom* ense.

§ 56.

Mom. 1. Hvarje afdelningskontors räkenskaper och förvaltning granskas årligen genom fyra personer, af hvilka Riksdagens kammare utse hvardera två jemte lika antal suppleanter för dem. § 55.

Mom. 2. Berättelser skola af styrelserna afgifvas såväl till bemälda revisorer, när de sammanträda, angående diskonterings-, låne- och kreditivrörelsen samt hithörande bevaknings- och utsökningsärenden som till Riksdagens bankoutskott och revisorer öfver stats-, banko- och riksgäldsverken angående afdelningskontorets rörelse på det hela; börande sistnämnda berättelser till fullmäktige inlemnas, den till bankoutskottet senast å dagen före riksdagens början och den till revisorerna åtminstone fjorton dagar före deras sammanträde.

§ 64.

Mom. 1. De till styrelsens ledamöter utgående aflöningsförmåner upptagas i särskild, af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. Arfvodet till de styrelseledamöter, som besörja vexelhandeln, äfvensom ersättningen till deras biträden ega fullmäktige att, efter göromålens omfång och beskaffenhet, bestämma till såväl beloppet som detsammas fördelning ledamöterna emellan.

Mom. 3. Så länge inkallad suppleant bestrider ordinarie ledamots befattning i styrelsen, åtnjute han det för den senare bestämda arfvode, lämpadt efter den tid, han i kontorets styrelse och förvaltning deltager, dock att, när styrelseledamot, enligt medgifvande i § 59 mom. 4, begagnar ledighet och suppleant till följd häraf inträder i styrelsen, till denne af kontorets medel utgår ersättning med belopp, motsvarande det för ordinarie ledamot i staten anvisade arfvode.

Mom. 2. Berättelser skola af styrelserna afgifvas, såväl till bemälda revisorer, när de sammanträda, angående *utlåningsrörelsen* samt dithörande bevaknings- och utsökningsärenden som *ock* till Riksdagens bankoutskott och revisorer öfver stats-, banko- och riksgäldsverken angående afdelningskontorets rörelse på det hela; börande sistnämnda berättelser till fullmäktige inlemnas, den till bankoutskottet senast å dagen före riksdagens början och den till revisorerna åtminstone fjorton dagar före deras sammanträde.

§ *56.*

Mom. 1. De till styrelsens ledamöter utgående aflöningsförmåner upptagas i särskild, af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. Arfvodet till de styrelseledamöter, som besörja *handeln med vexlar på utlandet,* äfvensom ersättningen till deras biträden ega fullmäktige att, efter göromålens omfång och beskaffenhet, bestämma till såväl beloppet som detsammas fördelning ledamöterna emellan.

Mom. 3. Så länge inkallad suppleant bestrider ordinarie ledamots befattning i styrelsen, åtnjute han det för den senare bestämda arfvode, lämpadt efter den tid, han i kontorets styrelse och förvalning deltager, dock att, när styrelseledamot, enligt medgifvande i *§ 51 mom. 4,* begagnar ledighet och suppleant till följd häraf inträder i styrelsen, till denne af kontorets medel utgår ersättning med belopp, motsvarande det för ordinarie ledamot i staten anvisade arfvode.

Mom. 2. Berättelser skola af styrelserna afgifvas, såväl till bemälda revisorer, när de sammanträda, angående utlåningsrörelsen samt dithörande bevaknings- och utsökningsärenden, som ock till Riksdagens bankoutskott och revisorer öfver stats-, banko- och riksgäldsverken angående afdelningskontorets rörelse på det hela; börande sistnämnda berättelser till fullmägtige inlemnas, den till bankoutskottet senast å dagen före riksdagens början och den till revisorerna åtminstone fjorton dagar före deras sammanträde.

§ 57.

Mom. 1. De till styrelsens ledamöter utgående aflöningsförmåner upptagas i särskild, af Riksdagen fastställd aflöningstat. *§ 56.*

Mom. 2. Arfvodet till de styrelseledamöter, som besörja handeln med vexlar på utlandet, äfvensom ersättningen till deras biträden ega fullmägtige att, efter göromålens omfång och beskaffenhet, bestämma till såväl beloppet som detsammas fördelning ledamöterna emellan.

Mom. 3. Så länge inkallad suppleant bestrider ordinarie ledamots befattning i styrelsen, åtnjute han det för den senare bestämda arfvode, lämpadt efter den tid, han i kontorets styrelse och förvaltning deltager, dock att, när styrelseledamot, enligt medgifvande i § 52 mom. 4, begagnar ledighet och suppleant till följd häraf inträder i styrelsen, till denne af kontorets medel utgår ersättning med belopp, motsvarande det för ordinarie ledamot i staten anvisade arfvode.

Afdelning 5.

A. Om tjenstemännen och vaktbetjeningen vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor, deras tillsättande, aflöning och åligganden; ordningsstadganden samt grunderna för pensions erhållande.

§ 65. *§ 57.*

Mom. 1. De af riksbankens hufvud- och afdelningskontors verksamhet härflytande göromål handläggas af de vid hvarje kontor anstälda tjenstemän, i öfverensstämmelse med gällande tjenstgöringsstadgar samt de af fullmäktige eller deras deputerade eller, för afdelningskontor, af dess styrelse eller styrelseledamoten för den dagliga förvaltningen meddelade föreskrifter.

Mom. 2. I nämnda tjenstgöringsstadgar ega fullmäktige att vidtaga sådana förändringar, som kunna finnas nödiga och icke äro mot föreskrifterna i detta reglemente stridande; skolande likväl dylika, af fullmäktige beslutade förändringar vid nästkommande riksdag underställas bankoutskottets pröfning oeh stadfästelse.

§ 66. *§ 58.*

Tjenstegraderna inom riksbankens kontor äro fyra, nämligen:

Första graden: kontorsskrifvare, kassaskrifvare och kanslister;

Andra graden: bokhållare, revisorer, kassörer, notarie, registrator och ombudsman vid afdelningskontoret i Göteborg;

Tredje graden: kamrerare, förste revisor och ombudsmannen vid hufvudkontoret.

Fjerde graden: kommissarier och bankosekreteraren.

Denna gradindelning tillämpas på tjenstemännrn vid hufvudkontoret och afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, men icke på tjenstemännen vid de öfriga afdelningskontoren och ej heller på ombudsmannen vid kontoret i Malmö.

§ 67. *§ 59.*

Mom. 1. På ordinarie stat må ej tillsättas flera tjenstemän vid hvarje kontor, än aflöningsstaten upptager.

Fullmakt meddelas endast åt tjenstemännen af fjerde graden.

Mom. 2. Skulle för göromålens obehindrade gång ökade arbetskrafter för någon tid finnas oundgängligen behöfliga, ega fullmäktige att utöfver stat anställa den eller de tjenstemän, som erfordras, och åt dem för tjenstgöringstiden anslå lämpliga arfvoden.

Mom. 3. Vaktbetjening anställes i hufvudkontoret af fullmäktige till erforderligt antal och vid öfriga kontor af vederbörande styrelse till det antal, aflöningsstaten angifver.

§ 68. *§ 60.*

Mom. 1. De till tjenstemännen och vaktbetjeningen vid riksbankens kontor utgående aflöningsförmåner äro bestämda i särskild af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Afdelning 5.

A. Om tjenstemännen och vaktbetjeningen vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor, deras tillsättande, aflöning och åligganden; ordningsstadganden samt grunderna för pensions erhållande.

§ 58.

Mom. 1. De af riksbankens hufvud- och afdelningskontors verksamhet härflytande göromål handläggas af de vid hvarje kontor anstälda tjenstemän, i öfverenstämmelse med gällande tjenstgöringsstadgar samt de af fullmägtige eller deras deputerade eller, för afdelningskontor, af dess styrelse eller verkställande styrelseledamoten meddelade föreskrifter. *§ 57.*

Mom. 2. I nämnda tjenstgöringsstadgar ega fullmägtige att vidtaga sådana förändringar, som kunna finnas nödiga och icke äro mot föreskrifterna i detta reglemente stridande; skolande likväl dylika, af fullmägtige beslutade förändringar vid nästkommande riksdag underställas bankoutskottets pröfning och stadfästelse.

§ 59.

Tjenstegraderna inom riksbankens kontor äro fyra, nemligen: *§ 58.*

Första graden: kontorsskrifvare, kassaskrifvare och kanslister;

Andra graden: bokhållare, revisorer, kassörer, notarie, registrator och ombudsman vid afdelningskontoret i Göteborg;

Tredje graden: kamrerare, förste revisor och ombudsmannen vid hufvudkontoret.

Fjerde graden: kommissarier och bankosekreteraren.

Denna gradindelning tillämpas på tjenstemännen vid hufvudkontoret och afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, men icke på tjenstemännen vid de öfriga afdelningskontoren och ej heller på ombudsmannen vid kontoret i Malmö.

§ 60.

Mom. 1. På ordinarie stat må ej tillsättas flera tjenstemän vid hvarje kontor, än aflöningsstaten upptager. *§ 59.*

Fullmagt meddelas endast åt tjenstemännen af fjerde graden.

Mom. 2. Skulle för göromålens obehindrade gång ökade arbetskrafter för någon tid finnas oundgängligen behöfliga, ega fullmägtige att utöfver stat anställa den eller de tjenstemän, som erfordras, och åt dem för tjenstgöringstiden anslå lämpliga arfvoden.

Mom. 3. *Vaktbetjening anställes vid hufvudkontoret till erforderligt antal af fullmägtige och vid afdelningskontor af vederbörande styrelse* till det antal, aflöningsstaten angifver.

Vid hufvudkontoret ega deputerade antaga och entlediga extra vaktmästare.

§ 61.

Mom 1. De till tjenstemännen och vaktbetjeningen vid riksbankens kontor utgående aflöningsförmåner äro bestämda i särskild af Riksdagen fastställd aflöningsstat. *§ 60.*

Mom. 2. Utöfver hvad denna stat upptager, ega fullmäktige att tilldela lämpliga arfvoden åt de i staten icke upptagna biträden inom kontoret för riksbankens utrikes affärer och kommissionsanstalten vid hufvudkontoret äfvensom åt de tjenstemän vid afdelningskontoren, hvilka, utom den ordinarie tjenstemannen för kommissionsgöromål i Göteborg, erhålla uppdrag att handhafva de göromål, som härflyta af stadgandet i § 35 mom. 1 här ofvan.

Mom. 2. Utöfver hvad denna stat upptager, ega fullmäktige att tilldela lämpliga arfvoden åt de i staten icke upptagna biträden inom kontoret för riksbanken utrikes affärer och kommissionsanstalten vid hufvudkontoret äfvensom åt de ***biträden vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö,*** hvilka, utom den ordinarie tjenstemannen för kommissionsgöromål i Göteborg, erhålla uppdrag att handhafva de göromål, som härflyta af stadgandet i *§ 29* mom. 1 här ofvan.

Mom 3.

Likaledes ege fullmäktige att vid hufvudkontoret utöfver stat till vaktmästare i och för tjenstgöring vid brandanstalterna och nattbevakningen meddela de arfvoden, fullmäktige finna skäliga.

§ 69. *§ 61.*

Mom. 1. För tillsättning af ordinarie tjensteman utsättes vid hufvudkontoret af fullmäktige och vid öfriga kontor af vederbörande styrelse, medelst anslag å lämpligt ställe inom kontoret samt kungörelse i Post o. inrikes tidningar, ansökningstid af trettio dagar från kungörandet.

Anslaget skall, der så ske kan, afse icke viss tjenst, utan i allmänhet tjenst inom viss tjenstegrad.

I afseende å ombudsmannabefattningen vid afdelningskontoren må fullmäktige, då så anses lämpligt, låta med åtgärder för tillsättning å ordinarie stat af sådan befattning anstå och i enlighet dermed bestämma, att dylik tjenst må bestridas på förordnande tills vidare.

Mom. 2. Sökande till annan än första gradens tjenst skall skriftligen förbinda sig att för de medel, som kunna honom i tjensten anförtros, ställa vederhäftig borgen eller annan säkerhet till det belopp, fullmäktige eller vederbörande styrelse kunna komma att bestämma.

Mom. 3. Anmäler sig efter anslag icke någon fullt lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

Mom. 4. För tillsättning af tjenst vid afdelningskontor insändas ansökningshandlingarna af styrelsen jemte yttrande om tjenstens behöflighet och de sökandes skicklighet och lämplighet till fullmäktige, hvilka hafva att tillsätta tjensten samt utfärda förordnande för den utnämnde.

Mom. 5. Deputerade ega antaga och entlediga i staten icke uppförda behöfliga biträden inom kontoret för riksbankens utrikes affärer; börande deputerades åtgärder härvid hos fullmäktige anmälas.

Mom. 2. Utöfver hvad denna stat upptager, ega fullmägtige att tilldela lämpliga arfvoden åt de i staten icke upptagna biträden inom kontoret för riksbanken, utrikes affärer och kommissionsanstalten vid hufvudkontoret äfvensom åt de biträden vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, hvilka, utom den ordinarie tjenstemannen för kommissionsgöromål i Göteborg, erhålla uppdrag att handhafva de göromål, som härflyta af stadgandet i § 29 mom. 1 här ofvan.

Mom. 3. Likaledes ege fullmägtige att vid hufvudkontoret utöfver stat till vaktmästare i och för tjenstgöring vid brandanstalterna och nattbevakningen meddela de arfvoden, fullmägtige finna skäliga. *§ 61.*

§ 62.

Mom. 1. För tillsättning af ordinarie tjensteman utsättes vid hufvudkontoret af fullmägtige och vid öfriga kontor af vederbörande styrelse, medelst anslag å lämpligt ställe inom kontoret samt kungörelse i Post och Inrikes Tidningar, ansökningstid af trettio dagar från kungörandet.

Anslaget skall, der så ske kan, afse icke viss tjenst, utan i allmänhet tjenst inom viss tjenstegrad.

I afseende å ombudsmannabefattningen vid afdelningskontoren må fullmägtige, då så anses lämpligt, låta med åtgärder för tillsättning å ordinarie stat af sådan befattning anstå och i enlighet dermed bestämma, att dylik tjenst må bestridas på förordnande tills vidare.

Mom. 2. Anmäler sig efter anslag icke någon fullt lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

Mom. 3. För tillsättning af tjenst vid afdelningskontor insändas ansökningshandlingarna af styrelsen jemte yttrande om tjenstens behöflighet och de sökandes skicklighet och lämplighet till fullmägtige, hvilka hafva att tillsätta tjensten samt utfärda förordnande för den utnämnde.

Mom. 4. Deputerade ega antaga och entlediga i staten icke uppförda behöfliga biträden inom kontoret för riksbankens utrikes affärer; börande deputerades åtgärder härvid hos fullmägtige anmälas.

§ 63.

I händelse till verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor är eller blifver förordnad någon person, som innehafver ordinarie tjenst inom riksbanken, skall han fråträda samma tjenst, hvilken i vanlig ordning tillsättes. Han eger dock rätt att såsom lönlös tjensteman qvarstå å riksbankens stat.

Afgår verkställande styrelseledamot, hvilken sålunda qvarstår å riksbankens stat, från sin befattning före uppnådd pensionsålder, är han skyldig att förrätta den tjenst vid något riksbankens kontor, som fullmägtige, med hänsyn såväl till den ifrågavarande personens förtjenst och skicklighet som till i öfrigt föreliggande omständigheter, finna skäligt bestämma, intill dess han kan i laga ordning blifva befordrad till stadigvarande tjenst, med rätt för honom att under tiden uppbära,

om han kortare tid än fem år utöfvat uppdrag såsom verkställande styrelseledamot, lön och tjenstgöringspennningar i viss lönegrad efter fullmägtiges bestämmande;

om han minst fem år utöfvat ifrågavarande uppdrag, samma lön och tjenstgöringspenningar, som tillkomma andra gradens tjenstemän med ett ålderstillägg;

om han minst tio år utöfvat sådant uppdrag, samma lön och tjenstgöringspenningar, som från början tillkomma tredje gradens tjenstemän,

äfvensom, i samtliga dessa fall, ålderstillägg i vanlig ordning.

I det förordnande, som för verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor utfärdas, skall intagas uttrycklig erinran om dessa bestämmelser.

§ 70. § 62.

Pröfvas ledigblifven tjenst kunna umbäras, ega fullmäktige inställa tillsättningen, äfvensom, derest tjensten anses lämpligen kunna medelst tjenst i lägre grad ersättas, fullmäktige ega att om tillsättning af sistnämnda tjenst förordna; skolande styrelsen för afdelningskontor om dylika förhållanden hos fullmäktige göra anmälan innan åtgärd för tillsättning af ledig tjenst utaf styrelsen vidtages.

§ 71. § 63.

Vid alla tjenstetillsättningar skola fullmäktige till tjensten nämna den bland de sökande, som för tjensten är mest skicklig och passande. Till ombudsman kan endast den nämnas, som aflagt prof för inträde i rikets rättegångsverk, hvilket äfven erfordras för anställning till tjenstgöring i ombudsmannaexpeditionen vid hufvudkontoret.

§ 72. § 64.

Tjensteman vid hufvudkontoret samt kamrerare och tjensteman i andra eller första grad vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö få icke annan tjenstebefattning utom riksbanken emottaga. Den, som till sådan tjenst inom riksbanken förordnas eller utnämnes, vare skyldig att annorstädes innehafvande tjenstebefattning genast frånträda. Tjensteman, som till följd af förut gällande stadganden innehar tjenst utom riksbanken, må dock densamma bibehålla, så länge den icke är för tjenstgöringen i riksbanken hinderlig.

§ 73. § 65.

Uppflyttningen till högre lön inom tjenstegrad må icke ske, med mindre fullmäktige eller vederbörande styrelse pröfva tjenstemannen hafva genom sin föregående tjenstgöring inom graden och fortfarande duglighet gjort sig förtjent af en dylik löneförbättring.

Tjensteman, som varder till högre lön uppflyttad, undfår derpå protokollsutdrag.

§ 74. § 66.

Tjenstemän och betjente vid riksbankens samtliga kontor äro skyldiga att underkasta sig den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en förändrad organisation af riksbanken eller eljest kan varda stadgad.

De tjenstemän, som hädanefter på ordinarie stat förordnas eller befordras vid hufvudkontoret eller afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, kunna af fullmäktige för en tid af högst sex månader förflyttas till tjenstgöring i samma eller högre grad vid annat af nyssnämnda kontor; egande fullmäktige att bevilja den sålunda förflyttade ersättning af riksbankens medel för resekostnader och annan utgift, som förflyttningen för honom kan medföra.

§ 64.

Pröfvas ledigblifven tjenst kunna umbäras, ega fullmägtige *låta med tillsättningen anstå,* äfvensom, derest tjensten anses lämpligen kunna medelst tjenst i lägre grad ersättas, fullmägtige ega att om tillsättning af sistnämnda tjenst förordna; skolande styrelsen för afdelningskontor om dylika förhållanden hos fullmägtige göra anmälan, innan åtgärd för tillsättning af ledig tjenst utaf styrelsen vidtages. *§ 62.*

§ 65.

Vid alla tjenstetillsättningar skola fullmägtige till tjensten nämna den bland de sökande, som för tjensten är mest skicklig och passande. Till ombudsman kan endast den nämnas, som aflagt prof för intäde i rikets rättegångsverk, hvilket äfven erfordras för anställning till tjenstgöring i ombudsmannaexpeditionen vid hufvudkontoret. *§ 63.*

§ 66.

Tjensteman vid hufvudkontoret samt kamrerare och tjensteman i andra eller första grad vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö få icke annan tjenstebefattning utom riksbanken emottaga. Den, som till sådan tjenst inom riksbanken förordnas eller utnämnes, vare skyldig att annorstädes innehafvande tjenstebefattning genast frånträda. Tjensteman, som till följd af förut gällande stadganden innehar tjenst utom riksbanken, må dock densamma bibehålla, så länge den icke är för tjenstgöringen i riksbanken hinderlig. *§ 64.*

§ 67.

Uppflyttning till högre lön inom tjenstegrad må icke ske, med mindre fullmägtige eller vederbörande styrelse pröfva tjensteman hafva genom sin föregående tjenstgöring inom graden och fortfarande duglighet gjort sig förtjent af en dylik löneförbättring. *§ 65.*

§ 68.

Tjenstemän och betjente vid riksbankens samtliga kontor äro skyldiga att underkasta sig den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en förändrad organisation af riksbanken eller eljest kan varda stadgad. *§ 66.*

De tjenstemän, som hädanefter på ordinarie stat förordnas eller befordras vid hufvudkontoret eller afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, kunna af fullmägtige för en tid af högst sex månader förflyttas till tjenstgöring i samma eller högre grad vid annat af nyssnämnda kontor; egande fullmägtige att bevilja den sålunda förflyttade ersättning af riksbankens medel för resekostnaden och annan utgift, som förflyttningen för honom kan medföra.

Såsom tjenstepligt åligger det en hvar af tjenstemännen vid hufvudkontoret, som dertill af fullmäktige erhålla uppdrag. att utan ersättning underskrifva nya samt granska, uppräkna och makulera förslitna sedlar.

§ 75.

Mom. 1. Blifver tjensteman af sjukdom hindrad att sin syssla förrätta, och göromålens behöriga gång fordrar att föranstalta om vikariat, ega fullmäktige eller vederbörande styrelse att om tjenstgöringen förordna och för dess bestridande af riksbankens medel använda: vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö ett belopp motsvarande den vid vederbörande kontor för första tjenstegraden bestämda lägsta lön, vid afdelningskontoret i Visby högst åttahundra kronor för år räknadt samt vid hvarje af de öfriga afdelningskontoren högst niohundra kronor för år räknadt, dock under iakttagande härvid, att ersättning till vikarie för ombudsman ej må komma att öfverstiga dennes ordinarie lön.

§ 67.

Mom. 1. Blifver tjensteman af sjukdom hindrad att sin syssla förrätta, och göromålens behöriga gång fordrar att föranstalta om vikariat, ega fullmäktige eller vederbörande styrelse att om tjenstgöringen förordna och för dess bestridande af riksbankens medel använda: vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö ett belopp motsvarande den vid vederbörande kontor för första tjenstegraden bestämda lägsta lön, *samt vid hvarje af de öfriga afdelningskontoren ett belopp af högst tolfhundra kronor för år räknadt,* dock under iakttagande härvid att ersättning till vikarie för ombudsman ej må komma att öfverstiga dennes ordinarie lön.

Mom. 2. Erhålles tjenstledighet efter egen ansökning för svag helsas förbättrande. utan egentligt sjukdomsförfall, eller för enskilda angelägenheter, eller i och för tjenstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer, vare den tjenstledige pligtig att sjelf vidkännas kostnaden för tjenstens bestridande.

Mom. 3. Då vikariat för någon tjensteman fordras i anseende dertill, att han afträdt sin egendom åt borgenärer eller blifvit ställd under förmyndare, bör till tjenstens bestridande under den tid, vikariatet i dylika fall enligt nedanstående §§ 80 och 81 (§§ 72 och 73) kan komma att fortfara, användas utom tjenstgöringspenningar den del af lönen, som fullmäktige pröfva för ändamålet nödig.

Mom. 4. Tjenstemännen vid hufvudkontoret, kamrerare och tjenstemän i första eller andra graden vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö samt

kamrerare och bokhållare kamrerare och *kassörer*

vid de öfriga afdelningskontoren ega, så vidt sådant utan hinder för göromålens jemna och oafbrutna gång kan ske, hvar i sin ordning åtnjuta semester, tjenstemännen i tredje och fjerde graderna vid hufvudkontoret och de i tredje graden vid afdelningskontoret i Göteborg och Malmö under en och en half månad samt öfriga ofvan omförmälda tjenstemän en månad hvarje år; dock att tjenstemännen i lägsta graden vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö ej ega att erhålla semester

Såsom tjenstepligt åligger det en hvar af tjenstemännen vid hufvudkontoret, som dertill af fullmägtige erhålla uppdrag, att utan ersättning underskrifva nya samt granska, uppräkna och makulera förslitna sedlar.

§ 69.

Mom. 1. Blifver tjensteman af sjukdom hindrad att sin syssla förrätta, och göromålens behöriga gång fordrar att föranstalta om vikariat, ega fullmägtige eller vederbörande styrelse att om tjenstgöringen förordna och för dess bestridande af riksbankens medel använda: vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö ett belopp motsvarande den vid vederbörande kontor för första tjenstegraden bestämda lägsta lön, samt vid hvarje af de öfriga afdelningskontoren ett belopp af högst tolfhundra kronor för år räknadt, dock under iakttagande härvid, att ersättning till vikarie för ombudsman ej må komma att öfverstiga dennes ordinarie lön. *§ 67.*

Mom. 2. Erhålles tjenstledighet efter egen ansökning för svag helsas förbättrande, utan egentligt sjukdomsförfall, eller för enskilda angelägenheter, eller i och för tjenstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer, vare den tjenstledige pligtig att sjelf vidkännas kostnaden för tjenstens bestridande.

Mom. 3. Då vikariat för någon tjensteman fordras i anseende dertill, att han afträdt sin egendom åt borgenärer eller blifvit ställd under förmyndare, bör till tjenstens bestridande under den tid, vikariatet i dylika fall enligt nedanstående §§ 73 och 74 kan komma att fortfara, användas utom tjenstgöringspenningar den del af lönen, som fullmägtige pröfva för ändamålet nödig.

Mom. 4. Tjenstemännen vid hufvudkontoret, kamrerare och tjenstemän i första eller andra graden vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö samt kamrerare och kassörer vid de öfriga afdelningskontoren ega, så vidt sådant utan hinder för göromålens jemna och oafbrutna gång kan ske, hvar i sin ordning åtnjuta semester, tjenstemännen i tredje och fjerde graderna vid hufvudkontoret och de i tredje graden vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö under en och en half månad samt öfriga ofvan omförmälda tjenstemän en månad hvarje år; dock att tjenstemännen i lägsta graden vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö ej ega att erhålla semester

förr, än de kommit i åtnjutande af lönetillägg eller i graden innehaft tjenst på ordinarie stat i minst fem år.

Semesterindelningen för hvarje år fastställes vid hufvudkontoret af deputerade och vid afdelningskontoren af styrelsen.

§ 76. *§ 68.*

För att kunna antagas till extra ordinarie tjensteman i något af riksbankens kontor fordras att hafva undergått godkänd afgångsexamen från högre allmänt läroverk eller på annat sätt ådagalagt erforderliga kunskaper för riksbankens tjenst.

§ 77. *§ 69.*

Mom. 1. Öfvervaktmästare, tillika brandmästare, samt öfriga ordinarie vaktmästare tillsättas vid hufvudkontoret af fullmäktige medelst förordnande.

Deputerade ega att vid hufvudkontoret antaga och entlediga extra vaktmästare.

Mom. 2. Vaktbetjeningen vid afdelningskontor antages och entledigas af styrelsen, ordinarie till det antal, aflöningsstaten bestämmer.

§ 78. *§ 70.*

Tjenstledighet för öfvervaktmästare eller ordinarie vaktmästare, meddelss vid hufvudkontoret af deputerade, vid afdelningskontor af styrelsen. Är vaktbetjent af sjukdom hindrad att sin tjenst förrätta, må den, som af deputerad eller kontorsstyrelse förordnas att bestrida göromålen, af riksbankens medel erhålla arfvode, motsvarande vid hufvudkontoret lägsta vaktmästarelön och vid afdelningskontor högst 2 kronor om dagen, men sökes eljest ledighet, eller måste någon från tjensten afhållas derför, att han till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, förordnas vikarie på den tjenstlediges bekostnad.

§ 79. *§ 71.*

Mom. 1. Om tjensteman vid hufvudkontoret, som å tjensten innehar fullmakt, antingen, vid mindre förseelser i tjensten, ej låter sig af förmäns tillsägelser och varningar rätta, eller och beträdes med större fel i tjenstgöringen, eller med ett ovärdigt uppförande i allmänna lefvernet, vare vederbörande förman skyldig att förhållandet skriftligen anmäla hos fullmäktige, som bestämma, huruvida sådan anmälan bör till åtgärd föranleda, i hvilket fall tjenstemannen skall lemnas tillfälle att sig förklara och de för sakens bedömmande erforderliga upplysningar infordras. Finnes tjenstemannen beträdd med större eller mindre fel af förenämnda beskaffenhet, skall han, efter fullmäktiges pröfning, erhålla inför protokollet en allvarsam föreställning eller från tjenstgöring afhållas på längre eller kortare tid med förlust af större eller mindre del af lönen. Varder han sedermera till ny förseelse förvunnen, afhålles han från tjenstgöring på längre eller kortare tid med förlust af större eller mindre del af lönen, eller ock skiljes han från innehafvande tjenst.

förr, än de kommit i åtnjutande af lönetillägg eller i graden innehaft tjenst på ordinarie stat i minst fem år.

Semesterindelningen för hvarje år fastställes vid hufvudkontoret af deputerade och vid afdelningskontoren af styrelsen.

§ 70.

För att kunna antagas till extra ordinarie tjensteman i något af riksbankens kontor fordras att hafva undergått godkänd afgångsexamen från högre allmänt läroverk eller på annat sätt ådagalagt erforderliga kunskaper för riksbankens tjenst. *§ 68.*

§ 71.

Tjenstledighet för öfvervaktmästare eller ordinarie vaktmästare meddelas vid hufvudkontoret af deputerade, vid afdelningskontor af styrelsen. Är vaktbetjent af sjukdom hindrad att sin tjenst förrätta, må den, som af deputerad eller kontorsstyrelse förordnas att bestrida göromålen, af riksbankens medel erhålla arfvode, motsvarande vid hufvudkontoret lägsta vaktmästarelön och vid afdelningskontor högst 2 kronor om dagen, men sökes eljest ledighet, eller måste någon från tjensten afhållas derför, att han till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, förordnas vikarie på den tjenstlediges bekostnad. *§ 70.*

§ 72.

Mom. 1. Om tjensteman vid hufvudkontoret, som å tjensten innehar fullmagt, antingen, vid mindre förseelser i tjensten, ej låter sig af förmäns tillsägelser och varningar rätta, eller ock beträdes med större fel i tjenstgöringen, eller med ett ovärdigt uppförande i allmänna lefvernet, vare vederbörande förman skyldig att förhållandet skriftligen anmäla hos fullmägtige, som bestämma, huruvida sådan anmälan bör till åtgärd föranleda, i hvilket fall tjenstemannen skall lemnas tillfälle att sig förklara och de för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordras. Finnes tjenstemannen beträdd med större eller mindre fel af förenämnda beskaffenhet, skall han, efter fullmägtiges pröfning, erhålla inför protokollet en allvarsam föreställning eller från tjenstgöring afhållas på längre eller kortare tid med förlust af större eller mindre del af lönen. Varder han sedermera till ny förseelse förvunnen, afhålles han från tjenstgöring på längre eller kortare tid med förlust af större eller mindre del af lönen, eller ock skiljes han från innehafvande tjenst. *§ 71.*

Mom. 2. Af de tjenstemän åter vid hufvudkontoret, som icke å tjensten erhållit fullmakt, samt tjenstemännen vid afdelningskontor ega fullmäktige att, sedan vederbörande tjensteman fått tillfälle sig förklara, från tjensten och densamma åtföljande förmåner entlediga den, med hvilken kontoret finnes icke vara belåtet; egande fullmäktige att i afseende på tjensteman vid afdelningskontoret vidtaga sådan åtgärd på anmälan af vederbörande kontorsstyrelse.

Anse åter fullmäktige eller kontorets styrelse af tjensteman begångna fel kunna försonas med andra af de i mom. 1 omnämnda påföljder, ega de att sådana tillämpa.

§ 80. *§ 72.*

Tjensteman, som varder under förmynderskap ställd, må det ej tillåtas att tjensten förrätta, så länge hans omyndighetstillstånd fortfar. Blifver han icke inom två år från förmyndares inseende befriad, skiljes han från tjensten; dock att, om hans omyndighetstillstånd varit föranledt af sjukdom, fullmäktige må ega att efter omständigheterna förfara.

Undandrager sig tjensteman, efter dertill erhållet rådrum, att ställa sådan säkerhet, som i § 69 mom. 2 (§ 61 mom. 2) omförmäles, varde han likaledes från tjensten skild.

§ 81. *§ 73.*

Den tjensteman eller vaktbetjent, som till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, bör genast från tjenstgöring i riksbanken afhållas och skall, om han icke senast sex månader, efter det inställelsedagen i konkursen inträffat, styrker sig vara från borgenärers kraf befriad, skiljas från sin i riksbanken innehafvande tjenstbefattning.

§ 82. *§ 74.*

Tjensteman, som öfvertygas om ärerörigt brott eller annan förseelse i allmänna lefvernet af den svåra beskaffenhet, att riksbankens trygghet eller anseende ovilkorligen fordrar hans entledigande, hafve gjort sig förlustig sin i riksbanken innehafvande tjenst.

§ 83. *§ 75.*

Den extra ordinarie tjensteman, som utan erhållet tillstånd eller anmäldt laga förfall uteblifver från tjenstgöring tre månader, eller eljest visar märklig försummelse eller undandrager sig behörigt deltagande i göromålen, skall, på anmälan af deputerade eller, för afdelningskontor, af styrelseledamoten för den dagliga förvaltningen, från listan öfver extra ordinarie tjenstemän afföras.

§ 84. *§ 76.*

Om någon af vaktbetjeningen visar ohörsamhet mot förmäns befallningar eller på annat sätt felar i tjensten eller utom densamma förhåller sig otillbörligt, ankommer

Mom. 2. Af de tjenstemän åter vid hufvudkontoret, som icke å tjensten erhållit fullmagt, samt tjenstemännen vid afdelningskontor ega fullmägtige att, sedan vederbörande tjensteman fått tillfälle sig förklara, från tjensten och densamma åtföljande förmåner entlediga den, med hvilken kontoret finnes icke vara belåtet; egande fullmägtige att i afseende på tjensteman vid afdelningskontoret vidtaga sådan åtgärd på anmälan af vederbörande kontorsstyrelse.

Anse åter fullmägtige eller kontorets styrelse af tjensteman begångna fel kunna försonas med andra af de i mom. 1 omnämnda påföljder, ega de att sådana tillämpa.

§ 73.

Tjensteman, som varder under förmynderskap ställd, må det ej tillåtas att tjensten förrätta, så länge hans omyndighetstillstånd fortfar. *§ 72.*

Blifver han icke inom två år från förmyndares inseende befriad, skiljes han från tjensten, *så framt hans omyndighetstillstånd ej varit föranledt af sjukdom, i hvilket fall förfares i enlighet med föreskrifterna i § 69 här ofvan.*

§ 74.

Den tjensteman eller vaktbetjent, som till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, bör genast från tjenstgöring i riksbanken afhållas och skall, om han icke senast *ett år* efter det inställelsedagen i konkursen inträffat, styrker sig vara från borgenärers kraf befriad, skiljas från sin i riksbanken innehafvande tjenstebefattning. *§ 73.*

§ 75.

Har tjensteman genom domstols utslag, som vunnit laga kraft, förklarats förlustig medborgerligt förtroende, skall han från sin tjenst i riksbanken entledigas. *§ 74.*

§ 76.

Den extra ordinarie tjensteman, som utan erhållet tillstånd eller anmäldt laga förfall uteblifver från tjenstgöring tre månader, eller eljest visar märklig försummelse eller undandrager sig behörigt deltagande i göromålen, skall, på anmälan af deputerade eller, för afdelningskontor, af verkställande styrelseledamoten, från listan öfver extra ordinarie tjenstemän afföras. *§ 75.*

§ 77.

Om någon af vaktbetjeningen visar ohörsamhet mot förmäns befallningar eller på annat sätt felar i tjensten eller utom densamma förhåller sig otillbörligt, ankommer det på fullmägtige eller vederbörande *§ 76.*

det på fullmäktige eller vederbörande kontorsstyrelse att afhålla den felaktige från tjenstgöring under längre eller kortare tid, med förlust af större eller mindre del af lönen, eller ock genast skilja honom från tjensten.

§ 85.

Beräknande af pension åt tjenstemän och vaktbetjening grundas på dels den lön, de vid afgång från tjensten innehafva, dels det antal år, de användt såsom extra ordinarie eller ordinarie i riksbankens eller annan statens tjenst.

§ 86.

Den tjensteman eller vaktbetjent, som uppnått sjuttio års ålder eller tjenat fyratiofem år, skall flyttas på pensionsstat, med åtnjutande i sin öfriga lifstid af hela lönen såsom pension.

§ 87.

Den tjensteman eller vaktbetjent, som uppnått sextiofem års ålder och tjenat fyratio år, eger att undfå afsked med bibehållande af hela lönen såsom pension, då genom läkarebetyg behörigen styrkes, att han befinnes uti ett sjukligt eller försvagadt helsotillstånd.

§ 88.

Den tjensteman eller vaktbetjent, som, efter ådagalagdt välförhållande i och utom tjensten, sig om afsked anmäler, är, såvida han fylt sextio år och tjenat fyratio år, berättigad att såsom pension för lifstiden åtnjuta tre fjerdedelar af innehafvande lön. Före uppnådda sextio lefnadsår i förening med fyratio tjensteår kan afskedssökande endast i händelse af bevislig oförmögenhet till vidare tjenstgöring pension erhålla. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjensteåren allena, medelst afdrag å tre fjerdedelars lön af en fyrationdedel för hvarje bristande tjensteår. Öfverstiga deremot tjensteåren fyratio och åldersåren sextio, ökas det ofvan

§ 77.

Tjensteman eller vaktbetjent skall, då han uppnått 65 lefnadsår och tjenat 35 år, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjensten afgå, fullmäktige dock obetaget att låta med afsked anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken och kan finnas villig att i tjensten qvarstå.

§ 79.

Den tjensteman eller vaktbetjent, som, efter ådagalagdt välförhållande i och utom tjensten, sig om afsked anmäler, är, såvida han fylt sextio år och tjenat *tretiofem* år, berättigad att såsom pension för lifstiden åtnjuta tre fjerdedelar af innehafvande lön. Före uppnådda sextio lefnadsår i förening med *tretiofem* tjensteår kan afskedssökande endast i händelse af bevislig oförmögenhet till vidare tjenstgöring pension erhålla. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjensteåren allena, medelst afdrag å tre fjerdedelars lön af en *tretiofemtedel* för hvarje bristande tjensteår.

Öfverstiga deremot tjensteåren *tretiofem*

kontorsstyrelse att afhålla den felaktige från tjenstgöring under längre eller kortare tid, med förlust af större eller mindre del af lönen, eller ock genast skilja honom från tjensten.

§ 78.

Beräknande af pension åt tjenstemän och vaktbetjening grundas på dels den lön, de vid afgång från tjensten innehafva, dels det antal år, de *varit anställda* såsom extra ordinarie eller ordinarie i riksbankens eller annan statens tjenst. *§ 77.*

§ 79.

Mom. 1. Tjensteman eller vaktbetjent skall, då han uppnått 65 lefnadsår och tjenat 35 år, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjensten afgå, fullmägtige dock obetaget att låta med afsked anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken och kan finnas villig att i tjensten qvarstå. *§ 78.*

Verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor, hvilken är tjensteman i riksbanken, vare, om han vid ofvan angifna lefnads- och tjenstealder frånträder förstnämnda befattning, berättigad att i pension åtnjuta sin lön såsom sådan ledamot oafkortad.

§ 80.

Den tjensteman eller vaktbetjent, som, efter ådagalagdt välförhållande, sig om afsked anmäler, är, såvida han fylt sextio år och tjenat trettiofem år, berättigad att såsom pension för lifstiden åtnjuta tre fjerdedelar af innehafvande lön. Före uppnådda sextio lefnadsår i förening med trettiofem tjenstår kan afskedssökande endast i händelse af bevislig oförmögenhet till vidare tjenstgöring pension erhålla. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjenståren allena, medelst afdrag å tre fjerdedelars lön af en trettiofemtedel för hvarje bristande tjensteår. *§ 79.*

Öfverstiga deremot tjenståren trettiofem och åldersåren sex-

bestämda pensionsbeloppet med en fyrationdedel för hvarje öfverskjutande tjensteår, eller ock med en sextiondedel för hvarje öfverstigande åldersår, derest detta sistnämnda beräkningssätt skulle för afskedssökanden förmånligare utfalla.

§ 89.

Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmäktige på pensionsstat förflytta tjensteman eller vaktbetjent, som af sjukdom eller annan oförmögenhet är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken, oaktadt han sig ej om afsked anmält. I sådant fall ega fullmäktige att, efter omständigheterna, antingen tillägga den, som afskedas, hela lönen i pension, ehvad de föreskrifna lefnads- och tjensteåren äro uppnådda eller icke, eller ock tillämpa de grunder för pensions bestämmande, som i nästföregående § äro fastställda.

§ 90.

Pensionstagare, som dömes till förlust af medborgerligt förtroende för alltid eller för viss tid, hafve förlorat rättigheten att pension vidare uppbära.

§ 91.

Mom. 1. Ansökningar från personer inom riksbanken rörande arfvoden utöfver fastställd stat, gratifikationer, eftergifter eller afskrifningar få endast ske hos bankoutskottet; och skola ansökningarna till fullmäktiges expedition inlemnas senast å den dag, Riksdagen sammanträder, vid påföljd, att de i annat fall icke varda till pröfning upptagna.

Mom. 2. Öfver sådana af fullmäktige eller styrelse för afdelningskontor fattade beslut, som grunda sig på stadgandena i denna afdelning af reglementet, kunna besvär anföras hos näst sammanträdande bankoutskott eller, mellan riksdagarne, hos revisorerna af riksbanken, dock, hvad angår beslut i ordningsmål, endast i det fall, att klaganden blifvit från tjensten skild eller förklarats skyldig afstå någon del af sina löneinkomster.

Besvären skola, vid äfventyr af talans förlust, anmälas hos fullmäktige, i frågor

och åldersåren sextio, ökas det ofvan bestämda pensionsbeloppet med en *tretiofemtedel* för hvarje öfverskjutande tjensteår, eller ock med en sextiondel för hvarje öfverstigande åldersår, derest detta sistnämnda beräkningssätt skulle för afskedssökanden förmånligare utfalla.

§ 80.

Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmäktige på pensionsstat förflytta tjensteman eller vaktbetjent, som af sjukdom eller ***minskad arbetsförmåga*** är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken oaktadt han sig ej om afsked anmält. I sådant fall ega fullmäktige att, efter omständigheterna, ***tillägga*** den som afskedas, antingen hela lönen i pension, ehvad de föreskrifna lefnads- och tjensteåren äro uppnådda eller icke, *eller ock en del af lönen, dock ej mindre än hvad med tillämpning af bestämmelserna i nästföregående § belöper.*

§ 81.

§ 82.

tio, ökas det ofvan bestämda pensionsbeloppet med en trettiofemtedel för hvarje öfverskjutande tjenstår, eller ock med en sextionde del för hvarje öfverstigande åldersår, derest detta sistnämnda beräkningssätt skulle för afskedssökanden förmånligare utfalla.

§ 81.

Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmägtige på pensionsstat förflytta tjensteman eller vaktbetjent, som af sjukdom eller minskad arbetsförmåga är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken, oaktadt han sig ej om afsked anmält. I sådant fall ega fullmägtige att, efter omständigheterna, tillägga den som afskedas, antingen hela lönen i pension, ehvad de föreskrifna lefnads- och tjenståren äro uppnådda eller icke, eller ock en del af lönen, dock ej mindre än hvad med tillämpning af bestämmelserna i nästföregående § belöper. *§ 80.*

§ 82.

Pensionstagare, *som af domstol genom laga kraft egande utslag förklarats förlustig* medborgerligt förtroende för alltid eller för viss tid, hafve förlorat rättigheten att pension vidare uppbära. *§ 81.*

§ 83.

Mom. 1. Ansökningar från personer inom riksbanken rörande arfvoden utöfver fastställd stat, gratifikationer, eftergifter eller afskrifningar få endast ske hos bankoutskottet; och skola ansökningarna till fullmägtiges expedition inlemnas senast å den dag, Riksdagen sammanträder, vid påföljd, att de i annat fall icke varda till pröfning upptagna. *§ 82.*

Mom. 2. Öfver sådana af fullmägtige eller styrelse för afdelningskontor fattade beslut, som grunda sig på stadgandena i denna afdelning af reglementet, kunna besvär anföras hos näst sammanträdande bankoutskott eller, mellan riksdagarne, hos revisorerna af riksbanken, dock, hvad angår beslut i ordningsmål, endast i det fall, att klaganden blifvit från tjensten skild eller förklarats skyldig afstå någon del af sina löneinkomster.

Besvären skola, vid äfventyr af talans förlust, anmälas hos fullmägtige, i frågor om befordringar senast fjorton dagar efter det beslutet

om befordringar senast fjorton dagar efter det beslutet blifvit justeradt, och i andra mål senast fjorton dagar efter det klaganden af beslutet bevisligen erhållit del, den oräknad, allt före klockan tolf på dagen, hvarefter besvären böra till fullmäktiges expedition inlemnas, när de äro stälda till bankoutskottet, sist å den dag Riksdag sammanträder, och när de anföras hos revisorerna af riksbanken, sist fjorton dagar före revisionens början, men är beslutet meddeladt senare än fjorton dagar före utgången af den sålunda bestämda tiden, böra besvären till bankoutskottet eller revisionen omedelbart ingifvas innan klockan tolf å fjortonde dagen efter den, då befordringsfråga blifvit justerad eller beslut i annat mål blifvit klaganden delgifvet.

B. Om tjenstemännen och arbetspersonalen vid Tumba pappersbruk.

§ 92. *§ 83.*

Tumba bruks egentliga förvaltning besörjes på stället af en förvaltare, som på förordnande tills vidare af fullmäktige tillsättes.

Förvaltaren skall för den uppbörd, som kan blifva honom anförtrodd, ställa godkänd borgen eller annan säkerhet till det belopp, fullmäktige bestämma.

Till förvaltarens biträde äro anstälda för papperstillverkningen en verkmästare och en pappersmästare samt vid räkenskapsgöromålen och den öfriga förvaltningen en bokhållare, hvilka alla, uppå förvaltarens förslag, tillsättas på förordnande tills vidare af fullmäktige.

För förvaltaren och öfriga bruksbetjeningen gäller till efterrättelse den af bankoutskottet den 15 december 1857 fastställda instruktion, med den ändring, som af andra eller materialbokhållaretjenstens indragning följer.

§ 93. *§ 84.*

Mom. 1. Tumba bruks tjenstemän och vaktmästare tillkommande löne- och öfriga förmåner äro bestämda i särskild, af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. Den vid bruket anstälda arbetspersonal antages och afskedas af förvaltaren. på sätt instruktionen föreskrifver. För nämnda personal fastställa fullmäktige aflöning och öfriga förmåner.

Vilkorligt stadgande.

För den händelse att Kongl. Maj:t förordnar om upphörande af de enskilda bankernas rätt att utgifva egna banksedlar å tio kronor, ega fullmäktige:

blifvit justeradt, och i andra mål senast fjorton dagar efter det klaganden af beslutet bevisligen erhållit del, den oräknad, allt före klockan tolf på dagen, hvarefter besvären böra till fullmägtiges expedition inlemnas, när de äro stälda till bankoutskottet, sist å den dag, Riksdag sammanträder, och när de anföras hos revisorerna af riksbanken, sist fjorton dagar före revisionens början, men är beslutet meddeladt senare än fjorton dagar före utgången af den sålunda bestämda tiden, böra besvären till bankoutskottet eller revisionen omedelbart ingifvas innan klockan tolf å fjortonde dagen efter den, då befordringsfråga blifvit justerad eller beslut i annat mål blifvit klaganden delgifvet.

B. Om tjenstemännen och arbetspersonalen vid Tumba pappersbruk.

§ 84.

Tumba bruks egentliga förvaltning besörjes på stället af en förvaltare, som på förordnande tills vidare af fullmägtige tillsättes. *§ 83.*

Till förvaltarens biträde äro anstälda för papperstillverkningen en verkmästare och en pappersmästare samt vid räkenskapsgöromålen och den öfriga förvaltningen en bokhållare, hvilka alla, uppå förvaltarens förslag, tillsättas på förordnande tills vidare af fullmägtige.

För förvaltaren och öfriga bruksbetjeningen gäller till efter rättelse den af bankoutskottet den 15 december 1857 fastställda instruktion, med den ändring, som af andra eller materialbokhållaretjenstens indragning följer.

§ 85.

Mom. 1. Tumba bruks tjenstemän och vaktmästare tillkommande löne- och öfriga förmåner äro bestämda i särskild, af Riksdagen fastställd aflöningsstat. *§ 84.*

Mom. 2. Den vid bruket anstälda arbetspersonal antages och afskedas af förvaltaren, på sätt instruktionen föreskrifver. För nämnda personal fastställa fullmägtige aflöning och öfriga förmåner.

dels att på det sätt och uppå de vilkor i afseende å räntegodtgörelse, återbetalningsskyldighet m. m., som med fullmäktige i riksgäldskontoret aftalas, uti riksgäldskontoret lyfta svenska statens obligationer eller deremot svarande valuta i guld intill ett belopp af högst sju millioner kronor:

dels ock att på de vikor, fullmägtige må bestämma, i riksbanken rediskontera af de enskilda bankerna öfvertaga inländska vexlar intill belopp, motsvarande för hvarje sådan bank hvad densamma vid 1885 års slut befinnes hafva haft i egna tiokronorssedlar utelöpande.

Vid 1897 års riksdag har tillika beslutits:

a) att under loppet af år 1898 skall inrättas i Gefle för Gefleborgs län ett afdelningskontor af riksbanken under de vilkor och bestämmelser med afseende å kontorets rörelse och förvaltning, som bankofullmäktige ega föreskrifva;

b) att det må ankomma på fullmäktige att till bedrifvande af kontorets lånerörelse anvisa de belopp, fullmäktige må finna lämpliga; och

c) att fullmäktige till vidare och intill dess Riksdagen annorlunda besluter, må ej mindre bestämma, af huru stort antal ledamöter styrelsen för afdelningskontoret i Gefle skall utgöras, än äfven utse dessa ledamöter, förordna om styrelsens verksamhet och sättet för dennas utöfvande samt bestämma arfvoden för styrelsen, äfvensom besluta om tjenstemännens antagande, göromål och aflöning samt i öfrigt vidtaga alla erforderliga åtgärder för kontorets öppnande.

Vid 1898 års riksdag har beslutits, att under loppet af år 1899 skola inrättas i Halmstad för Hallands län och i Karlskrona för Blekinge län afdelningskontor af riksbanken under de vilkor och bestämmelser med afseende å kontorens verksamhet och rörelse, som bankofullmägtige ega föreskrifva; Och har Riksdagen åt fullmägtige uppdragit *dels* att till bedrifvande af dessa kontors lånerörelse anvisa de belopp, som finnas lämpliga och *dels* att tills vidare och intill dess Riksdagen annorlunda besluter ej mindre bestämma, af huru stort antal ledamöter styrelserna för nämnda afdelningskontor skall utgöras, än äfven utse dessa ledamöter, förordna om styrelsens verksamhet och sättet för dennas utöfvande samt bestämma arfvoden för styrelserna, äfvensom besluta om tjenstemännens antagande, göromål och aflöning samt i öfrigt vidtaga alla erforderliga åtgärder för kontorens öppnande.

Bil. B

till

Bankoutskottets Memorial N:o 7 år 1898.

Bankofullmägtiges skrifvelse med förslag till bankoreglemente att gälla från 1899.

Enligt föreskrift få fullmägtige härmed afgifva förslag till reglemente för riksbanken att gälla från 1899.

Då utarbetandet af det nya reglementet är föranledt af fastställandet af den nya lagen för Sveriges riksbank, hafva fullmägtige i det gamla reglementet hufvudsakligen företagit sådana ändringar, som direkt påkallas af den ifrågavarande lagens bestämmelser, men dock derjemte ansett sig kunna och böra begagna tillfället att ifrågasätta i viss mån ändrade föreskrifter i de fall, der erfarenheten gifvit vid handen behofvet af sådana, äfvensom att föreslå formella ändringar, som synts erforderliga eller lämpliga.

Enligt 38 § af den ofvan omförmälda lagen skall reglementet innehålla de föreskrifter, som »utöfver» lagen erfordras angående riksbankens förvaltning. Med afseende härpå hafva fullmägtige ansett lämpligt vara att icke i reglementet intaga lagens bestämmelser i annan mån, än sådant funnits nödigt för beredande dels af tydlighet och sammanhang i affattningen af de särskilda paragraferna dels af lättnad för allmänheten i fråga om inhemtande af de stadganden, som direkt röra dess förbindelser med riksbanken, dels ock för erforderliga hänvisningar till lagens paragrafer.

Fullmägtige öfvergå nu till motivering af de särskilda paragraferna i reglementet.

Afdelning 1.

§ 1 har bibehållits oförändrad i enlighet med den affattning, som den erhöll vid 1897 års riksdag. (Se banklagen § 1.)

Gamla § 2 är numera icke gällande och bör således utgå.

§ 2 motsvarar §§ 3 och 4, hvilka sammanförts till en § med hänvisning till hvad lagen stadgar om grundfond och reservfond samt upptagande i särskildt moment af stycket 3 i nuvarande § 4.

§ 3 motsvarar §§ 5 och 6, hvilka ersatts med en ny §, innehållande hänvisning till stadgandena i lagen.

§ 4 motsvarar § 7. Till tydligt angifvande härstädes af den riksbanken enligt lagen åliggande sedelinlösningsskyldigheten äro tillagda orden »vid sitt hufvudkontor» (inlösa), hvarjemte hänvisningarna i noten äro ändrade till öfverensstämmelse med nu gällande stadganden.

Gamla § 8 har ansetts böra utgå såsom innehållen i lag med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgifningsrätt, så ock angående forum för riksbanken af den 12 maj 1897 § 2.

§ 5 motsvarar § 9 och innehåller nödig hänvisning till lagen.

Afdelning 2.

Rubriken till A) är ändrad så, att ordningen i densamma öfverensstämmer med följden af §§ derunder.

§ 6 motsvarar § 10

Mom. 2 och 3. Ingen annan ändring än att i det förra momentet orden »komma att af riksbanken emottagas» utbytas mot »emottagas af riksbanken».

Mom. 4 är ersatt med hänvisning till lagen § 10, men dervid tillagd den nu i § 12 mom. 3 sista punkten intagna bestämmelsen om försäkring af guld och silfver, som sjöledes införas.

Mom. 5, nytt, är ämnadt att ingå i stället för mom. 4 sista stycket, i följd hvaraf nuvarande mom. 5 skulle blifva mom. 6.

Om mom. 7 och 8, se här nedan.

Gamla § 11 är upptagen såsom mom. 7 och 8 under den nästföregående §.

§ 7 motsvarar § 12.

Mom. 1 och 2 äro ersatta med hänvisning till lagen §§ 11 och 12.

Mom. 3 blir mom. 2. Sista stycket är flyttadt till den §, som motsvarar gamla § 10 mom. 4 om användningen af behållningarna till förstärkning af guld- och silfverförrådet i riksbanken torde ej särskildt behöfva stadgas, i alla händelser icke hvad silfverförrådet angår.

Mom 4 är ersatt med en i mom. 3 intagen hänvisning till lagen § 20 andra stycket. Stadgandet om förskotts lemnande utgår, enär sådant ej är särskildt upptaget i lagen.

§ 8, motsvarande § 13, är rättad till öfverensstämmelse med lagen.

§ 9, motsvarande § 14. I afseende å den alldeles särskilda utländska kredit, som omtalas i lagen § 20, första stycket, hafva fullmägtige ansett beloppet böra något höjas, hvarvid siffran 20 millioner ansetts skälig.

Hvad i paragrafen nu förekommer om den anhållan, som Riksdagen gjort hos Kongl. Maj:t, lär icke kunna i reglementet intagas, då denna anhållan svårligen kan anses ega tillämpning, sedan lagstiftningen för riksbanken ändrats. Deremot torde det vara ändamålsenligt att, för den händelse en så beskaffad utomordentlig kredit skulle visa sig behöflig, fullmägtige skulle ega bemyndigande af Riksdagen att anhålla om Kongl. Maj:ts mellankomst. Om fullmägtiges uppfattning i det afseendet delas af bankoutskottet, lär utskottet icke underlåta att vidtaga erforderliga åtgärder för åstadkommande af ett riksdagsbeslut, hvilket i sådant fall tydligtvis kommer att i reglementet omförmälas.

B. Rubriken lika.

§ 10 motsvarar § 15.

Mom. 1, stycket 1 är ändradt så, att hänvisning till lagen intagits.

Stycket 2 har ansetts kunna utgå såsom innefattadt i nya § 4 med hithörande not.

Mom. 4 har ansetts kunna utgå, enär några »särskilda åtgärder» för ändamålet numera ej äro nödiga.

I gamla mom. 5 (nuvarande mom. 4) äro endast ett par formella ändringar vidtagna.

§ 11, motsvarande § 16. Orden »och skiljemynt» äro tillagda, liksom i noten.

§ 12, motsvarande § 17. Sista satsen i stycket 2 bör utgå såsom numera icke behöflig eller tillämplig.

§ 13, motsvarande § 18.

Mom. 1. I fråga om enskilda penningeanstalters vexlar har ansetts

nödigt att tillerkänna fullmägtige afgöranderätten beträffande mottagandet af sådana betalningsmedel. Denna afgöranderätt bör naturligtvis så utöfvas, att fullmägtige meddela vederbörande styrelser allmänna föreskrifter i ämnet. Pröfningen kan dock ej inskränkas till bedömande af ifrågakommande penningeanstalts soliditet och säkerheten för att vexlarna behörigen inlösas, utan måste jemväl afse att missbruk ej förekomma, derigenom att en enskild penningeanstalt i något riksbankens kontor insätter *af den sjelf utfärdade* vexlar, ämnade att inlösas på annan ort för att på det sättet skaffa sig riksbankssedlar. Försök att så förfara hafva nämligen icke saknats.

C. Den gamla § 20, som handlar om foliorörelsen, torde böra flyttas under annan afdelning. Då riksbanken numera icke får emottaga penningar på deposition annat än utan räntegodtgörelse och likaså å giroräkningen enligt lagen § 16 b första stycket icke få innestå medel mot ränta, synas hithörande stadganden, likasom det särskilda om räkningsförande för statens verk, böra hänföras under *en* afdelning, så att särskild folioräkningsrörelse ej kommer i fråga. Afdelningen skulle således omfatta endast riksbankens *postvexelrörelse.*

§ 15, motsvarande § 21.

Mom. 1 innehåller nödig hänvisning till lagen.

c) och d) hafva ansetts kunna utgå, såsom innehållande bestämmelser, hvilka enklare kunna sammanfattas i det föreslagna tillägget till b). Ifrågakommande makulering af sedlar, som afsändas från afdelningskontoren, behöfver ej upptagas i reglementet utan bör bero på en särskild ordningsföreskrift. Öfverföring af medel sker för öfrigt numera i väsentlig mån genom anlitande af den löpande räkningen mellan hufvud- och afdelningskontoren.

Gamla § 22 är flyttad till afdelningen E, der den synes hafva lämpligare plats.

D skulle nu omfatta *depositions-* och *giro-* samt den endast i vissa fall förekommande *upp- och afskrifningsrörelsen.*

Den nya *§ 16,* som motsvarar § 24, lär icke böra innehålla utöfver lagens föreskrift mer än punkten b) af denna.

I den nya *§ 17,* som motsvarar § 20 i nu gällande reglemente, hafva upptagits lagens bestämmelser i § 16 b) och 17 eller dels rätten för hvem som helst att insätta medel å giro, motsvarande den nu i § 20 medgifna rättigheten att öppna folioräkning, dels ock för statsverket enahanda rätt, med skyldighet *tillika* för riksbanken att verkställa utbetalningar för statsverket efter den närmare öfverenskommelse, som kan varda träffad mellan

vederbörande och fullmäktige, åt hvilka bemyndigande härutinnan bör lemnas i reglementet. Såsom allmänna bestämmelser skola fortfarande gälla mom. 2, 3 och 4, hvartill lägges uttryckligt stadgande om meddelande af qvitto (jfr nuvarande § 23 b).

Mom. 5 är bibehållet för att särskildt i enlighet med lagens § 17 gifva uttryck åt redan nu stadgade praxis i afseende å behandlingen af statsverkets förra folio-, nu giro-räkning vid hufvudkontoret.

I fråga om den rörelse med »*clearing*», som kan blifva erforderlig, synas behöfliga ordningsföreskrifter tills vidare bäst få sin plats i tjenstgöringsstadgarna.

Nya *§ 18* upptager bestämmelserna för upp- och afskrifningsräkningen, sådana dessa, enligt lagen § 16 sista stycket, skola blifva och för öfrigt enligt gamla § 23 med de ändringar, som lagens stadganden påkalla.

E motsvarar gamla D. Rubriken är affattad med hänsyn till ordningsföljden af momenten, hvilken lämpats efter lagens bestämmelser.

§ 19, motsvarande § 22.

Mom. 1 motsvarar gamla mom. 2, hvilket är ändradt i öfverensstämmelse med lagen. Att uppgift å finheten för metall i plants, hvilken förut ej mottagits, bör lemnas, är gifvet, då finheten är en faktor för bestämmandet af värdet å depositionen; och likaså att insättaren bör hafva skyldighet att sjelf styrka den genom vederbörlig attest.

Mom. 2 motsvarar nuvarande mom. 1. Härefter följer gamla mom. 4, hvari afgiften, utan ändring af beloppet, är uttryckt i procenttal.

Sista stycket har ansetts böra utgå. Afgiften är nemligen så lågt tilltagen, att nedsättning deri ej synes böra förekomma.

Mom. 4 skulle motsvara förra mom. 3. Till orden »såvidt lägligt är och utrymme dertill inom kontoret gifves» är tillagdt »efter fullmäktiges bestämmande» såsom särskildt egnadt att angifva den mera inskränkta utöfning af här ifrågavarande rörelse, hvilken, att döma af motiveringen till lagens § 19 senare stycket, Riksdagen synes hafva åsyftat.

Ändringarna i gamla mom. 6 torde icke behöfva särskildt motiveras.

I mom. 7 är åt fullmäktige lemnad rätt att bestämma ifrågavarande rörelses omfång vid afdelningskontoren, hvarom icke synas böra, åtminstone för det närvarande, i reglementet införas några detaljerade bestämmelser.

F skulle nu omfatta endast utlåningsrörelsen.

§ 20 motsvarar gamla § 25.

I afseende å denna paragraf hafva fullmägtige ansett sig böra i sam-

manhang med omarbetningen af reglementet fästa utskottets uppmärksamhet på den olikhet beträffande afdelningskontorens lånerörelse, hvilken för närvarande gäller för de äldre kontoren i Göteborg, Malmö, Visby, Luleå, Östersund, Vexiö samt Jönköping å ena sidan och kontoren i Kalmar, Karlstad, Hernösand, Falun, Örebro, Umeå, Mariestad och Linköping å den andra. Då enligt den nya lagen riksbanken inom en nära framtid skall bedrifva sin rörelse vid en större mångfald kontor och i följd deraf riksbankens fonder för utlåning naturligen komma att blifva alltmera splittrade till olika platser, blifver det nödigt, att denna lånerörelse med stor uppmärksamhet kontrolleras af fullmägtige och att samtliga kontoren i detta afseende underkastas af fullmägtige gifna bestämmelser, på fullmägtiges pröfning i öfrigt beroende, om och i hvad mån de finna sig kunna medgifva vissa kontor större sjelfbestämmelserätt än de öfriga i afseende å utlåningen. I enlighet med denna fullmägtiges åsigt, har den sista delen af mom. 1 å sid. 20 ändrats så, att den enligt nuvarande § 25 fullmägtige medgifna bestämmanderätt i afseende å vissa kontors lånerörelse är afsedd att gälla alla afdelningskontoren.

Att distriktsindelningen för öfrigt måste till år 1899 ändras med afseende dels å kontorets i Gefle öppnande, dels ock å möjligen förut beslutadt anordnande af något nytt kontor, behöfver knappt erinras.

§ 21 motsvarar gamla § 26 och är affattad med hänsyn till lagens uttryck.

Gamla § 27 är flyttad och motsvarar § 26 mom. 7.

§ 22 motsvarar § 28.

I mom. 1 är tillagdt enligt lagen, att vexeln skall vara betalbar å inrikes ort.

Mom. 3 är tillagdt af lätt insedt skäl.

§ 23, gamla § 29, är affattad i enlighet med lagen.

§ 24 motsvarar § 30. Utöfver lagens bestämmelser, och deraf föranledda ändringar, är föreslaget, att i reglementet skall intagas föreskrift derom, att fullmäktige skola bestämma, hvilka slag af varor må belånas. Det skulle nämligen enligt fullmäktiges åsigt icke vara välbetänkt att för närvarande, innan tillräcklig erfarenhet är för handen om lämpligheten att belåna det ena eller andra varuslaget, intaga bestämd föreskrift med afseende härå i reglementet, enär en sådan föreskrift lätteligen blefve antingen för vidsträckt eller ock för inskränkande. Likaså synes belåningspriset icke kunna nu fixeras för olika slag af varor, såsom nu skett i fråga om jerneffekter ensamt, isynnerhet som ett mer eller mindre på måfå uppgifvet

maximum skulle kunna framkalla den föreställningen, att varan icke borde belånas *under* detta.

§ 25 motsvarar § 31. I mom. 1 och 2 äro lagens bestämmelser i §§ 13 och 14 intagna i stället för nuvarande mom. 1 och 3.

Såsom mom. 3 är upptagen ur gamla mom. 1 bestämmelsen om kreditivtiden, hvaremot stadgandet om postsparbankens frikallelse från skyldigheten att ställa säkerhet funnits böra utgå, enär sådan icke är medgifven i lagen.

Af samma skäl bör sista stycket af mom 1 bortfalla. Senare punkten af mom. 2 bör bortfalla, såsom ersatt af hänvisningen till lagen i mom. 1.

Mom. 5 är lika med det förra mom. 4, men med ett förtydligande i afseende å ränteberäkningen, i öfverensstämmelse med praxis och gällande kontraktsbestämmelser.

Mom. 6 och 7 motsvara 5 och 6.

Mom. 7 är affattadt efter lagen.

Mom. 8 och 9 likaså.

Mom. 10 hänvisar till lagens öfvergångsstadgande.

§ 26 motsvarar § 32.

Mom. 1 är affattadt till öfverensstämmelse med lagen, dock med tillägg af »efter vederbörlig pröfning».

Ett mom. (5) är här tillagdt. Det finnes nu i § 33 (mom. 5).

Ett annat nytt mom. 7 ersätter gamla § 27, rättad till öfverensstämmelse med lagen.

Mom. 8 motsvarar det förra mom. 6.

I rubriken är »Allmänna» rättadt till »särskilda», d. v. s. utöfver förut upptagna, hvaremot i mom. 1 uttryckes att dessa gälla rörelsen i dess helhet.

§ 27 motsvarar § 33. Ändringarne hänföra sig till lagens föreskrifter. I fråga om tjenstemäns lånerätt är uttrycket »publika papper» närmare bestämdt.

§ 28 motsvarar § 34. Tillägget »kredit i löpande räkning» torde ej behöfva motiveras.

Efter andra stycket är ett tillägg gjordt med anslutning till hvad fullmäktige yttrat i det till 1897 års Riksdags särskilda utskott afgifna yttrandet angående § 13 i lagen. Fullmäktige hafva dock härvid ansett sig böra affatta bestämmelsen angående vexeldiskonteringen så, att den ej lägger hinder i vägen för att antaga vexlar, hvilka på grund af särskilda omständigheter finnas kunna diskonteras och pröfvas innefatta full säkerhet för riksbanken.

§ 29 motsvarar § 35. Mom. 2 ändrades vid 1897 års riksdag till sin nuvarande lydelse i enlighet med lagens bestämmelser. Dock torde äfven här »kredit i löpande räkning» böra tilläggas.

§ 30 motsvarar § 36. I mom. 1 tillägges »kredit i löpande räkning». Ett nytt mom. 2 innehåller nödig hänvisning till lagens undantagsstadgande.

§ 31 motsvarar § 37. Ordet »utlåning» befinnes, om man jemför uttrycket i lagen § 13, ensamt tillräckligt, och med hänsyn härtill bör senare stycket bortfalla. Hvad angår den dag, från hvilken kreditiv skall räknas, blir vederbörande kontrakt gällande utan särskild bestämmelse härom.

Ur nuvarande § 40 mom. 6 hafva åtskilliga stadganden angående de omständigheter och förhållanden, som utgöra hinder för att vara fullmäktig i riksbanken, ansetts kunna uteslutas och i fråga om desamma endast hänvisning till lagens bestämmelser i ämnet intagits i motsvarande mom. 5 af förslagets § 34.

Ändringen i första punkten af gamla § 41 afser endast vinnande af lämpligare uttryck, och mom. 2 är uteslutet, då bestämmelserna deri innefattas i förslagets § 39, som svarar mot nuvarande § 44.

Nuvarande § 43 är oförändrad med undantag endast deraf, att i mom. 2 orden »vexeldiskonterings-, låne- och kreditivansökningar» utbytts mot det kortare och numera lämpligare uttrycket »utlåningsärenden».

§ 44, angående ärenden och förhållanden, som skola hemlighållas, är ändrad och förkortad, enär bestämmelser i ämnet, då, såsom i förslaget iakttagits, hänvisning sker till lagen, ansetts ej behöfva i vidsträcktare mån i reglementet intagas.

Nuvarande §§ 45 och 46 äro uteslutna, då bestämmelser härom ej äro i reglementet behöfliga.

Ändringen uti mom. 3 af nuvarande § 47 har skett för att tydligen angifva, att fullmäktige endast i det fall, att riksbanken för tillfället eger behållning å myntverket, hafva att deltaga i inventering derstädes.

Utbytet i § 52 mom. 4 af orden »Rikets Ständer» mot »Riksdagen», har skett af den anledning, att några årligen utgående anslag tillkommit under nuvarande statsskick.

Det i gamla § 56 mom. 1 gjorda tillägget rörande statsrevisorernas berättelse till Riksdagen har skett med anledning deraf, att revisorernas instruktion § 6 hänvisar till bestämmelser härom uti bankoreglementet, hvilka dock hittills ej förefunnits.

Hvad beträffar stadgandet i nuvarande § 57 angående förflyttning i vissa fall af riksbankens redbarheter m. m. till säker ort *inom riket,* hafva sistnämnda två ord uteslutits af det skäl, att förhållandena skulle kunna blifva sådana, att större trygghet bereddes för riksbankens tillhörigheter, om dessa förvarades hos någon centralbank eller ansedt bankirhus på utrikes ort, der de, såsom deposition, tillhörig annat land, enligt folkrättens bestämmelser ej vore utsatta att af fiende tillgripas. I enlighet med denna åsigt har ock meddelandet angående för ändamålet å Karlsborgs fästning beredd lägenhet för riksbanken ansetts kunna ur reglementet utgå.

§ 59 mom. 3. Då vid tillfälligt förfall för styrelseledamot för den dagliga förvaltningen vid afdelningskontor hinder ofta möter för annan ledamot att, såsom i § 59 mom. 3 föreskrifves, i afvaktan på fullmäktiges bestämmande öfvertaga den förres göromål, af hvilken anledning ock i de flesta fall vederbörande kamrerare plägat af fullmäktige erhålla uppdrag i berörda hänseende, hafva fullmäktige ansett styrelsen böra uttryckligen erhålla det i förslaget för densamma afsedda mera allmänna bemyndigandet.

Bestämmelserna i § 58 äro ej i sak ändrade, utan blott till en del omredigerade för erhållande af en mer öfverskådlig och tydlig uppställning. De i §§:na 60—64 vidtagna mindre väsentliga ändringarna innefatta blott några omredigeringar till fullständigande och förbättrande af några uttryck, som ansetts böra utbytas mot andra.

Med anledning af det i sammanhang med ny aflöningsstat för de mindre afdelningskontoren meddelade beslut om upphörande af särskild ersättning för kommissionsbestyren vid desamma har *§ 68 mom. 2* erhållit

den delvis förändrade lydelse, som motsvarande § 59 mom. 2 i förslaget upptager.

I nuvarande *§ 75 mom. 1* är ersättning för sjukdomsvikariat vid de afdelningskontor, der tjenstegrader ej finnas, bestämd att, utom hvad beträffar kontoret i Visby, utgå med ett belopp af 900 kronor för år, motsvarande den för tjenstebefattning vid dessa kontor förut anvisade lägsta lön. Då denna numera enligt den nya staten utgör tolfhundra kronor för år, och ej något giltigt skäl synes förefinnas att hädanefter göra undantag för Visbykontoret, hafva fullmäktige föreslagit att, i konseqvens med hvad för hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö är stadgadt, ifrågavarande vikariats ersättning måtte bestämmas till sistnämnda belopp.

Beträffande semester för tjenstemännen vid de mindre afdelningskontoren är i *§ 75 mom. 2* stadgadt, att sådan tillkommer kamrerare och bokhållare. Enligt den nya staten hafva de förut förenade kamrerare- och kassörstjensterna blifvit åtskilda, hvadan rätt till sådan ledighet torde böra tillförsäkras kassörerne. Vid uppgörandet af förslag till denna stat hafva fullmäktige uttalat såsom sin åsigt, att semester borde tillkomma såväl kamrerare som kassörer. Med hänsyn härtill och då vid de kontor, der registrator, som tillika är bokhållare, finnes, denne, oberäknadt ombudsmannen, innehar lägsta tjenstemannabefattningen, för hvilken hittills semester icke varit medgifven, hafva fullmäktige för närvarande ej ansett sig böra föreslå sådan för nämnda tjenst. Af denna anledning har motsvarande mom. i förslaget affattats på sätt skett.

Enligt nu gällande bestämmelser skall den riksbankens tjensteman eller vaktbetjent, som fylt sjuttio år eller tjenat fyratiofem år, flyttas på pensionsstat, med åtnjutande af hela lönen i pension, hvarjemte den, som uppnått 65 år och tjenat 40 år, är berättigad att på grund af läkarebetyg erhålla afsked, likaledes med hela lönen såsom pension. Förstnämnda bestämmelse kan i det hänseendet synas mindre lämplig, att då man fastställt en viss ålder, vid hvilken en tjensteman eller vaktbetjent är skyldig att

afgå och denna bestämts till 70 år, på samma gång föreskrifvits att den som tjenat 45 år är skyldig att afgå. Härigenom kan nemligen lätteligen inträffa, att den som tidigt inträdt på tjenstemannabanan, t. ex. vid 18 års ålder, kan vara skyldig att afgå vid 63 års ålder, sålunda 7 år tidigare än enligt förra alternativet. Detta torde få anses ej vara fullt rigtigt, och då vid senare löneregleringar för statens tjenstemän är bestämdt, att de skola från tjensten afgå, när de uppnått 65 lefnadsår och tjenat minst 35 år, med rätt för vederbörande styrelse att på grund af särskilda omständigheter kunna låta någon tid med afskedet anstå, samt då ej något särskildt skäl synes förefinnas för ett undantagsstadgande i berörda hänseende, hvad beträffar riksbankens tjenstemän och betjente, hafva fullmäktige funnit sig böra i nu förevarande reglementsförslag förnya sin år 1894 gjorda framställning om ändring till öfverensstämmelse med nyssnämnda grunder af bestämmelserna angående pensioneringen.

I sammanhang härmed och såsom en konseqvens, i händelse af bifall till förändringen af nuvarande §§ 86 och 87, är förslaget angående § 88 affattadt.

Hvad beträffar förslaget till ändrad lydelse för § 89, är detsamma föranledt dels deraf, att ordet »oförmögenhet» kan anses vara mindre väl valdt och derför utbytts mot det föreslagna »minskad arbetsförmåga», dels att, om ock i afseende å det pensionsbelopp, som bör den enligt §:en afskedade tilläggas, med fog kan antagas, att fullmäktige ej äro ovilkorligen skyldige att tilldela antingen det högsta pensionsbeloppet eller det lägsta, utan att, såsom äfven tillämpats, något mellanliggande belopp kan anvisas, fullmäktige ansett §:en böra förtydligas på sätt skett.

Slutligen hafva fullmäktige velat meddela, *dels* att, då fullmäktige ämna inom kort afgifva det af förra årets bankoutskott infordrade yttrande i anledning af ett inom utskottet väckt förslag om vissa bestämmelser rörande styrelseledamöterna för den dagliga förvaltningen vid de mindre afdelningskontoren, fullmäktige i sammanhang härmed komma att föreslå de ändringar i reglementet, som till följd häraf må kunna anses böra vidtagas, *dels* ock, att, sedan vaktmästarne vid hufvudkontoret i en till utskottet ställd och i föreskrifven ordning till fullmäktige inlemnad skrift gjort an-

sökan angående semesterledighet, något tillägg i reglementet blifver erforderligt, i händelse denna ansökan, hvaröfver fullmäktige hafva att till utskottet afgifva utlåtande, vinner bifall.

Protokollsutdrag, innefattande skilda meningar, bifogas.

Stockholm den 27 januari 1898.

PEHR EHRENHEIM.

R. TÖRNEBLADH. J. W. ARNBERG. TOM LILJEWALCH.

SIXTEN VON FRIESEN. OLOF JONSSON. ROB. ALMSTRÖM.

Utdrag af protokollet, hållet hos herrar fullmäktige i riksbanken den 27 januari 1898.

§ 2. Sedan nu mera korrekturark å upprättadt förslag till bankoreglemente att gälla från 1899 blifvit till herrar fullmäktige utdeladt, företogo fullmägtige samma förslag till slutlig behandling.

Detta förslag godkändes nu med några genast vidtagna jemkningar samt skulle i sådant jemkadt skick och med iakttagande af de förändringar i den typografiska uppställningen, som herr deputeraden för den inre förvaltningen egde föranstalta, öfverlemnas till bankoutskottet med skrifvelse enligt registraturet, hvilken skrifvelse nu justerades.

Nedannämnde herrar fullmägtige anmälde härefter afvikande meningar, nemligen:

herr *v. ordföranden* med hvilken herr *ordföranden* instämde:

»I fråga om § 20 i reglementet (motsvarande § 25 i 1897 års reglemente) är jag i så måtto skiljaktig från flertalets mening, att jag anser

någon ändring i fråga om fullmäktiges särskilda bestämmanderätt öfver lånerörelsen för vissa afdelningskontor icke för närvarande och innan erfarenhet vunnits i afseende å tillämpningen af den nya lagens föreskrifter beträffande låne- — i praxis egentligen kreditiv- — rörelsen vara behöflig, i synnerhet som fullmäktige beträffande samtliga kontor enligt nuvarande § 60 i reglementet ega en befogenhet, som bör kunna vara tillräcklig att förekomma möjligen inträffande afvikelser från den uppfattning, som fullmäktige finna sig böra göra gällande till tryggande af bankens säkerhet och lånerörelsens ändamålsenliga bedrifvande»;

Herr *von Friesen:*

»Under åberopande af mitt anförande till fullmäktiges protokoll den 28 mars 1895, infördt i bankoutskottets utlåtande n:o 10 för nämnda år, sid. 7—11, angående utsträckning af tiden för återbetalning af afbetalningslån, och med erinran, att det skäl, som af 1896 års bankoutskott särskildt anfördes mot en sådan utsträckning, nu mera förfallit, sedan det belopp af riksbankens fonder, som får bindas i ifrågavarande utlåning, nu blifvit bestämdt genom en af Konung och Riksdag gemensamt stiftad lag, har jag ansett, att i § 26 mom. 2 af reglementsförslaget orden »en femtedel» bort utbytas mot »en tiondedel».

Herr *Almström*:

»Då jag är af den mening, att ett reglemente bör vara så öfverskådligt och fullständigt som möjligt, har jag ansett, att i stället för de i vissa delar af fullmäktiges förslag till reglemente för riksbankens styrelse och förvaltning införda hänvisningarna till lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 — hvilka hänvisningar äro ofullständiga och derigenom möjligen torde kunna verka vilseledande — lagens bestämmelser i hvad de afse styrelsen och förvaltningen bort i reglementet införas, äfvensom att de ännu gällande stadgandena i § 2 i 1897 års reglemente bort bibehållas i det nya.

På grund häraf har jag sammanfattat ett särskildt förslag (Bil. A) till reglemente, i hvilket jag infört de bestämmelser i lagen, hvilka enligt min mening icke deri böra saknas, hvarjemte jag försett de reglementsbestämmelser, som i möjligaste mån ordagrant hemtats från lagen, med hänvisningar till motsvarande stadganden i densamma.»

Herr von Friesen har slutligen begärt få antecknadt, att han under fullmäktiges öfverläggningar i ärendet påyrkat, att §§ 45 och 46 i 1897 års reglemente, hvilka fullmäktiges flertal uteslutit, skulle oförändrade upptagas i förslaget till det nya. Som ofvan.

Ur protokollet

G. Dahlgren.

(Bilaga A.)

Förslag

till

Reglemente

för riksbankens styrelse och förvaltning att gälla från och med 1899.

AFDELNING I.

Allmänna föreskrifter.

§ 1.

Riksbanken förblifver under Riksdagens garanti samt förvaltas af dertill förordnade fullmägtige efter af Konungen och Riksdagen gemensamt stiftad lag samt de särskilda föreskrifter, som äro meddelade i detta reglemente.

(Jfr Regeringsformen § 72.)

§ 2.

Enligt Sveriges Rikes Ständers beslut och förordning om banken af den 22 september 1668, har Sveriges riksbank till föremål för sin verksamhet:

A. i egenskap af vexelbank:

att bibehålla det inländska myntet vid dess rätta och skäliga valör samt hindra och förekomma främmande myntsorters obilliga och egenmägtiga stegrande;

(Jfr ingressen till nämnda Rikets Ständers beslut och förordning.)

B. i egenskap af depositionsbank:

att för allmänhetens säkerhet, nytta och beqvämlighet emottaga penningar af en hvar, som sådant åstundar, deröfver föra räkning och dem vid anfordran insättaren tillhandahålla, så att handel och rörelse må underlättas genom de derå utfärdade assignationers och invisningars kredit, kraft och giltighet, samt att derförutan jemväl, till säkert förvar mot vådliga händelser och tillgrepp, under försegling emottaga och vårda såväl kontanta penningar som annan flyttbar egendom;

(Jfr ingressen till ofvan nämnda Rikets Ständers beslut och förordning.)

C. i egenskap af lånebank:

att på drägliga vilkor, emot fullgod säkerhet, biträda lånebehöfvande med understöd, och sålunda, till befordrande af handelns och alla nyttiga näringars uppkomst och förkofran, förebygga ocker och obilliga intressens beräknande enskilde emellan;

(Jfr § 44 och följande i ofvan nämnda Rikets Ständers beslut och förordning.)

D. i egenskap af allmän statsanstalt:

att uti den genom låneoperationerna inflytande och besparda vinst en tillgång må beredas, hvaröfver Rikets Ständer ega att till Kongl. Maj:ts och fäderneslandets heder och nytta samt allmänt gagneliga ändamål disponera.

(Jfr § 74 i ofvan nämnda Rikets Ständers beslut och förordning samt § 25 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.)

§ 3.

Riksbankens grundfond skall, utan beräkning af riksbankens fasta egendom, inventarier samt mynt- och medaljsamling, utgöra femtio millioner kronor.

(Jfr § 2 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 4.

Af riksbankens behållna årliga vinst skola minst 10 procent afsättas till bankens reservfond. Sedan reservfonden uppgått till minst tjugufem procent af bankens grundfond, må vidare afsättning till reservfonden kunna upphöra. Nedgår reservfonden under detta belopp, skall afsättning till densamma å nyo vidtaga.

Uti lätt säljbara utländska statspapper skall riksbanken innehafva minst ett belopp, som motsvarar reservfonden; åliggande det fullmäktige att, i händelse dylika statspapper någon gång, vare sig till förstärkning af de i § 5 här nedan omförmälda kassatillgångar eller till betäckande af förlust, som å bankens rörelse uppstått, behöfva afyttras, så att behållningen nedgår under hvad som är bestämdt, så fort sig göra låter, å nyo uppbringa denna till ett mot reservfonden svarande helopp.

Det kapitalöfverskott, riksbanken utöfver grundfonden och reservfonden eger, må vid bokslutet föras såsom reserverade medel.

(Jfr § 26 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 5.

Mom. 1. Riksbanken eger rätt att utgifva sedlar till det belopp, som motsvaras af följande kassatillgångar:

a) metallisk kassa, så beräknad, som i § 6 här nedan sägs;

b) på utrikes ort nedsatt eller under transport derifrån varande, mot sjöfara försäkradt guldmynt eller omyntadt guld;

c) hos bankinrättningar eller handelshus på utrikes ort i löpande räkning innestående medel.

Mom. 2. Utöfver det enligt mom. 1 medgifna belopp är riksbanken berättigad till en sedelutgifning af högst ett hundra millioner kronor, under vilkor att de på grund häraf utgifna sedlar motsvaras af följande tillgångar sammanräknade:

a) lätt säljbara utländska statspapper;

b) statens, allmänna hypoteksbankens och andra inhemska obligationer, som å utländsk börs noteras;

c) vexlar, betalbara inom eller utom riket.*

(Jfr §§ 6 och 7 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 6.

Såsom riksbankens metalliska kassa skall beräknas allt riksbanken tillhörigt och inom landet befintligt svenskt och utländskt guldmynt samt omyntadt guld.

---

* Bland ifrågavarande tillgångar må från början af år 1899 till utgången af år 1903 i visst fall inberäknas riksbankens kreditivfordran hos enskild bank. (Jfr lagen för Sveriges riksbank, öfvergångsstadganden § 42.)

Metalliska kassan må ej bibehållas vid lägre belopp än tjugufem millioner kronor. Derutöfver skall, då de på grund af § 5 mom. 2 utgifna sedlar öfverstiga sextio millioner kronor, riksbanken hålla i metallisk kassa minst trettio procent af det belopp, hvarmed de på sådan grund utgifna sedlar öfverskjuta sistnämnda summa.

(Jfr § 8 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 7.

Riksbanken är ovilkorligen skyldig att, när så påfordras, vid sitt hufvudkontor inlösa sina sedlar efter den grund, Konung och Riksdag fastställt, hvadan sedlar å kronor och riksdaler riksmynt inlösas efter deras lydelse, sedlar å specie eller banko efter den grund, att en riksdaler specie eller banko gäller lika med en riksdaler femtio öre riksmynt, samt sedlar å 14 och 10 skillingar uti koppar efter enahanda grund som för inlösen af sedlar, lydande å banko.

(Jfr lagen angående myntbestämningen den 1 mars 1830, kongl. förordningen om rikets mynt af den 3 februari 1855 samt lagarne om rikets mynt och om öfvergången till det nya myntsystemet af den 30 maj 1873 äfvensom lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgifningsrätt, så ock angående forum för riksbanken den 12 maj 1897.)

§ 8.

Mom. 1. Vägrar riksbanken, under hvad sken det vara må, att sedel vid uppvisandet inlösa, må den, som innehar sedeln, derom göra skriftlig anmälan hos Svea hofrätt, hvilken, efter att deröfver hafva hört fullmäktige i riksbanken, eger att med frågan enligt lag och författningar förfara. Öfver hofrättens beslut må klagan genom besvär hos Konungen fullföljas inom den tid och i den ordning, som i 30 kap. 18 § rättegångsbalken sägs.

Finner hofrätten, att sedelns vägrade inlösen härrört af bankens oförmåga att genast uppfylla sina förbindelser, göre hofrätten hos Konungen derom anmälan. Konungen pröfvar, hvilka utvägar, i öfverensstämmelse med grundlagarne, lämpligast må vidtagas för att upprätthålla allmänna förtroendet och åter sätta riksbanken i stånd att sina sedlar vid anfordran inlösa.

Mom. 2. Riksbanken är uti de mål, för hvilka ej här ofvan eller eljest genom lag annorlunda stadgas, lydande under Stockholms rådstufvurätt.

(Jfr §§ 2 och 3 i lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgifningsrätt, så ock angående forum för riksbanken den 12 maj 1897).

§ 9.

Mom. 1. Vid hvarje kalenderårs slut skall fullständigt bokslut upprättas; skolande på grund af detta bokslut en öfversigt, som fullständigt utvisar riksbankens ställning, så fort ske kan, tryckas och med allmänna tidningarna utdelas.

Mom. 2. Omedelbart efter hvarje månads slut skall upprättas en öfversigt, utvisande under särskilda rubriker riksbankens tillgångar och skulder. Denna öfversigt skall derefter ofördröjligen tryckas och med allmänna tidningarna utdelas.

Derjemte skall för hvarje vecka upprättas och i allmänna tidningarna införas upggift om riksbankens metalliska kassa och i öfriga i § 5 mom. 1 här ofvan omförmälda kassatillgångar, utelöpande sedlar samt obegagnad sedelutgifningsrätt.

(Jfr §§ 23 och 24 i lagen för Sveriges riksbank.)

AFDELNING 2.

Om bankens rörelse.

A. Om köp och försäljning af guld, silfver, utländska vexlar och obligationer samt om metalliska kassans upprätthållande.

§ 10.

Mom. 1. I riksbankens såväl hufvud- som afdelningskontor emottages svenskt guldmynt, pregladt i enlighet med kongl. förordningen af den 31 juli 1868 och äldre författningar, efter dess värde i gångbart mynt.

Mom. 2. De i enlighet med kongl. förordningsn den 3 februari 1855 eller äldre författningar preglade svenska silfvermynt emottagas af riksbanken enligt den i § 3 af lagen den 30 maj 1873 om öfvergången till det nya myntsystemet stadgade grund.

Mom. 3. I afseende på utländska guld- och silfvermyntsorter, hvilka icke, till följd af afslutad konvention, skola gälla såsom gångbart mynt i riket, ega fullmäktige bestämma, såväl hvilka slag må köpas som pris derå.

Mom. 4. Riksbanken eger att köpa och sälja guld och silfver.

Guld i plants, som för riksbankens räkning till myntverket aflemnas, skall af riksbanken inlösas med guldets värde i svenskt mynt eller 2,480 kronor för ett kilogram fint guld, med afdrag af en fjerdedels procent i myntningskostnad, så ock, der smidbargöring och skadning ifrågakomma, af de derför stadgade afgifter; dock att fullmäktige i riksbanken, när de så skäligt finna, ega att befria säljaren från myntningskostnaden eller någon del deraf. Guld och silfver, som sjöledes införas, skola försäkras mot sjöfara.

På fullmäktige ankomme dock att, efter särskild pröfning för hvarje fall, när de finna sådant för banken fördelaktigt, befria säljaren af guld från myntningskostnaden eller större eller mindre del deraf.

Och ega fullmäktige att i afseende på mottagande af omyntadt guld vid afdelningskontoren meddela de särskilda föreskrifter, fullmäktige anse behöfliga.

Mom. 5. Fullmäktige ega pröfva, om och till hvilket pris silfver i plants samt annat omyntadt silfver må af riksbanken inköpas.

(Jfr mom. 3 och 4 med § 10 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 11.

Mom. 1. I fråga om utlemnande af svenskt guldmynt, pregladt före år 1873, eller af utländskt guld- eller silfvermynt, som icke, i följd af afslutad konvention, skall gälla såsom gångbart mynt i riket, ega fullmäktige att besluta.

Mom. 2. Guld och silfver i plants tillhandahållas vid hufvudkontoret i mån af tillgång till pris, som fullmäktige ega bestämma.

§ 12.

Mom. 1. Riksbanken eger att köpa och sälja vexlar, dragna å firma i utlandet eller utomlands bosatt person, förfallna till betalning inom sex månader samt betalbara å utrikes eller inrikes ort, äfvensom att öfvertaga och åter afyttra annan utländsk valuta, som förfaller inom samma tid.

Mom. 2. Riksbanken eger att:

a) köpa och sälja svenska obligationer samt sådana å utländsk börs noterade utländska statspapper, som äro lätt säljbara;

b) genom annat aftal öfvertaga såväl svenska statens obligationer som utländska, lätt säljbara statspapper;

c) förmedla köp och försäljning af svenska statens och allmänna hypoteksbankens obligationer.

Mom. 3. Riksbankens behållning i utländska valutor ega fullmäktige att hafva innestående hos kända och säkra utländska bankinrättningar eller handelshus samt att å dessa behållningar utställa vexlar eller anvisningar.

Mom. 4. Med aktade och säkra utländska bankinrättningar och handelshus ega fullmäktige öppna löpande räkning med eller utan räntegodtgörelse.

(Jfr mom. 1, 2 och 4 med §§ 11, 12 och 20 punkt 2:o i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 13.

Visar metalliska kassan benägenhet att nedgå till det i § 6 här ofvan bestämda minsta belopp af tjugufem millioner kronor, böra fullmäktige i tid vidtaga de åtgärder, hvilka med afseende på förhållandena vid tillfället finnas lämpliga, medelst afyttrande af obligationer eller statspapper, medelst sedelstockens förminskning genom indragning å lånerörelsen eller medelst anlitande af kredit å utrikes ort; egande fullmäktige att af dessa utvägar välja den eller dem, som för tillfället må finnas bäst leda till målet.

(Jfr §§ 8 och 36 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 14.

Fullmäktige ega att, när de finna sådant erforderligt, för riksbanken begagna utländsk kredit i form af lån eller kreditiv inom ett belopp af tjugu millioner kronor.

(Jfr § 20 punkt 1:o i lagen för Sveriges riksbank.)

B. Om riksbankens sedlar, om vexling af mynt och sedlar samt om andra betalningsmedel, som i riksbankens kassor mottagas.

§ 15.

Mom. 1. Enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 utgifver riksbanken sedlar å fem, tio, femtio, ett hundra och ett tusen

kronor; och skall texten å dessa sedlar lyda sålunda: Sveriges riksbank inlöser vid anfordran denna sedel å 00 kronor med guldmynt enligt lagen om rikets mynt af den 30 maj 1873.

Mom. 2. Dessa sedlar förses med namnteckning af två riksbankens tjenstemän. Å sedlar af fem och tio kronors valör anbringas båda namnteckningarna genom tryck, och sedlarne å 50 och 100 kronor förses med en tryckt och en handskrifven namnteckning, men å 1,000-kronors-valören handskrifvas båda namnteckningarna.

Mom. 3. Riksbankens hufvud- och afdelningskontor skola alltid vara försedda med riksbankens sedlar till utvexling mot det i riket gångbara mynt.

Mom. 4. I fråga om inlösen af bristfälliga och förslitna sedlar iakttages hvad som dels är stadgadt i kongl. kungörelserna af den 5 mars 1836, den 4 februari 1859, den 7 november 1873 och den 24 oktober 1890, dels föreskrifves i stadgarna för tjenstgöringen i riksbankens hufvudkontor.

Mom. 5. Framställning om inlösen af sedel, som blifvit så stympad och skadad, att denna inlösen beror icke af sedelns granskning, utan på undersökning och pröfning af särskilda skäl och omständigheter, pröfvas och afgöres af fullmäktige.

Mom. 6. Sedlar å riksdaler, äfvensom å en krona, skola, då sådana till riksbanken ingå, på föreskrifvet sätt obrukbargöras.

(Jfr mom. 1 med §§ 3, 4 och 5 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 16.*

I riksbankens hufvudkontor skall tillhandahållas svenskt mynt och skiljemynt af alla de valörer, som enligt gällande lag om rikets mynt utmyntas; börande fullmäktige tillse, att, så vidt ske kan, nödigt förråd af hvarje slag förefinnes.

Derjemte skall, i enlighet med § 16 af lagen om rikets mynt den 30 maj 1873, vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö alltid finnas så stort förråd af guld-, silfver- och bronsmynt, som erfordras för vexling af sådana mynt, hvilka endast till statens kassor äro lagligt betalningsmedel, mot lika stort belopp samma slags gångbara mynt samt för utlem-

---

* Rörande gångbarheten af mynt och skiljemynt, se lagen om rikets mynt af den 30 maj 1873, § 13 och § 14, den senare sådan den lyder enligt kongl. kungörelsen af den 25 juni 1881.

nande af guldmynt mot skiljemynt till hvilket som helst med 10 kronor delbart belopp.

I öfrigt utvexlas vid afdelningskontoren guld-, silfver- och bronsmynt endast i mån af tillgång.

§ 17.

Mom. 1. Vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor skall mottagas till invexling med gångbart mynt hvilket som helst belopp af kopparmynt, pregladt efter myntordningar äldre än 1855 års myntordning, samt af riksgäldskontorets poletter. Sådant mynt får icke åter utvexlas.

Mom. 2. Kopparskiljemynt, pregladt enligt 1855 års myntordning, skall likaledes i riksbanken qvarhållas.

Mom. 3. Fullmäktige ega bestämma, till hvilket värde sådant kopparskiljemynt, som ej vidare i rörelsen utlemnas, skall i riksbankens räkenskaper bokföras.

§ 18.

Mom. 1. Vid insättningar och liqvider i riksbankens hufvud- och afdelningskontor kunna, utom rikets mynt och riksbankens sedlar, användas dels hufvud- och afdelningskontorens vexlar, dels sedlar, utgifna af sådana enskilda banker, som å den ort, der insättningen eller liqviden sker, lemna dagligt tillfälle till utbyte af dessa sedlar mot riksbankens sedlar, och hvilka i öfrigt af fullmäktige pröfvas böra till emottagande godkännas, dels ock, efter fullmäktiges pröfning, vid uppvisandet betalbara, af enskilda penninganstalter utställda vexlar.

Om förfaringssättet med mottagna enskilda bankers sedlar ega fullmäktige meddela föreskrifter.

Mom. 2. Finnes å ort, der afdelningskontor af riksbanken är förlagdt, icke tillfälle till utbyte af enskilda bankers sedlar mot riksbankens, ega fullmäktige, när sådant pröfvas för lättnad i allmänhetens beröring med kontoret behöfligt, medgifva, att de enskilda bankers sedlar, som dertill af fullmäktige godkännas, må i kontoret mottagas, men böra derjemte så förfoga, att till kontoret inkomna dylika sedlar varda, så fort lämpligen ske kan, emot riksbankens utbytta.

Mom. 3. I afdelningskontoren mottagna enskilda penninganstalters i Stockholm betalbara vexlar skola genast såsom kontant levererings till hufvudkontoret insändas; och sådana, som äro stälda att betalas å annan ort, inkasseras, så fort sig göra låter.

§ 19.

Hufvud- och afdelningskontorens kassor skola å hvarje helgfri dag hållas för allmänheten tillgängliga å tider, som af fullmäktige bestämmas.

C. Om postvexelrörelsen.

§ 20.

Mom. 1. En hvar eger att i riksbankens hufvud- och afdelningskontor insätta penningar mot erhållande af vexel å Sveriges riksbank i Stockholm, ställd till viss man eller order och betalbar vid uppvisandet; och gäller för öfrigt till iakttagande följande, nemligen:

a) Vexel får ej in blanco transporteras;

b) De penningar, som för ifrågavarande ändamål inbetalas i hufvud- och afdelningskontoren, få icke under något vilkor i utlåningsrörelsen användas, utan skola föras i särskild postvexelräkning.

Mom. 2. I hvarje af riksbankens kontor må penningar insättas och ett deremot svarande belopp efter telegram af det kontor, der insättningen egt rum, af hvilket som helst annat riksbankens kontor till vederbörande i behörig ordning utbetalas, dock med rättighet för det senare kontoret att, om svårighet möter för beloppets utbetalande i reda penningar, å detsamma utfärda postvexel, att inlösas vid hufvudkontoret; och ega fullmäktige genom meddelade särskilda föreskrifter bestämma de afgifter och de vilkor i öfrigt, som med hänsyn till riksbankens säkerhet kunna pröfvas för åtnjutande af omförmälda rättighet erforderliga.

(Jfr mom. 1 med § 18 i lagen för Sveriges riksbank.)

D. Om depositions-, giro- samt upp- och afskrifningsrörelsen.

§ 21.

Af en hvar, som sådant önskar, skall riksbanken såväl vid hufvudkontoret som vid afdelningskontoren på disposition afgiftsfritt mottaga pen-

ningar att utan räntegodtgörelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestämmes; skolande bevis öfver sålunda insatta penningar ställas till viss man.

Sådant insättningsbevis skall återställas, då penningarna lyftas.

(Jfr § 16 a) i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 22.

Mom. 1. Det åligger riksbanken att dels af en hvar, som sådant önskar, vid såväl hufvudkontoret som afdelningskontoren utan afgift eller räntegodtgörelse mottaga och å giroräkning föra penningar med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla räkningshafvaren hvad å räkningen innestår, dels ock utan räntegodtgörelse för statsverkets räkning mottaga penningar och af statsverkets tillgodohafvande verkställa utbetalningar, enligt aftal mellan fullmäktige och vederbörande myndighet.

För denna rörelse gälla följande bestämmelser:

a) om öppnande af räkning göres skriftlig anmälan;

b) insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal;

c) å insättning meddelas qvitto, hvilket ej får år å annan öfverlåtas;

d) för uttagning kan begagnas antingen handskrifven eller tryckt anvisning eller till viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras; skolande behörigen folierade och numrerade vexelblanketter räkningshafvare tillhandahållas utan afgift.

Mom. 2. Derest från statsverkets sida ifrågasättes, att, efter vederbörligt förordnande, särskilda myndigheter skola ega att utställa anvisningar på statsverkets giroräkning vid hufvudkontoret och få dessa anvisningar vid anfordran i afdelningskontor inlösta, ega fullmäktige att sådant medgifva under de vilkor och bestämmelser, som fullmäktige finna för riksbanken behöfliga.

(Jfr § 16 b) och § 17 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 23.

Åt firmor, som hafva vexeldiskontering i riksbanken och ej sjelfva drifva bankrörelse, må fullmäktige kunna öppna upp- och afskrifningsräkning mot räntegodtgörelse. För sådan räkning gälla följande hufvudsakliga bestämmelser:

a) insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal;

b) å insättning meddelas qvitto, hvilket icke får å annan öfverlåtas;

c) för uttagning begagnas å viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras. Räkningshafvaren eger icke begagna andra vexelblanketter än sådana, som af riksbanken honom tillhandahållas. För dessa vexelblanketter, å hvilka qvitto skall lemnas, får afgift icke upptagas;

d) vexel är betalbar vid uppvisandet, under förutsättning att å räkningen finnes behållning, motsvarande vexelns belopp;

e) å insätta medel beräknas ränta från och med första helgfria dag efter insättningen å högsta fulla 100-tal af behållningen;

f) fullmäktige bestämma det belopp, som högst må å räkning innestå, äfvensom räntefoten, hvilken kan vara olika i hufvudkontoret och de särskilda afdelningskontoren.

(Jfr § 16 sista punkten i lagen för Sveriges riksbank.)

E. Om mottagning i förvar af guld, silfver och värdepapper samt af gods under försegling.

§ 24.

Mom. 1. I riksbankens hufvudkontor mottagas till förvar guld eller silfver, myntadt eller i plants, emot bevis, utställdt till viss person. Detta bevis skall innehålla:

a) för såväl myntadt som omyntadt guld eller silfver vigt och dessutom, i fråga om mynt, antal och valör af hvarje slag samt, beträffande metall i plants, uppgift å finheten, hvilken inlemnaren har att styrka med företeende af attest från kontrollverket;

b) beräknadt värde i rikets mynt; och

c) förbindelse för riksbanken att emot bevisets återbekommande och betalning af nedan bestämda förvaringsafgift, återställa det till förvar mottagna eller, om sådant ej kan ske, betala dess i beviset upptagna värde i rikets mynt.

Mom. 2. I riksbankens hufvudkontor emottagas till förvar obligationer, aktier och andra värdepapper af de slag, fullmäktige bestämma, emot bevis, som, utställdt å viss person, skall innehålla så väl antal, ut-

gifningsdag och belopp samt serie, nummer eller annan beteckning för hvarje slag af värdepapper, jemte derå satt värde, som ock förbindelse för riksbanken att, mot bevisets återbekommande och betalning af nedan bestämda förvaringsafgift, återställa de i förvar emottagna handlingarna eller lemna andra af samma slag, beskaffenhet och belopp eller ock utbetala det värde, som för det eller de felande papperen, efter de i beviset bestämda pris, belöper; skolande värdet, så vidt ske kan, i beviset upptagas efter gällande pris å papperen.

Mom. 3. Afgiften för i förvar lemnadt guld, silfver eller värdepapper utgör för år räknadt $^1/_{20}$ procent af det deponerades i beviset upptagna värde, hvarvid del af tusental beräknas som helt. Utan afseende på förvaringstidens längd skall vid inlemnandet afgift erläggas för minst ett år. Afgiften för hvarje särskild deposition må i intet fall understiga två kronor för år räknadt.

Derest depositionen ej på årsdagen af insättningen återtages, anses den såsom på ett år förnyad på då gällande vilkor.

Uttager insättare depositionen före utgången af den tid, för hvilken afgift blifvit erlagd, eger han likväl ej rätt att återbekomma erlagd afgift.

Mom. 4. I hufvudkontoret må, efter fullmäktiges bestämmande och så vidt lägligt är samt utrymme dertill inom kontoret gifves, jemväl mottagas paket eller annan flyttbar egendom under försegling och utan att uppgift lemnas om innehållet, emot bevis, som, ställdt till viss man, skall innehålla beskrifning å det till förvar aflemnades yttre skick och rymd samt förbindelse för riksbanken att, emot återställande af beviset och erläggande af nedan bestämda förvaringsafgift, återlemna godset; dock utan ansvarighet å riksbankens sida för oförvållad skada eller tillfällig olycka.

Mom. 5. För gods under försegling beräknas förvaringsafgiften efter godsets rymd och förvaringstiden sålunda, att för hvarje månad betalas:

för	gods	med	rymd	af	högst	25	kub.-decim.	Kr.	0:50
»	»	»	»	derutöfver	t. o. m.	50	»	»	»	0:75
»	»	»	»	»	»	75	»	»	»	1:—
»	»	»	»	»	»	100	»	»	»	1:25
»	»	»	»	»	»	125	»	»	»	1:40
»	»	»	»	»	»	150	»	»	»	1:55

o. s. v. med 15 öres förhöjning för hvarje ytterligare rymd af 25 kub.-decimeter eller del deraf; skolande, utan afseende å förvaringstiden, afgift alltid erlägges för minst tre månader.

Mom. 6. I öfrigt iakttages i afseende på till förvar inlemnadt guld, silfver, värdepapper eller förseglad gods:

att om inlemnaren icke åtnöjes med det af riksbanken beräknade värdet å guldet, silfret eller värdepapperen eller med uppmätningen af förseglad gods, depositum icke emottages;

hvarjemte i fråga om förseglad gods tjenar till efterrättelse:

att vid inlemnandet skall betalas den afgift, som, enligt hvad ofvan är stadgadt, bör för hvarje fall minst erläggas;

att för börjad månad förvaringsafgift påföres såsom för en hel månad; samt

att obetald förvaringsafgift skall för hvarje kalenderår inbetalas.

Mom. 7. Fullmäktige ega bestämma, om och i hvilken omfattning guld, silfver, värdepapper eller förseglad gods må mottagas vid afdelningskontor af riksbanken, äfvensom, med iakttagande af här ofvan stadgade grunder, meddela de närmare bestämmelser och föreskrifter, som för den ifrågavarande rörelsens bedrifvande vid hufvudkontoret och vid afdelningskontoren finnas erforderliga.

Mom. 8. Bestämmelser angående förvarandet i riksbanken af postsparbanken tillhöriga obligationer och värdepapper äro meddelade i § 57 här nedan.

(Jfr § 19 i lagen för Sveriges riksbank.)

F. Om utlåningsrörelsen.

§ 25.

Mom. 1. Riksbankens utlåningsrörelse drifves genom *hufvudkontoret i Stockholm* för Stockholms stad och län, Upsala, Södermanlands och Vestmanlands län; genom *afdelningskontoret i Göteborg* för Hallands, Göteborgs och Bohus äfvensom för Elfsborgs län med undantag af Redvägs härad; genom *afdelningskontoret i Malmö* för Kristianstads och Malmöhus län; genom *afdelningskontoret i Falun* för Kopparbergs län; genom *afdelningskontoret i Gefle* för Gefleborgs län; genom *afdelningskontoret i Hernösand* för Vesternorrlands län; genom *afdelningskontoret i Jönköping* för Jönköpings län jemte ofvannämnda härad af Elfsborgs län samt Vartofta och Frökinds härad af Skaraborgs län; genom *afdelningskontoret i Kalmar* för Kalmar läns södra landstingsområde eller Norra och Södra Möre samt Stranda och Hand-

börds härad jemte Öland äfvensom för Aspelands härad af Kalmar läns norra landstingsområde; genom *afdelningskontoret i Karlstad* för Vermlands län; genom *afdelningskontoret i Linköping* för Östergötlands län samt för Norra och Södra Tjusts, Sevede och Tunaläns härad af Kalmar läns norra landstingsområde; genom *afdelningskontoret i Luleå* för Norrbottens län; genom *afdelningskontoret i Mariestad* för Skaraborgs län med undantag af Vartofta och Frökinds härad; genom *afdelningskontoret i Umeå* för Vesterbottens län; genom *afdelningskontoret i Vexiö* för Kronobergs och Blekinge län; genom *afdelningskontoret i Visby* för Gotlands län; genom *afdelningskontoret i Örebro* för Örebro län samt genom *afdelningskontoret i Östersund* för Jemtlands län, under iakttagande i afseende å samtliga afdelningskontoren af de vilkor och bestämmelser beträffande låneröre lsen, hvilka fullmägtige ega föreskrifva.

Mom. 2. Utan hinder af här ofvan bestämda distriktsindelning må dock meddelas lån utan afbetalningsrätt mot realsäkerhet och kreditiv mot enahanda slags säkerhet samt vid hufvudkontoret kredit i löpande räkning.

Dessutom må bankanstalter, äfven om de icke tillhöra hufvudkontorets distrikt, i samtliga lånegrenar, om de så önska, anlita detta kontor.

(Jfr §§ 9 och 43 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 26.

Utlåningsrörelsen omfattar:

a) diskontering af vexlar;

b) utlåning mot pant af obligationer, aktier eller andra värdepapper eller i vissa fall ensamt mot låntagarens förbindelse;

c) utlåning mot pant af varor;

d) beviljande af kassakreditiv och kredit i löpande räkning;

e) beviljande af afbetalningslån.

(Jfr § 13 i lagen för Sveriges riksbank.)

a) Diskontering af vexlar.

§ 27.

Mom. 1. Diskontering tillåtes endast af vexel, som, inrättad i enlighet med den i vexellag gällande stadgade form, är ställd i svenskt mynt, behörigen

accepterad och betalbar å inrikes ort inom sex månader efter diskonteringsdagen samt dragen på inom riket bosatt svensk undersåte.

Mom. 2. Är acceptanten icke bosatt å diskonteringsorten eller i Stockholm eller å ort, der afdelningskontor af riksbanken eller annan bankinrättning finnes, skall å vexeln uppgifvas namnet på en å diskonteringsorten eller annan ort, der bankanstalt är förlagd, boende person, hos hvilken betalningen vid förfallotiden tillhandahålles.

Mom. 3. Jemlikt lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgifningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, ega enskilda banker att intill utgången af år 1903 utgifva egna sedlar; och är riksbanken pligtig att åt dessa banker inrymma de förmåner, som här nedan omförmälas.

Från början af år 1899 till utgången af år 1903 eger enskild bank, som, efter minst tre månader förut hos chefen för finansdepartementet derom gjord anmälan, afstått från sin rätt att utgifva egna sedlar samt icke indragit något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, att hos riksbanken, dels mot säkerhet, som af dess fullmäktige godkännes, begagna kassakreditiv till hälften af det belopp, hvartill dess utelöpande sedlar vid sistnämnda tidpunkt uppgingo, utan erläggande af kreditivafgift och mot ränta, två procent lägre än gällande tre månaders vexeldiskonto, dock ej under två för hundra om året, dels likaledes till hälften af nyssberörda belopp i riksbanken rediskontera vexlar, som af fullmäktige godkännas, mot diskonto, icke öfverstigande två tredjedelar af det eljest i riksbanken gällande.

Då sådan anmälan, som ofvan är nämnd, inkommit till chefen för finansdepartementet, skola fullmäktige i riksbanken ofördröjligen derom underrättas.

Från början af år 1904 till utgången af år 1908 eger enskild bank, som icke indragit något af ofvanberörda afdelningskontor, att intill fyrtio procent af det belopp, hvartill dess utelöpande sedlar den 1 januari 1896 uppgingo, åtnjuta rediskonteringsförmån på de vilkor, som ofvan äro omförmälda.

Har enskild bank, när, enligt hvad nu är sagdt, kreditiv- eller rediskonteringsrätt eljest skulle för densamma inträda, indragit eller indrager den derefter något af sina den 1 januari 1896 befintliga afdelningskontor, beror det af Konungen att, med fästadt afseende å det eller de indragna kontorens omfång och betydelse för den allmänna rörelsen, bestämma, huruvida den sålunda skedda indragningen må föranleda, att kreditiv- eller re-

diskonteringsbeloppet nedsättes eller att banken uteslutes från all rätt till kreditiv eller rediskontering.

Den rätt till kassakreditiv och till rediskontering, hvarom här ofvan förmäles, bibehålles äfven, der enskild bank blifvit ombildad till bankaktiebolag.

(Jfr §§ 13 a) och 41 i lagen för Sveriges riksbank.)

b) Utlåning mot pant af obligationer, aktier eller andra värdepapper eller i vissa fall ensamt mot låntagarens egen förbindelse.

§ 28.

Mom. 1. Utlåning sker mot förbindelse till återbetalning antingen å bestämd tid af högst sex månader eller ock efter högst tre månaders uppsägning samt pant af obligationer, aktier eller andra värdepapper, som pröfvas innefatta full säkerhet för det sökta lånet.

Mom. 2. Kommun eller annan dermed jemförlig samfällighet äfvensom stiftelse må, på ofvan stadgade återbetalningsvilkor, kunna, efter vederbörlig pröfning, erhålla lån utan annan säkerhet än dess egen förbindelse.

(Jfr § 13 b) i lagen för Sveriges riksbank.)

c) Utlåning mot pant af varor.

§ 29.

Mom. 1. Utlåning sker efter vederbörlig pröfning mot förbindelse till återbetalning å bestämd tid af högst sex månader, mot pant af varor, liggande å allmän våg eller satta i förvar hos tredje man, som förbundit sig att hålla dem eller deras värde riksbanken tillhanda samt pröfvas för en sådan förbindelse vederhäftig.

Panten skall i attest, som bör vara utställd till eller öfverlåten å riksbankens hufvudkontor eller vederbörande afdelningskontor, upptagas och beskrifvas till ämne, sort, vigt eller qvantitet.

Mom. 2. Fullmäktige bestämma såväl hvilka slag af varor må belånas som äfven belåningspriset, och ega att föreskrifva de kontroller med

afseende på de upplagda varornas behöriga förvarande, som de finna ändamålsenliga och för riksbankens säkerhet behöfliga.

Mom. 3. Med såväl återbetalning af dessa lån som den derför lemnade pantens frigifning förhålles i enlighet med hvad för närvarande är stadgadt eller framdeles kan af fullmäktige föreskrifvet varda.

Mom. 4. Såväl fullmäktige som vederbörande afdelningskontors styrelser, de sistnämnda hvar för sitt lånedistrikt, ega att, så ofta och på sätt lämpligast samt för riksbankens säkerhet nödigt finnes, låta anställa besigtningar å och inventeringar af de på vågar eller andra upplagsplatser förvarade, hos riksbanken pantsatta varor.

(Jfr § 13 c) i lagen för Sveriges riksbank.)

d) Beviljande af kassakreditiv och kredit i löpande räkning.

§ 30.

Mom. 1. Riksgäldskontoret eger att vid riksbankens hufvudkontor begagna kassakreditiv, dock ej till högre belopp än en million fem hundra tusen kronor. Riksgäldskontoret är ej skyldigt att för kreditivet ställa säkerhet eller erlägga kreditivafgift.

Mom. 2. I öfrigt må kassakreditiv, efter vederbörlig pröfning, beviljas mot pant af obligationer, aktier eller i fast egendom intecknade skuldebref eller ock mot säkerhet af borgen såsom för egen skuld.

Mom. 3. Kreditiv må ej beviljas på längre tid än tolf månader.

Mom. 4. Kreditivafgiftens belopp bestämmes af fullmäktige och kan vara olika för de särskilda kreditivhafvarne.

Mom. 5. Uttagningar och insättningar få verställas äfven i brutna tal. Räntan beräknas å lyftadt belopp från och med den dag, då det lyftats. Om utestående belopp ej slutar å jemnt tiotal kronor, skall räntan beräknas å närmast öfverskjutande jemnt tiotal.

Mom. 6. För uttagning begagnas antingen på viss man ställd, handskrifven invisning eller ock på viss man eller order ställd vexel, hvilken icke får in blanco transporteras. Kreditivhafvaren eger icke begagna andra vexelblanketter än sådana, som af riksbanken honom tillhandahållas. För dessa blanketter, å hvilka qvitto skall lemnas, får afgift icke upptagas.

Mom. 7. Kreditivtagare, som vid utgången af kreditivtiden erhållit nytt kreditiv att omedelbart derefter begagnas, är berättigad att låta till

det nya kreditivet öfverföra vid kreditivtidens utgång tilläfventyrs befintlig kapitalskuld, i mån som denna icke öfverstiger det nya kreditivets belopp. För sådan öfverföring erlägges ej afgift.

Mom. 8. Kredit i löpande räkning kan af fullmäktige beviljas på högst tolf månader och mot samma slag af säkerhet, som för kreditiv äro fastställda, samt på de vilkor i öfrigt, som fullmäktige bestämma, dock att särskild afgift för dylik kredit ej erlägges.

Mom. 9. Sammanlagda beloppet af de kreditiv, som riksbanken enligt mom. 2 här ofvan utlemnar, och af beviljade krediter i löpande räkning må ej öfverstiga femton millioner kronor.

Mom. 10. Om beviljande af särskilda kreditivförmåner åt enskilda banker är stadgadt i § 27 mom. 3 här ofvan.

(Jfr §§ 13 d), 14 och 41 i lagen för Sveriges riksbank.)

e) Beviljande af afbetalningslån.

§ 31.

Mom. 1. Afbetalningslån lemnas, efter vederbörlig pröfning, mot lånesökandes förbindelse, försedd antingen med pant af obligationer, aktier eller i fast egendom intecknade skuldebref eller ock med borgen såsom för egen skuld.

Mom. 2. Lånen återbetalas medelst erläggande hvar sjette månad efter utlåningsdagen af en femtedel utaf lånebeloppet jemte upplupen ränta, vid äfventyr, om sådant försummas, att hela obetalta delen af lånet varder till betalning förfallen.

Mom. 3. Lån utgifvas ej å mindre belopp än 300 kronor.

Mom. 4. För lån, utgifna mot borgen, åligger det låntagaren att vid hvarje afbetalningstid, om så fordras, förete intyg om egen och löftesmäns fortfarande vederhäftighet, eller ock att ställa ny säkerhet, som godkännes, vid påföljd, att eljest hela återstående lånebeloppet anses förfallet.

Mom. 5. Såsom låntagare får ingen häfta för högre belopp än 6,000 kronor.

Mom. 6. Öfriga bestämmelser, som för riksbankens säkerhet kunna i afseende å denna lånegren anses erforderliga, meddelas af fullmäktige.

Mom. 7. Afbetalningslånen må ej stiga till högre sammanräknadt belopp än tjugufem procent af riksbankens grundfond eller tolf och en half millioner kronor.

Mom. 8. Inlemnas till hufvud- eller afdelningskontor ansökningar om lån af detta slag å större sammanlagdt belopp, än tillgångarne medgifva, pröfvas låneansökningarna i den ordning de ingått.

(Jfr § 13, sista stycket, i lagen för Sveriges riksbank.)

Särskilda bestämmelser för utlåningsrörelsen.

§ 32.

För utlåningsrörelsen i dess helhet gälla följande särskilda bestämmelser:

Mom. 1. Diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning må ej beviljas

1:o) svenske medborgare, som äro bosatta å utrikes ort;

2:o) fullmäktige i riksbanken och ledamöter i styrelserna öfver afdelningskontoren, dock att de kunna erhålla dels lån mot pant af varor liggande å allmän våg eller af statens, allmänna hypoteksbankens eller hypoteksföreningars obligationer, dels kassakreditiv mot säkerhet af nämnda obligationer; samt

3:o) tjenstemän och betjente i riksbankens hufvudkontor eller afdelningskontor; dock ega bemälda tjenstemän och betjente vid hufvudkontoret eller vederbörande afdelningskontor erhålla lån eller kreditiv mot säkerhet af statens, allmänna hypoteksbankens, hypoteksföreningars eller kommuners obligationer. Lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning mot borgen af fullmäktig eller styrelseledamot eller tjenstemän eller betjente i riksbanken må icke beviljas samt ej heller vexel, å hvilken fullmäktig eller styrelseledamot eller tjensteman eller betjent hos riksbanken är tecknad såsom acceptant, trassent eller siste endossent, i riksbanken diskonteras.

Mom. 2. Diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning må ej heller beviljas annan än den, som är inom lånedistriktet mantalsskrifven; dock med de undantag, som i § 25 mom. 2 säges.

Mom. 3. Vexelutgifvare, acceptant eller endossent likasom hypoteksutgifvare eller löftesman må kunna antagas, äfven om han tillhör annat lånedistrikt, än der diskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning sökes.

Mom. 4. De i §§ 28, 29 och 30 omförmälda lån utgifvas endast å jemna tiotal kronor.

(Jfr mom. 1, punkt 2:o och 3:o med § 15 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 33.

Mom. 1. Förbindelse för lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning skall, derest låntagares eller löftesmäns vederhäftighet ej är inom styrelsen känd, eller den erbjudna panten icke ensam för sig anses innefatta fullgod säkerhet, vara försedd med af embetsmyndighet, offentlig tjensteman eller enskild person, för hvilken styrelsen hyser fullt förtroende, utfärdadt intyg angående vederhäftigheten.

Men oberoende häraf åligger det styrelsen att, med afseende å hvarje sökt vexeldiskontering, lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning pröfva antagligheten af den derför erbjudna säkerhet samt med noggranhet tillse, att riksbankens säkerhet i hvarje fall betryggas; och må styrelsen icke underlåta att, för vinnande af detta ändamål, förskaffa sig alla de upplysningar, som kunna inverka på omdömet om gäldenärernas ställning och förmåga att i allo uppfylla ingångna förbindelser.

Särskildt bör vid diskontering af vexlar hänsyn tagas till vexlarnes ursprung.

Mom. 2. Då låntagare eller hypoteksutgifvare eller löftesmän ej sjelfva kunna skrifva eller icke hafva för styrelsen känd namnteckning, skall af två trovärdiga män alltid vara bestyrkt, i förra fallet att de, vid deras namns tecknande närvarande, erkänt förbindelsen, och i det senare underskrifternas egenhändighet.

§ 34.

Mom. 1. Allmänheten är berättigad att i upp- och utlåningsärenden hos riksbankens hufvud- och afdelningskontor personligen eller genom ombud utföra sina angelägenheter, äfvensom att derom omedelbart skriftvexla. Alla

häraf i hufvud- och afdelningskontoren härflytande bestyr besörjas afgiftsfritt under de vilkor och förbehåll, fullmäktige bestämma.

Mom. 2. Såväl fullmäktige i riksbanken och ledamöter af styrelserna för afdelningskontoren som tjenstemännen vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor vare det uttryckligen förbjudet att såsom kommissionärer taga någon befattning med vexeldiskontering eller med anskaffande af lån, kreditiv eller kredit i löpande räkning i riksbankens hufvud och afdelningskontor.

Öfverträder fullmäktig detta förbud, göres anmälan derom hos Riksdagens justitieombudsman, som anställer åtal i enlighet med den för fullmäktige gällande ansvarighetslag.

Öfverträdes förbudet af ledamot i afdelningskontors styrelse, anmäles förhållandet hos fullmäktige, som i fråga om åtals anställande ega förfara på sätt, den särskilda ansvarighetslagen för dessa styrelseledamöter bestämmer.

Bryter tjensteman mot berörda förbud, anmäles sådant hos fullmägtige eller vederbörande styrelse, hvilka ega att antingen för alltid eller för viss tid af minst sex månader skilja den felaktige från befattningen och densamma åtföljande förmåner.

(Jfr. § 35 i lagen för Sveriges riksbank samt ansvarighetslagarne för fullmäktige i riksbanken och för ledamöter i styrelserna vid riksbankens afdelningskontor, båda af den 12 Maj 1897.)

§ 35.

Mom 1. Ränta för lån, kreditiv och kredit i löpande räkning samt vid köp och försäljning af vexlar ega fullmäktige bestämma med afseende på såväl penningeställningen som utlåningstiden och de säkerheter, hvilka erbjudas; och kan denna ränta vara olika i riksbankens hufvud- och afdelningskontor.

Mom. 2. I fråga om de diskontosatser och den kreditivränta, som skola tillämpas för vissa enskilda banker vid utlåning enligt lagen för Sveriges riksbank, gälla de bestämmelser, som här ofvan i § 27 mom. 3 äro meddelade.

Mom. 3. För låne- och kreditivbelopp, som ej senast å förfallodagen betalas, påföres från nämnda dag sex procent ränta för år räknadt, der ej högre ränta är å försträckningen betingad, i hvilket fall denna högre ränta utgår, intill dess full betalning sker.

(Jfr. § 41 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 36.

Utlåning sker vid riksbankens såväl hufvud- som afdelningskontor alla söckendagar i veckan.

§ 37.

Riksbankens hufvud- och afdelningskontor ega att af såväl öfverståthållareembetet i Stockholm som samtliga konungens befallningshafvande och öfriga exekutorer skyndsamligen erhålla laga handräckning i alla de utsökningsmål, som af hufvud- och afdelningskontorens utlåningar härröra, med åliggande för bemälda myndigheter att, efter skuldens indrifvande, de influtna medlen ofördröjligen till hufvud- eller afdelningskontor insända.

§ 38.

Obligationer, utfärdade af riksbanken å medel, upplånade före år 1830, få icke i riksbanken belånas, men riksbanken infriar vid anfordrar sådana af dessa obligationer, hvilka ej innefatta förbud mot medlens uttagning.

AFDELNING 3.

Om riksbankens styrelse och dennas åligganden.

§ 39.

Mom. 1. Riksbanken förvaltas enligt § 72 regeringsformen och § 71 riksdagsordningen af sju fullmäktige.

Ordföranden, som ej må utöfva annan befattning inom riksbankens styrelse, åtnjuter af riksbankens medel ett årligt arvode till belopp, lika med det en hvar af öfriga fullmäktige i denna sin egenskap eger uppbära enligt af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. För fullmäktige skola jemlikt § 72 regeringsformen och § 73 riksdagsordningen finnas fyra suppleanter, en förordnad af Konungen och tre valde af Riksdagen.

Mom 3. På sätt § 71 riksdagsordningen föreskrifver, välja fullmäktige sjelfva bland sig en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

Mom. 4. Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt hvad här nedan föreskrifves, inkallas suppleant, utsedd af Riksdagen. Den af Konungen förordnade suppleanten inkallas, när förfall för ordföranden anmälts.

Mom. 5. Ledamot af statsrådet eller fullmäktig i riksgäldskontoret må ej vara fullmäktig i riksbanken.

Mom. 6. Fullmäktig i riksbanken må ej den vara, som icke är svensk medborgare, ej den, som står under förmynderskap, ej den, som till borgenärer all sin egendom afträdt och icke, på sätt lag förmår, gitter visa, att han från deras kraf befriad är; ej den, som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af medborgerligt förtroende; eller den, som är ställd under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd; ej den, som är förklarad ovärdig inför rätta föra andras talan eller att i rikets tjenst vidare nyttjas.

Fullmäktig må ej vara ledamot af styrelse i annan bank än sparbank eller postsparbanken;

Och skall, när fullmäktig på grund af bestämmelserna i mom. 5 eller 6 ej får utöfva befattning såsom sådan, han genast frånträda densamma samt suppleant då inkallas att i stället såsom fullmäktig inträda.

(Jfr §§ 27—30 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 40.

Mom. 1. Vid förvaltningen af riksbanken hafva fullmäktige att ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar, än äfven de i afseende på riksbanken särskildt utfärdade lagar, reglementariska föreskrifter och stadgar.

Mom. 2. Riksbankens fullmäktige och revisorer, ledamöterna af kontorens styrelser, alla vid riksbanken anstälde tjenstemän samt de personer, som vid granskningen af riksbankens styrelse och förvaltning biträda Riksdagens revisorer, skola doldt och förtegadt hålla hvad som rörer enskilda personers förhållanden till riksbanken eller hvad i öfrigt vid förvaltningen kan förefalla af sådan beskaffenhet, att det enligt lag och reglementet för riksbanken hemligt hållas bör.

(Jfr. §§ 36, 37 och 38 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 41.

Mom. 1. Fullmäktige utse inom sig två deputerade, hvilka det åligger att, i öfverensstämmelse med bankoreglementet och den instruktion, som af fullmäktige fastställes, samt i öfrigt efter af fullmäktige bestämd fördelning af göromålen dem emellan, föredraga ärenden inför fullmägtige, tillse utförandet af fullmäktiges beslut, verkställa köp och försäljning af utländska vexlar med hvad dertill hörer, utöfva tillsyn öfver göromålen inom riksbanken samt handhafva den löpande förvaltningen i öfrigt.

Mom. 2. Derjemte utse fullmäktige, likaledes inom sig, en vikarierande deputerad, hvilken det åligger att under den tid, då ordinarie deputerad åtnjuter ledighet, äfvensom vid tillfälligt förfall för någon af deputerade, fullgöra dennes åligganden.

Mom. 3. Ordinarie deputerade ega åtnjuta ledighet hvardera en och en half månad åligen.

Mom. 4. Fullmäktige utse, likaledes inom sig, en fullmäktig för att enligt meddelade föreskrifter utöfva tillsyn öfver riksbankens pappersbruk och tryckeri samt inför fullmäktige föredraga bruket och tryckeriet rörande ärenden.

Detta uppdrag må, dock endast tillfälligtvis, innehafvas af ordinarie deputerad.

Mom. 5. De till fullmäktige och deras deputerade samt den fullmäktig, som besörjer tillsynen vid riksbankens pappersbruk och tryckeri, utgående aflöningsförmåner äro bestämda i den af Riksdagen fastställda aflöningsstat.

Mom. 6. När, med begagnande af den i mom. 3 medgifna rätt, deputerad begagnar ledighet och till följd deraf eller med anledning af fullmäktig meddeladt tillfälligt uppdrag i riksbankens angelägenheter suppleant inkallas och deltager i riksbankens styrelse, eger denne att för tiden i fråga af bankens medel uppbära ersättning med belopp, motsvarande det för fullmäktig i staten anvisade arfvode.

Mom. 7. Då vid förfall för ordföranden den af Konungen förordnade suppleanten tjenstgjort, utgår till denne ersättning af bankens medel, beräknad i förhållande till det för ordföranden bestämda arfvodet, dock ej för längre tid än sammanlagt halfannan månad hvarje år; häri ej inberäknad den tid, ordföranden kan hafva varit frånvarande med anledning af tillfälligt uppdrag i riksbankens tjenst.

§ 42.

Mom. 1. För behandling af allmänna ärenden sammanträda fullmäktige en gång i hvarje vecka eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oafbrutna gång sådant fordra, och skola dervid minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som böra skyndsamt handläggas, kunna afgöras af allenast fyra fullmäktige, derest tre af dem äro om beslutet ense; men i sammanträden med fullmäktige i riksgäldskontoret skola minst fem af fullmäktige i riksbanken deltaga.

Uppstår vid fullmäktiges öfverläggningar skiljaktighet i meningarna, böra fullmäktige till protokollet afgifva sina röster, hvilka per capita beräknas. I de fall, då rösterna äro lika, ege ordföranden afgörande röst. Den, som icke till protokollet sig yttrat, anses hafva bejakat pluralitetens beslut, och fullmäktig, som af en eller annan anledning varit hindrad att något fullmäktiges beslut öfvervara, får ej på sådan grund sig undandraga att deltaga i de öfverläggningar, som vidare i följd af samma beslut kunna uppstå. Endast i fråga om val till sådana förrättningar, hvartill någon ibland fullmäktige kan blifva utsedd, får röstning med slutna sedlar ega rum.

Expeditioner i fullmäktiges namn må ej utgå utan till följd af beslut, fattadt vid fullmäktiges sammankomst.

Mom. 2. Pröfning af utlåningsärenden verkställes alla söckendagar af minst fyra fullmäktige, nemligen de två deputerade samt minst två bland öfriga fullmäktige.

Dylik ansökning må ej anses beviljad, med mindre flertalet bland närvarande fullmäktige sig om bifall dertill förenat.

§ 43.

Till sådana ärenden hos riksbanken, hvilka böra hemliga hållas, räknas, utom diskonterings-, låne- och kreditivärenden samt andra ärenden, som röra kunders förhållande till riksbanken, fullmäktiges öfverläggningar och beslut angående dels köp och försäljningar af vexlar, dragna å firma eller person i utlandet, samt öfvertagande af annan utländsk valuta, dels köp och försäljning samt öfvertagande genom annat aftal af svenska obligationer och utländska statspapper, åtgärder till vidmagthållande af metalliska kassan samt frågor om sättet för tilllverkning af banksedlar.

Öfverläggningar och beslut i sådana frågor skola upptagas i särskildt protokoll, hvars innehåll ej må yppas, för än Riksdagens bankoutskott, dess

revisorer eller fullmäktige i riksbanken anse sådant kunna ske utan skada för riksbanken.

(Jfr § 36 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 44.

Fullmäktige kunna ej i och för sin befattning med riksbanken emottaga föreskrifter af någon annan än Riksdagen och dess bankoutskott i de fall, nämnda utskott eger att sådana å Riksdagens vägnar meddela; och äro fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap Riksdagen eller dess bankoutskott och revisorer allena redo skyldige.

(Jfr § 34 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 45.

Har Konungen på framställning af fullmäktige i riksbanken eller, der Konungen eljest så pröfvat nödigt, förordnat ombud att med fullmäktige i något särskildt ärende förhandla, må fullmäktige med Konungens ombud öfverlägga, men är det fullmäktige förbjudet att i ombudets närvaro fatta beslut.

(Jfr § 31 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 46.

Mom. 1. Det åligger fullmäktige tillse, att guld, som kongl. myntverket för riksbankens räkning till utmyntning eller af annan orsak emottagit, så fort lämpligen ske kan, redovisas genom dess aflemnande till riksbanken, myntadt eller i plants; och bör omyntadt guld hos riksbanken bokföras efter värdet i rikets mynt utan afdrag för myntningskostnaden.

Mom. 2. Omyntadt silfver bokföres till det pris, fullmäktige efter omständigheterna bestämma.

Mom. 3. Fullmäktige skola, när kongl. myntverket för riksbankens räkning innehar guld eller silfver genom delegerade deltaga i den inventering å kongl. myntverket, som i januari månad hvarje år och oftare, der så nödigt pröfvas, anställes, på sätt Kongl. Maj:t finner godt förordna.

Skulle dervid, i hvad riksbanken rörer, något finnas att erinra, må fullmäktige hos Kongl. Maj:t derom göra anmälan.

§ 47.

Fullmäktige skola minst en gång hvarje år icke allenast förrätta inventering af riksbankens hufvudkontors alla kassor och öfriga förvaringsrum, utan äfven anställa besigtning å riksbankens hus och inventarier i Stockholm.

§ 48.

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att, efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall, såväl lemna riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrifna tiden för betalande af deras skulder till riksbanken som ock bevilja de riksbankens gäldenärer, hvilka till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, ackord vid liqviden af deras skulder till riksbanken. I annat än sist omförmälda fall må fullmäktige deremot icke efterskänka något af hvad enligt gifna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor om eftergift underställas nästblifvande bankoutskott till afgörande i den ordning, instruktionen för detta utskott stadgar.

Mom. 2. Fullmäktige ega att såväl för hufvudkontoret som, på förslag af vederbörande styrelse, för afdelningskontoren bestämma, hvilka såsom osäkra ansedda fordringar skola föras inom linien i räkenskaperna.

§ 49.

Öfver sådana till bankoutskott eller revisorer stälda besvär eller hos bankoutskottet gjorda ansökningar, som blifvit inom behörig tid till fullmäktige inlemnade, skola fullmäktige afgifva utlåtande.

§ 50.

Fullmäktige äro berättigade att när som helst genom ombud, utsedt inom eller utom fullmäktige, anställa inventering och undersökning vid afdelningskontoren.

För dylik förrättning, som verkställes af fullmäktig i riksbanken, utgår ej särskildt arfvode, utan endast rese- och traktamentsersättning, beräknad enligt tredje klassen af gällande resereglemente. Till annat ombud lemnas godtgörelse efter bestämmande af fullmäktige.

§ 51.

Mom. 1. Åt fullmäktige är öfverlemnadt att låta af riksbankens medel utbetala:

1:o de åtskilliga barnhusinrättningar i riket anvisade anslag;

2:o bidragen till enke- och pupillkassorna vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor samt pappersbruk;

3:o åt de personer, hvilka förut åtnjutit julgåfva och fortfarande deraf äro i behof, sådant understöd till oförändradt belopp;

4:o de af Riksdagen till ännu qvarlefvande enskilda personer fastställda årliga anslag; och

5:o ersättning för utarbetande af fortsättning af registret öfver riksbankens handlingar.

Mom. 2. Om de med berörda anslag inträffade förändringar skola fullmäktige hos bankoutskottet göra anmälan.

§ 52.

Mom. 1. Fullmäktige utöfva öfverinseende öfver riksbankens pappersbruk vid Tumba.

Det tillkommer dem att besluta rörande de allmänna bestämmelserna för brukets drift, med hvad dertill hörer; börande alla frågor om utgifter för bruket, de der icke äro genom fastställda stater bestämda eller tillhörande den löpande bruksdriften, underställas fullmäktiges pröfning och beslut.

Nybyggnad eller större reparation å brukets byggnader må ej, utan oundgängligt behof, af fullmäktige företagas, innan de dertill erhållit medgifvande af bankoutskottet.

Mom. 2. Det åligger fullmäktige icke allenast att, sedan årsräkenskaperna vid bruket blifvit afslutade, samfäldt eller genom delegerade, på stället taga kännedom af föregående årets förvaltning samt tillse byggnaders och maskiners tillstånd med mera, utan äfven att vid hvarje förvaltares afgång och deremellan hvart tredje år verkställa inventering af förråden vid bruket.

§ 53.

Förekomma under pågående riksdag sådana frågor, som i ett eller annat afseende hafva inflytande på riksbankens kredit eller säkerhet, men hvaröfver bestämda föreskrifter saknas, må beslutet derom ej af fullmäktige fattas, innan de först rådfört sig med bankoutskottet.

§ 54.

Någon riksbankens fastighet må med nedan nämnda undantag icke af fullmäktige afyttras eller riksbanken frånskiljas, utan skall fråga derom underställas bankoutskottet.

För riksbankens fordran pantsatt eller utmätt fast eller lös egendom, som försäljes å auktion, dervid riksbankens rätt kan vara beroende, är riksbanken oförhindrad att inropa; dock skall den egendom åter afyttras, när så pröfvas lämpligt och i hvarje fall, när det utan förlust kan ske.

(Jfr § 22 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 55.

Efter hvarje års slut skola fullmäktige till Riksdagens bankoutskott afgifva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning. Denna berättelse skall till trycket befordras och hållas för allmänheten tillgänglig.

Härförutom hafva fullmäktige att till Riksdagens revisorer öfver statsverket, riksbanken och riksgäldskontoret afgifva berättelse i omförmälda hänseende.

Jemte dessa berättelser skola fullmäktige till bankoutskottet och revisorerna låta öfverlemna de berättelser, styrelserna för afdelningskontoren hafva att afgifva, samt till revisorerna dessutom de från revisorerna för afdelningskontoren inkomna berättelser, åtföljda af de meddelanden och förklaringar, hvilka må finnas af de i sistnämnda berättelser gjorda framställningar eller anmärkta förhållanden påkallade.

Den berättelse angående verkställd granskning af riksbanken i dess helhet, som jemlikt gällande instruktion för hvarje år af Riksdagens revisorer afgifves och fullmäktige tillställes, skall på deras föranstaltande tryckas,

offentliggöras och till Riksdagen öfverlemnas jemte de yttranden och förklaringar, till hvilken densamma kan gifva anledning.

(Jfr § 32 i lagen för Sveriges riksbank.)

§ 56.

Fullmäktige skola alltid vara beredda på sådana anstalter, hvarigenom riksbankens redbarheter samt angelägna handlingar och dokument må kunna, om så fordras, utan tidsutdrägt till säker ort förflyttas; och böra fullmäktige vid slikt förhållande af Kongl. Maj:t utbedja sig råd och upplysningar.

§ 57.

Mom. 1. Åt *de af Riksdagen valde* fullmäktige är uppdraget:

enligt regeringsformens § 50 att, jemte fullmäktige i riksgäldskontoret, med Konungen samråda om utsättande af annan riksdagsort, då, i anseende till vigtiga hinder, riksdag ej kan hållas i hufvudstaden;

enligt regeringsformens § 98, att, om justitieombudsmannen dör eller sin befattning nedlägger, då, gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret, insätta i embetet den person, Riksdagen till hans efterträdare utsett, samt att, då den person, som Riksdagen utsett att justitieombudsmannen efterträda, till verklig justitieombudsman förordnas eller genom döden afgår, eller rättigheten till efterträdandet sig afsäger, genast, samfäldt med riksgäldskontorets fullmäktige, per capita välja en annan;

enligt regeringsformens § 109 att, derest Riksdagen bestämt bevillningens hela belopp, men icke före riksdagens slut om bevillningens fördelning blifvit ense, då, gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret, uppsätta och utfärda ny bevillningsförordning på sådan grund, att de i den förut gällande bevillningsförordningen stadgade artiklar jemlikt ökas eller minskas efter den fastställda bevillningssummans förhållande till den, som vid föregående riksdag blifvit fördelad;

enligt riksdagsordningens § 32, att vid riksdagens början genom tre delegerade tillstädesvara vid granskning af de fullmakter, hvarmed riksdagsmännen skola styrka sin behörighet.

Mom. 2. Enligt kongl. förordningen angående en postsparbank för riket ega fullmäktige att inom sig utse en fullmäktig att vara ledamot i postsparbankens styrelse; att låta för postsparbankens räkning i riksbanken förvara de postsparbanken tillhöriga obligationer och andra värdehandlingar

mot den ersättning till riksbanken, som af fullmäktige bestämmes, samt att på framställning af postsparbankens styrelse föranstalta om försäljning eller pantsättning af postsparbankens värdehandlingar till det belopp, styrelsen finner nödigt.

Mom. 3. Gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret ega fullmäktige i riksbanken dessutom

att för framtida uppsigten och kontrollen öfver Göta kanals vidmagthållande utse och välja en person att, å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar, såsom ledamot deltaga i Göta-kanal-direktionen; skolande nytt val dertill hvarje år anställas, hvarvid dock det förut utsedda ombudet kan åter inväljas,

att utse ett ombud att å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar deltaga i revisionerna och kanalverkets räkenskaper,

att i afseende å den jemlikt beslut vid 1888 års riksdag bildade, till riksgäldskontoret öfverlemnade och i dess reglemente närmare omförmälda byggnadsfond för riksdags- och riksbankshus förränta de denna fond tillhörande medel, i den mån de icke i följd af Riksdagens beslut från fonden uttagas; och

att — sedan 1888 års riksdag beslutit, *dels* att för inrymmande af Riksdagen, riksgäldskontoret och justitieombudsmansexpeditionen samt af riksbanken tvenne skilda byggnader må uppföras å vestra delen af Helgeandsholmen, *dels* att för detta ändamål bildas en byggnadsfond för riksdags- och riksbankshus, hvaruti ingå, jemte andra medel, den för uppförande af nytt riksdagshus bildade fonden, *dels* att af denna byggnadsfond må utgå till uppförande af nytt hofstall å Artilleriplanen och anordnande eller uppförande af ett vaktstall i kongl. slottets närhet en summa af högst 1,070,000 kronor till ersättande af det för landtförsvarets behof disponerade förra artilleristallet vid Artilleriplanen och för inlösen af byggnaderna å egendomen n:o 6 i qvartetet Bodarne 55,000 kronor och till inlösen af bazarbyggnaden å Norrbro och tvättinrättningen i Norrström högst 280,000 kronor, *dels* att totalbeloppet af kostnaden för båda byggnaderna å Helgeandsholmen jemte dervid nödvändig byggnad af kajer och broar samt platsens ordnande i öfrigt ej må öfverstiga hvad af fonden återstår, sedan sistnämnda tre kostnadsbelopp derifrån afdragits, eller i rund summa 5,000,000 kronor, *dels ock* att byggnaderna skola uppföras i enlighet med genom bankofullmäktiges och fullmäktiges i riksgäldskontoret försorg upprättade och af dem gillade ritningar — utföra det dem gifna uppdrag, som i Riksdagens i detta ärende meddelade beslut innefattas.

AFDELNING 4.

Om styrelserna vid riksbankens afdelningskontor.

§ 58.

Mom. 1. Styrelsen öfver hvartdera afdelningskontoret i Göteborg och Malmö utgöres af fyra ledamöter och öfver hvarje af de öfriga afdelningskontoren af tre ledamöter, hvilka alla, jemte nödigt antal suppleanter, för ett år i sänder, efter kalenderår räknadt, utses af fullmäktige, med rättighet för fullmäktige att derförinnan, om och när de dertill finna anledning, entlediga en eller flera eller alla ledamöter i dessa styrelser; och skola i den eller de entledigades ställe annan eller andra ledamöter genast inväljas.

Afgår eljest ledamot under den tid, för hvilken han är vald, utses ny ledamot att deltaga i styrelsen under den tid, som för den afgångne ledamoten återstått. Vid de årliga valen kan afgående ledamot återväljas.

Mom. 2. Bland ledamöter i hvarje styrelse skola fullmäktige särskildt utse en att handhafva den dagliga förvaltningen, men styrelsen väljer inom sig ordförande och vice ordförande.

Mom. 3. Suppleant inkallas i styrelsen vid tillfälligt förhinder för ordinarie ledamot.

Inträffar förhinder för den ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen, eger styrelsen att förordna om göromålens uppehållande, intill dess fullmäktige i ärendet beslutit.

Mom. 4. Å tid, som fullmäktige, på derom gjord framställning, bestämma, och sedan de förordnat om göromålens skötande, eger ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen, vid riksbankens afdelningskontor i Göteborg eller Malmö, åtnjuta en och en half samt sådan ledamot vid hvarje af de öfriga afdelningskontoren en månads ledighet årligen.

Öfriga ordinarie styrelseledamöter vid samtliga afdelningskontoren, med undantag af dem i Göteborg och Malmö, ega jemväl att efter anmälan hos vederbörande styrelse, för så vidt ej särskildt hinder derför skulle möta, på riksbankens bekostnad begagna ledighet, hvar och en under en tid af sammanlagdt högst en månad årligen.

Mom. 5. För den tid, styrelseledamot för den dagliga förvaltningen, på grund af medgifvande i mom. 4, begagnar ledighet, ega fullmäktige bestämma godtgörelse till vikarie, med tillämpning dervid af de i aflöningsstaten meddelade föreskrifter angående aflöningsförmånerna för dylik ledamot.

§ 59.

Vid förvaltningen af afdelningskontor har styrelsen att ställa sig till efterrättelse icke allenast de för riksbanken utfärdade lagar, reglementariska föreskrifter och stadgar, utan äfven de föreskrifter, som äro eller varda af fullmäktige eller deras deputerade meddelade.

§ 60.

Mom. 1. Det åligger den ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen af afdelningskontoret, att utöfva noggrann tillsyn öfver göromålens handläggning inom kontoret, att föredraga låne- och andra ärenden och att besörja brefvexlingen emellan afdelningskontoret och hufvudkontoret, allt i öfverensstämmelse med de föreskrifter, som äro eller varda af fullmäktige eller deras deputerade meddelade.

Mom. 2. Bemälda ledamot samt en af styrelsens öfriga ledamöter, hvilken fullmäktige dertill utse, ombesörja de med köp och försäljning af vexlar på utlandet vid kontoret förenade göromål.

Dessa ledamöter ega att antaga och entlediga nödigt biträde i berörda göromål.

§ 61.

Mom. 1. För behandling af allmänna ärenden sammanträda styrelserna en gång i hvarje månad eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oafbrutna gång sådant fordra, och skola dervid samtliga ledamöter vara närvarande. Uppstå vid dessa sammanträden, dervid protokoll skall föras, skiljaktiga meningar, gälle flesta rösterna, och, då dessa äro lika, ege ordföranden afgörande röst.

Mom 2. För pröfning af utlåningsärenden sammanträda styrelserna alla söckendagar. Beslut må ej fattas, med mindre än att tre ledamöter äro tillstädes; och må ansökning om försträckning ej anses bifallen, så vida ej tre ledamöter äro om bifall ense.

§ 62.

Mom. 1. Hvarje afdelningskontors räkenskaper och förvaltning granskas årligen genom fyra personer, af hvilka Riksdagens kammare utse hvardera två jemte lika antal suppleanter för dem.

Mom. 2. Berättelser skola af styrelserna afgifvas såväl till bemälda revisorer, när de sammanträda, angående utlåningsrörelsen samt dithörande bevaknings- och utsökningsärenden som ock till Riksdagens bankoutskott och revisorer öfver stats-, banko- och riksgäldsverken angående afdelningskontorets rörelse på det hela; börande sistnämnda berättelser till fullmäktige inlemnas, den till bankoutskottet senast å dagen före riksdagens början och den till revisorerna åtminstone fjorton dagar före deras sammanträde.

§ 63.

Mom. 1. De till styrelsens ledamöter utgående aflöningsförmåner upptagas i särskild, af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. Arfvodet till de styrelseledamöter, som besörja handeln med vexlar på utlandet, äfvensom ersättningen till deras biträden ega fullmäktige att, efter göromålens omfång och beskaffenhet, bestämma till såväl beloppet som detsammas fördelning ledamöterna emellan.

Mom. 3. Så länge inkallad suppleant bestrider ordinarie ledamots befattning i styrelsen, åtnjute han det för den senare bestämda arfvode, lämpadt efter den tid, han i kontorets styrelse och förvaltning deltager, dock att, när styrelseledamot, enligt medgifvande i § 58 mom. 4, begagnar ledighet och suppleant till följd häraf inträder i styrelsen, till denne af kontorets medel utgår ersättning med belopp, motsvarande det för ordinarie ledamot i staten anvisade arfvode.

AFDELNING 5.

A. Om tjenstemännen och vaktbetjeningen vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor, deras tillsättande, aflöning och åligganden; ordningsstadganden samt grunderna för pensions erhållande.

§ 64.

Mom. 1. De af riksbankens hufvud- och afdelningskontors verksamhet härflytande göromål handläggas af de vid hvarje kontor anstälda tjenstemän, i öfverensstämmelse med gällande tjenstgöringsstadgar samt de af fullmäktige eller deras deputerade eller, för afdelningskontor, af dess styrelse eller styrelseledamoten för den dagliga förvaltningen meddelade föreskrifter.

Mom. 2. I nämnda tjenstgöringsstadgar ega fullmäktige att vidtaga sådana förändringar, som kunna finnas nödiga och icke äro mot föreskrifterna i detta reglemente stridande; skolande likväl dylika, af fullmäktige beslutade förändringar vid nästkommande riksdag underställas bankoutskottets pröfning och stadfästelse.

§ 65.

Tjenstegraderna inom riksbankens kontor äro fyra, nemligen:

Första graden: kontorsskrifvare, kassaskrifvare och kanslister;

Andra graden: bokhållare, revisorer, kassörer, notarie, registrator och ombudsman vid afdelningskontoret i Göteborg;

Tredje graden: kamrerare, förste revisor och ombudsmannen vid hufvudkontoret;

Fjerde graden: kommissarier och bankosekreteraren.

Denna gradindelning tillämpas på tjenstemännen vid hufvudkontoret och afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, men icke på tjenstemännen vid de öfriga afdelningskontoren och ej heller på ombudsmannen vid kontoret i Malmö.

§ 66.

Mom. 1. På ordinarie stat må ej tillsättas flera tjenstemän vid hvarje kontor, än aflöningsstaten upptager.

Fullmagt meddelas endast åt tjenstemännen af fjerde graden.

Mom. 2. Skulle för göromålens obehindrade gång ökade arbetskrafter för någon tid finnas oundgängligen behöfliga, ega fullmäktige att utöfver stat anställa den eller de tjenstemän, som erfordras, och åt dem för tjenstgöringstiden anslå lämpliga arfvoden.

Mom. 3. Vaktbetjening anställes i hufvudkontoret af fullmäktige till erforderligt antal och vid öfriga kontor af vederbörande styrelse till det antal, aflöningsstaten angifver.

§ 67.

Mom. 1. De till tjenstemännen och vaktbetjeningen vid riksbankens kontor utgående aflöningsförmåner äro bestämda i särskild af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. Utöfver hvad denna stat upptager, ega fullmäktige att tilldela lämpliga arfvoden åt de i staten icke upptagna biträden inom kontoret för riksbankens utrikes affärer och kommissionsanstalten vid hufvudkontoret äfvensom åt de biträden vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, hvilka, utom den ordinarie tjenstemannen för kommissionsgöromål i Göteborg, erhålla uppdrag att handhafva de göromål, som härflyta af stadgandet i § 34 mom. 1 här ofvan.

Likaledes ege fullmäktige att vid hufvudkontoret utöfver stat till vaktmästare i och för tjenstgöring vid brandanstalterna och nattbevakningen meddela de arfvoden, fullmäktige finna skäliga.

§ 68.

Mom. 1. För tillsättning af ordinarie tjensteman utsättes vid hufvudkontoret af fullmäktige och vid öfriga kontor af vederbörande styrelse, medelst anslag å lämpligt ställe inom kontoret samt kungörelse i Post- och inrikes tidningar, ansökningstid af trettio dagar från kungörandet.

Anslaget skall, der så ske kan, afse icke viss tjenst, utan i allmänhet tjenst inom viss tjenstegrad.

I afseende å ombudsmansbefattningarna vid afdelningskontoren må fullmäktige, då så anses lämpligt, låta med åtgärder för tillsättning å ordinarie stat af sådan befattning anstå och i enlighet dermed bestämma, att dylik tjenst må bestridas på förordnande tills vidare.

Mom. 2. Sökande till annan än första gradens tjenst skall skriftligen förbinda sig att för de medel, som kunna honom i tjensten anförtros, ställa vederhäftig borgen eller annan säkerhet till det belopp, fullmäktige eller vederbörande styrelse kunna komma att bestämma.

Mom. 3. Anmäler sig efter anslag icke någon fullt lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningtid utsättas.

Mom. 4. För tillsättning af tjenst vid afdelningskontor insändas ansökningshandlingarna af styrelsen jemte yttrande om tjenstens behöflighet och de sökandes skicklighet och lämplighet till fullmäktige, hvilka hafva att tillsätta tjensten samt utfärda förordnande för den utnämnde.

Mom. 5. Deputerade ega antaga och entlediga i staten icke uppförda behöfliga biträden inom kontoret för riksbankens utrikes affärer; börande deputerades åtgärder härvid hos fullmäktige anmälas.

§ 69.

Pröfvas ledigblifven tjenst kunna umbäras, ega fullmäktige inställa tillsättningen, äfvensom, derest tjensten anses lämpligen kunna medelst tjenst i lägre grad ersättas, fullmäktige ega att om tillsättning af sistnämnda tjenst förordna; skolande styrelse för afdelningskontor om dylika förhållanden hos fullmäktige göra anmälan, innan åtgärd för tillsättning af ledig tjenst utaf styrelsen vidtages.

§ 70.

Vid alla tjenstetillsättningar skola fullmäktige till tjensten nämna den bland de sökande, som för tjensten är mest skicklig och passande. Till ombudsman kan endast den nämnas, som aflagt prof för inträde i rikets rättegångsverk, hvilket äfven erfordras för anställning till tjenstgöring i ombudsmansexpeditionen vid hufvudkontoret.

§ 71.

Tjensteman vid hufvudkontoret samt kamrerare och tjensteman i andra eller första grad vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö få icke annan tjenstebefattning utom riksbanken emottaga. Den, som till sådan tjenst inom riksbanken förordnas eller utnämnes, vare skyldig att annorstädes innehafvande tjenstebefattning genast frånträda. Tjensteman, som

till följd af förut gällande stadganden innehar tjenst utom riksbanken, må dock densamma bibehålla, så länge den icke är för tjenstgöringen i riksbanken hinderlig.

§ 72.

Uppflyttningen till högre lön inom tjenstegrad må icke ske, med mindre fullmäktige eller vederbörande styrelse pröfva tjenstemannen hafva genom sin föregående tjenstgöring inom graden och fortfarande duglighet gjort sig förtjent af en dylik löneförbättring.

Tjensteman, som varder till högre lön uppflyttad, undfår derpå protokollsutdrag.

§ 73.

Tjenstemän och betjente vid riksbankens samtliga kontor äro skyldiga att underkasta sig den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en förändrad organisation af riksbanken eller eljest kan varda stadgad.

De tjenstemän, som hädanefter på ordinarie stat förordnas eller befordras vid hufvudkontoret eller afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, kunna af fullmägtige för en tid af högst sex månader förflyttas till tjenstgöring i samma eller högre grad vid annat af nyssnämnda kontor; egande fullmägtige att bevilja den sålunda förflyttade ersättning af riksbankens medel för resekostnaden och annan utgift, som förflyttningen för honom kan medföra.

Såsom tjenstepligt åligger det en hvar af tjenstemännen vid hufvudkontoret, som dertill af fullmäktige erhåller uppdrag, att utan ersättning underskrifva nya samt granska, uppräkna och makulera förslitna sedlar.

§ 74.

Mom. 1. Blifver tjensteman af sjukdom hindrad att sin syssla förrätta, och göromålens behöriga gång fordrar att föranstalta om vikariat, ega fullmäktige eller vederbörande styrelse att om tjenstgöringen förordna och för dess bestridande af riksbankens medel använda: vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö ett belopp, motsvarande den vid vederbörande kontor för första tjenstegraden bestämda lägsta lön, samt vid

hvarje af de öfriga afdelningskontoren ett belopp af högst tolfhundra kronor för år räknadt; dock under iakttagande härvid, att ersättning till vikarie för ombudsman ej må komma att öfverstiga dennes ordinarie lön.

Mom. 2. Erhålles tjenstledighet efter egen ansökning för svag helsas förbättrande, utan egentligt sjukdomsförfall, eller för enskilda angelägenheter, eller i och för tjenstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer, vare den tjenstledige pligtig att sjelf vidkännas kostnaden för tjenstens bestridande.

Mom. 3. Då vikariat för någon tjensteman fordras i anseende dertill, att han afträdt sin egendom åt borgenärer eller blifvit ställd under förmyndare, bör till tjenstens bestridande under den tid, vikariatet i dylika fall enligt nedanstående §§ 80 och 81 kan komma att fortfara, användas utom tjenstgöringspenningar den del af lönen, som fullmäktige pröfva för ändamålet nödig.

Mom. 4. Tjenstemännen vid hufvudkontoret, kamrerare och tjenstemän i första eller andra graden vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö samt kamrerare och kassörer vid de öfriga afdelningskontoren ega, så vidt sådant utan hinder för göromålens jemna och oafbrutna gång kan ske, hvar i sin ordning åtnjuta semester, tjenstemännen i tredje och fjerde graderna vid hufvudkontoret och de i tredje graden vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö under en och en half månad samt öfriga ofvan omförmälda tjenstemän en månad hvarje år; dock att tjenstemännen i lägsta graden vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö ej ega att erhålla semester förr, än de kommit i åtnjutande af lönetillägg eller i graden innehaft tjenst på ordinarie stat i minst fem år.

Semesterindelningen för hvarje år fastställes vid hufvudkontoret af deputerade och vid afdelningskontoren af styrelsen.

§ 75.

För att kunna antagas till extra ordinarie tjensteman i något af riksbankens kontor fordras att hafva undergått godkänd afgångsexamen från högre allmänt läroverk eller på annat sätt ådagalagt erforderliga kunskaper för riksbankens tjenst.

§ 76.

Mom. 1. Öfvervaktmästare, tillika brandmästare, samt öfriga ordinarie vaktmästare tillsättas vid hufvudkontoret af fullmäktige medelst förordnande.

Deputerade ega att vid hufvudkontoret antaga och entlediga extra vaktmästare.

Mom. 2. Vaktbetjeningen vid afdelningskontor antages och entledigas af styrelsen, ordinarie till det antal, aflöningsstaten bestämmer.

§ 77.

Tjenstledighet för öfvervaktmästare eller ordinarie vaktmästare meddelas vid hufvudkontoret af deputerade, vid afdelningskontor af styrelsen. Är vaktbetjent af sjukdom hindrad att sin tjenst förrätta, må den, som af deputerad eller kontorsstyrelse förordnas att bestrida göromålen, af riksbankens medel erhålla arfvode, motsvarande vid hufvudkontoret lägsta vaktmästarelön och vid afdelningskontor högst 2 kronor om dagen, men sökes eljest ledighet, eller måste någon från tjensten afhållas derför, att han till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, förordnas vikarie på den tjenstlediges bekostnad.

§ 78.

Mom. 1. Om tjensteman vid hufvudkontoret, som å tjensten innehar fullmakt, antingen, vid mindre förseelser i tjensten, ej låter sig af förmäns tillsägelser och varningar rätta, eller ock beträdes med större fel i tjenstgöringen, eller med ett ovärdigt uppförande i allmänna lefvernet, vare vederbörande förman skyldig att förhållandet skriftligen anmäla hos fullmäktige, som bestämma huruvida sådan anmälan bör till åtgärd föranleda, i hvilket fall tjenstemannen skall lemnas tillfälle att sig förklara och de för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordras. Finnes tjenstemannen beträdd med större eller mindre fel af förenämnda beskaffenhet, skall han, efter fullmäktiges pröfning, erhålla inför protokollet en allvarsam föreställning eller från tjenstgöring afhållas på längre eller kortare tid med förlust af större eller mindre del af lönen. Varder han sedermera till ny förseelse förvunnen, afhålles han från tjenstgöring på längre eller kortare tid med förlust af större eller mindre del af lönen, eller ock skiljes han från innehafvande tjenst.

Mom. 2. Af de tjenstemän åter vid hufvudkontoret, som icke å tjensten erhållit fullmakt, samt tjenstemännen vid afdelningskontor ega fullmäktige att, sedan vederbörande tjensteman fått tillfälle sig förklara, från tjensten och densamma åtföljande förmåner entlediga den, med hvilken

kontoret finnes icke vara belåtet; egande fullmäktige att i afseende på tjensteman vid afdelningskontor vidtaga sådan åtgärd på anmälan af vederbörande kontorsstyrelse.

Anse åter fullmäktige eller kontorets styrelse af tjensteman begångna fel kunna försonas med andra af de i mom. 1 omnämnda påföljder, ega de att sådana tillämpa.

§ 79.

Tjensteman, som varder under förmynderskap ställd, må det ej tillåtas att tjensten förrätta, så länge hans omyndighetstillstånd fortfar. Blifver han icke inom två år från förmyndares inseende befriad, skiljes han från tjensten; dock att, om hans omyndighetstillstånd varit föranledt af sjukdom, fullmäktige må ega att efter omständigheterna förfara.

Undandrager sig tjensteman, efter dertill erhållet rådrum, att ställa sådan säkerhet, som i § 68 mom. 2 omförmäles, varde han likaledes från tjensten skild.

§ 80.

Den tjensteman eller vaktbetjent, som till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, bör genast från tjenstgöring i riksbanken afhållas och skall, om han icke senast sex månader, efter det inställelsedagen i konkursen inträffat, styrker sig vara från borgenärers kraf befriad, skiljas från sin i riksbanken innehafvande tjenstebefattning.

§ 81.

Tjensteman, som öfvertygas om ärerörigt brott eller annan förseelse i allmänna lefvernet af den svåra beskaffenhet, att riksbankens trygghet eller anseende ovilkorligen fordrar hans entledigande, hafve gjort sig förlustig sin i riksbanken innehafvande tjenst.

§ 82.

Den extra ordinarie tjensteman, som utan erhållet tillstånd eller anmäldt laga förfall uteblifver från tjenstgöring tre månader, eller eljest visar märklig försummelse eller undandrager sig behörigt deltagande i göromålen,

skall, på anmälan af deputerade eller, för afdelningskontor, af styrelseledamoten för den dagliga förvaltningen, från listan öfver extra ordinarie tjenstemän afföras.

§ 83.

Om någon af vaktbetjeningen visar ohörsamhet mot förmäns befallningar eller på annat sätt felar tjensten eller utom densamma förhåller sig otillbörligt, ankommer det på fullmägtige eller vederbörande kontorsstyrelse att afhålla den felaktige från tjenstgöring under längre eller kortare tid, med förlust af större eller mindre del af lönen, eller ock genast skilja honom från tjensten.

§ 84.

Beräknande af pension åt tjenstemän och vaktbetjening grundas på dels den lön, de vid afgång från tjensten innehafva, dels det antal år, de användt såsom extra ordinarie eller ordinarie i riksbankens eller annan statens tjenst.

§ 85.

Tjensteman eller vaktbetjent skall, då han uppnått 65 lefnadsår och tjenat 35 år vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjensten afgå, fullmägtige dock obetaget att låta med afsked anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken och kan finnas villig att i tjensten qvarstå.

§ 86.

Den tjensteman eller vaktbetjent, som, efter ådagalagdt välförhållande i och utom tjensten, sig om afsked anmäler, är, såvida han fyllt sextio år och tjenat trettiofem år, berättigad att såsom pension för lifstiden åtnjuta tre fjerdedelar af innehafvande lön. Före uppnådda sextio lefnadsår i förening med trettiofem tjensteår kan afskedssökande endast i händelse af bevislig oförmögenhet till vidare tjenstgöring pension erhålla. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjensteåren allena, medels afdrag å tre fjerdedelars lön af en trettiofemtedel för hvarje bristande tjensteår. Öfverstiga deremot tjensteåren trettiofem och ålderåren sextio, ökas det ofvan bestämda pensionbeloppet med en trettiofemtedel för hvarje öfverskjutande tjensteår, eller ock med en

sextiondedel för hvarje öfverstigande åldersår, derest detta sistnämnda beräkningssätt skulle för afskedssökanden förmånligare utfalla.

§ 87.

Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmäktige på pensionsstat öfverflytta tjensteman eller vaktbetjent, som af sjukdom eller minskad arbetsförmåga är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken, oaktadt han sig ej om afsked anmält. I sådant fall ega fullmägtige att, efter omständigheterna, tillägga den, som afskedas antingen hela lönen i pension, ehvad de föreskrifna lefnads- och tjensteåren äro uppnådda eller icke, eller ock en del af lönen, dock ej mindre än hvad med tillämpning af bestämmelserna i nästföregående paragraf belöper.

§ 88.

Pensionstagare, som dömes till förlust af medborgerligt förtroende för alltid eller för viss tid, hafve förlorat rättigheten att pension vidare uppbära.

§ 89.

Mom. 1. Ansökningar från personer inom riksbanken rörande arfvoden utöfver fastställd stat, gratifikationer, eftergifter eller afskrifningar få endast ske hos bankoutskottet; och skola ansökningarna till fullmäktiges expedition inlemnas senast å den dag, Riksdagen sammanträder, vid påföljd, att de i annat fall icke varda till pröfning upptagna.

Mom. 2. Öfver sådana af fullmäktige eller styrelse för afdelningskontor fattade beslut, som grunda sig på stadgandena i denna afdelning af reglementet, kunna besvär anföras hos näst sammanträdande bankoutskott eller, mellan riksdagarne, hos revisorerna af riksbanken, dock, hvad angår beslut i ordningsmål, endast i det fall, att klaganden blifvit från tjensten skild eller förklarats skyldig afstå någon del af sina löneinkomster.

Besvären skola, vid äfventyr af talans förlust, anmälas hos fullmäktige, i frågor om befordringar senast fjorton dagar efter det beslutet blifvit justeradt, och i andra mål senast fjorton dagar efter det klaganden af beslutet bevisligen erhållit del, den oräknad, allt före klockan tolf på dagen, hvarefter besvären böra till fullmäktiges expedition inlemnas, när de äro ställda till bankoutskottet, sist å den dag riksdag sammanträder, och när

de anföras hos revisorerna af riksbanken, sist fjorton dagar före revisionens början, men är beslutet meddeladt senare än fjorton dagar före utgången af den sålunda bestämda tiden, böra besvären till bankoutskottet eller revisionen omedelbart ingifvas innan klockan tolf å fjortonde dagen efter den, då befordringsfråga blifvit justerad eller beslut i annat mål blifvit klaganden delgifvet.

B. Om tjenstemännen och arbetspersonalen vid Tumba pappersbruk.

§ 90.

Tumba bruks egentliga förvaltning besörjes på stället af en förvaltare som på förordnande tills vidare af fullmäktige tillsättes.

Förvaltaren skall för den uppbörd, som kan blifva honom anförtrodd, ställa godkänd borgen eller annan säkerhet till det belopp, fullmäktige bestämma.

Till förvaltarens biträde äro anstälda för papperstillverkningen en verkmästare och en pappersmästare samt vid räkenskapsgöromålen och den öfriga förvaltningen en bokhållare, hvilka alla, på förvaltarens förslag, tillsättas på förordnande tills vidare af fullmäktige.

För förvaltaren och öfriga bruksbetjeningen gäller till efterrättelse den af bankoutskottet den 15 december 1857 fastälda instruktion, med den ändring, som af andra eller materialbokhållaretjenstens indragning följer.

§ 91.

Mom. 1. Tumba bruks tjenstemän och vaktmästare tillkommande löne- och öfriga förmåner äro bestämda i särskild, af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. Den vid bruket anstälda arbetspersona antages och afskedas af förvaltaren, på sätt instruktionen föreskrifver. För nämnda personal fastställa fullmäktige aflöning och öfriga förmåner.

Bil. C

till

Bankoutskottets memorial n:o 7 år 1898.

Till bankoutskottet.

Med anledning af den ansökning, som styrelseledamöterna för den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoren i Jönköping, Karlstad och Örebro till utskottet ingifvit angående deras pensionsförhållanden m. m., får jag, som anser ansökningen vara i vissa delar befogad, härmed underställa utskottet en förberedelse till lösning af den invecklade fråga, som bemälda styrelseledamöter bragt å bane.

Före inrättandet af den s. k. handhafvarebefattningen vid afdelningskontoren bestriddes motsvarande göromål af en af direktörerna i kontoret, benämnd bankoombud. Sådant ombud erhöll, äfven om han ej förut var tjensteman i banken, efter viss tids tjenstgöring tur såsom sådan, först i lägsta, sedermera i andra och slutligen i tredje eller kamreraregraden. I enlighet härmed kunde bankoombudet, om han qvarstod såsom sådant till pensionsåldern, blifva berättigad till pension lika med kamrerare, utan att han innehade någon tjenst å stat. Likaledes är genom särskildt riksdagsbeslut bestämdt, att förvaltaren vid riksbankens pappersbruk Tumba, som är tillsatt endast på förordnande tills vidare, »må i afseende å pensions erhållande för sig betraktas lika med bankens öfriga tjenstemän i kamreraregrad». Förvaltaren näst

före den nuvarande erhöll ock på samma grund pension af 4,000 kronor, utan att hafva tjenstgjort såsom i vanlig bemärkelse.

Om dylikt medgifvande lemnades den styrelseledamot för den dagliga förvaltningen, som är riksbankens tjensteman, skulle derigenom kunna undvikas, att han sökte tredje graden uteslutande med tanke på pension, och skulle sålunda ej behöfva befaras, att de vigtiga kamrerare-tjensterna vid hufvudkontoret i större antal komme att bestridas på förordnande.

Det nu antydda ändamålet skulle till äfventyrs kunna vinnas, om i reglementet eller tillämpningsstadgarna till aflöningsstaten infördes ett stadgande af t. ex. följande innehåll:

»Styrelseledamot för den dagliga förvaltningen vid afdelningskontor, hvilken varit eller fortfarande är tjensteman i riksbanken, eger, om han innehar dylik ledamotsbefattning vid pensionsålder, rätt till pension å riksbankens stat till belopp, motsvarande den *lön med intjenta ålderstillägg,* han enligt gällande aflöningsstat åtnjuter i egenskap af styrelseledamot för den dagliga förvaltningen.»

Genom ett sådant eller liknande stadgande som det här ofvan angifna skulle vinnas den afsevärda fördel, att handhafvare af den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoren icke hafva någon anledning att, blott och bart för erhållande af högre pension, söka tjenstebefattningar i banken, hvilka de ej hafva för afsigt att tillträda och utöfva. Men stadgandet kan icke afhjelpa en annan olägenhet, som vidlåder det nuvarande systemet med handhafvarebefattningarnas tillsättande, när, såsom ofta sker, dertill utses en riksbankens tjensteman. Denna olägenhet består deri, att handhafvaren qvarstår i sin tjenst på stat, hvilken alltså kommer att, så länge handhafvareuppdraget förnyas, skötas af vikarier, förordnade tills vidare på obestämd tid, men så, att förordnandena kunna när som helst återkallas. Bankoreglementets § 89 utvisar, att man, der någon tjensteman genom sjukdom eller annan oförmögenhet är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken, velat gifva fullmäktige medel i handom att genom vederbörande förflyttning på pensionsstat förekomma, att vikariat till följd af någon tjenstemans sjukdom räcka alltför länge.

Men, hvad angår handhafvarebefattningarna, måste, der tjenstemän i Riksbanken utses till dylika uppdrag, de befattningar å stat, som

handhafvarne fått sig anförtrodda, huru länge än handhafvareuppdraget fortfar, uppehållas af tillfälligt förordnade ordinarie eller extra tjenstemän. Då riksbanken redan nu har 15 afdelningskontor och snarligen skall hafva 23, inses lätt af hvilken stor betydelse det är för tjenstgöringen, om alla eller flertalet af de 23 handhafvarebefattningarna anförtros åt tjenstemän och dessas tjenster skola uppehållas af vikarier med tillfälliga förordnanden.

Det synes mig derför vara angeläget, att dessa förhållanden varda föremål för uppmärksamhet och att de nuvarande olägenheterna så vidt möjligt afhjelpas.

Något bestämdt formuleradt förslag i sådant afseende finner jag icke skäligt att redan nu söka framställa, utan inskränker jag mig till att antyda, huru, enligt min mening, frågan skulle kunna lösas, hvarvid jag dock uttryckligen vill framhålla, att andra sätt äfven kunna tänkas och kanske äfven befinnas ega företräde, sedan frågan på särskildt sakkunnigt håll närmare blifvit undersökt.

Det synes mig böra föreskrifvas, att när en riksbankens tjensteman mottager uppdrag att såsom styrelseledamot handhafva den dagliga förvaltningen vid något riksbankens afdelningskontor, skall han frånträda förut innehafvande tjenst; dock så, att han under handhafvaretiden eger fortfarande räkna tjenstår samt att honom ej är förmenadt att bibehålla den honom efter skicklighet och förtjenst tillkommande befordringsrätt, hvadan han alltså skall kunna i tur och ordning efter särskild pröfning såsom lönlös uppflyttas i högre tjenstegrad.

Genom en dylik anordning skulle de många vikariatsförordnandena i riksbanken komma att upphöra, och torde icke någon obillighet vederfaras handhafvarne, enär dessa, i utbyte mot den i vissa afseenden tryggare ställningen såsom tjenstemän, erhålla förmånen att, jemte en sjelfständigare verksamhet, vid jemförelsevis unga år få tillträda större löneinkomster, som de på tjenstevägen ej skulle kunna erhålla förr än långt senare och vid högre ålder.

På det att fullmäktige icke på något sätt måtte tillskyndas inskränkning uti sin frihet att förnya eller återkalla handhafvareuppdragen, blefve dock måhända nödvändigt, att fullmäktige, liksom de nu kunna flytta en tjensteman på pensionsstat utan derom gjord ansökning, finge vid behof förflytta en eller annan handhafvare på expektansstat, i afbidan på att han vid inträffande ledighet må kunna åter erhålla lön såsom tjensteman.

Då jag, såsom ofvan är nämndt, icke haft för afsigt att framställa ett definitivt förslag till ordnande af de vigtiga angelägenheter, som nu af mig berörts, utan min mening hufvudsakligen varit att fästa uppmärksamheten å ifrågavarande förhållanden samt att derigenom bana väg för en utredning, blir min hemställan,

att utskottet måtte besluta att hos herrar bankofullmäktige begära framläggande för utskottet af yttrande och förslag i här ofvan omförmälda hänseenden.

Stockholm den 30 april 1897.

G. H. Spens.

Fullmägtiges i riksbanken yttrande med anledning af grefve Spens' förslag.

Till bankoutskottet.

Det åligger fullmäktige att afgifva yttrande och förslag i fråga om pensions- och successionsförhållanden för och efter de styrelseledamöter, som skola handhafva den dagliga förvaltningen vid riksbankens afdelningskontor, för närmare utredande af de hithörande frågor, hvilka utskottets ordförande herr grefve G. H. Spens i skrifvelse af den 30 april till utskottet bragt på tal.

Beträffande 1:o *pensionsförhållandena* för de ifrågavarande styrelseledamöterna, har i omförmälda skrifvelse framhållits, hurusom det borde undvikas, att de handhafvande styrelseledamöterna söka tjenst i 3:dje eller kamreraregraden vid de kontor, der sådan gradindelning funnes, uteslutande med tanke på pension, hvarigenom kunde inträffa, att de vigtiga kamreraretjensterna vid hufvudkontoret i större antal skulle kunna komma att bestridas på förordnande.

Hvad nu angår den här senast angifna olägenheten, bör det tagas i betraktande, att vid befordran till tredje grads tjenst utöfvandet af handhafvarebefattning utan tvifvel innefattar en tungt vägande merit; men denna är dock ej i allo afgörande, då med den jemföres annan förtjenst, ådagalagd särskildt under tjenstgöring i andra graden och delvis i tredje under förordnande. Ansökan af handhafvare till tredje grads tjenst kan ock föranleda, att en sådan, om han till tjensten utnämnes, kommer att till densamma öfvergå, så att den skötes af ordinarie innehafvare.

Klart är dock, att en handhafvare eger ett gifvet intresse att söka få anställning i tredje graden, såvida inga utsigter för honom finnas att *såsom handhafvare* komma i åtnjutande af skälig pension. För närvarande utöfvas handhafvarebefattningarna vid riksbankens 15 afdelningskontor af 11 tjenstemän i banken, 3 pensionerade statstjenstemän och en person, som icke varit i statens tjenst anställd.

Vid Göteborg och Malmö äro handhafvare ordinarie kamrerare hvar vid det kontor, der han tjenstgör.

Vid de 9 öfriga af de 11 kontoren äro såsom handhafvare anställda:

1 andra gradens tjensteman vid hufvudkontoret med rätt till pension efter 3,000 kronor,
1 » » » vid Göteborgskontoret med d:o,
1 » » » vid Malmökontoret med d:o,
2 kamrerare vid första gruppen af de smärre afdelningskontoren med d:o,
2 » vid andra » » » » » med d:o,
1 » vid tredje » » » » » med d:o,
1 » vid fjerde » » » » » med rätt till pension efter 2,800 kronor.

Handhafvarelönen, utom tjenstgöringspenningar och arfvode, utgör med intjenta ålderstillägg deremot 4,000 kronor vid de smärre kontoren, 3,400 kronor vid Visbykontoret, men vid Göteborgs- likasom vid Malmökontoret 4,500 kronor, hvaremot pensionen vid hvartdera af dess sistnämnda två kontor för kamrerare utgör högst 4,000 kronor.

Då handhafvarnes vid de smärre kontoren löneförmåner, sådana de äro bestämda för tjenstemän i riksbanken i allmänhet, kunna sammanlagdt uppgå till 6,000 kronor, är lätt insedt, att afgång vid uppnådd pensionsålder skulle för dem, som icke på grund af innehafvande tjenst hafva att påräkna högre pensionsbelopp än 3,000 kronor, medföra väsentlig ekonomisk olägenhet. Enahanda är förhållandet i Göteborg, der aflöningen kan stiga till 7,000 kronor jemte fri bostad, samt i Malmö med högst 7,000 kronor i aflöning, hvaremot pensionen för kamrerare ej går till mer än 4,000 kronor.

Med afseende härpå synes det af grefve Spens framlagda förslaget förtjent af all uppmärksamhet. Det skulle nemligen bereda handhafvarne vid de smärre kontoren, utom vid ett, eventuel rätt till tredje grads pension och dem vid Göteborg och Malmö ett något högre belopp, än kamrerare komma att i pension erhålla. Sant är visserligen, att enkepensionen skulle, i händelse en handhafvare aflider, medan han innehar tjenst i lägre grad än den tredje eller såsom kamrerare vid ett mindre afdelningskontor, komma att utgå endast med det belopp, som svarar mot den lägre aflöningen, men då afgiften för denna tillika skulle blifva högre och möjligheten att få bibehålla handhafvarebefattningen till pensionsålder med pensionsrätt skulle underlätta åtgärder för de efterlefvandes försörjning, synes någon tvingande nödvändighet ej föreligga att i det afseendet vidtaga några särskilda

anordningar, i synnerhet som dessa alltid skulle i större eller mindre mån beröra enke- och pupillkassans ekonomi.

Det skulle kunna ifrågasättas att för pensions erhållande föreskrifva vissa — exempelvis 10 — års tjensteutöfning i egenskap af handhafvare, men nödvändigt är sådant så mycket mindre, som det svårligen lär kunna inträffa, att någon riksbankens tjensteman befordras till handhafvare vid så hög ålder, att han efter några få år skulle finnas berättigad till pension, d. v. s. hafva uppfylt de vilkor — 65 års lefnadsålder och 35 års verksamhet såsom tjensteman — som enligt fullmäktiges förslag till bankoreglemente skulle bestämmas för pensions erhållande. Ännu mindre skulle något sådant kunna inträffa enligt nu gällande bestämmelser. Om nu dessa befinnas böra blifva ändrade, i enlighet med fullmäktiges förslag, följer dock ej deraf, att den dermed sammanhängande vilkorliga skyldigheten att afgå från tjensten skall uttryckligen stadgas äfven med afseende å handhafvarne, enär dessa af fullmäktige förordnas för ett år i sänder.

Hvad beträffar 2:o *successionsförhållandena,* har förslagsställaren fullt rigtigt framhållit de olägenheter, som äro förenade dermed, att befattningarna för de riksbankens tjenstemän, som förordnas till handhafvare vid afdelningskontoren, skola uppehållas af tillfälligt förordnade ordinarie eller extra tjenstemän, olägenheter, som gifvetvis stegras i mån af kontorens förökade antal.

För det närvarande ställer det sig så, att, i följd af meddelade förordnanden å handhafvarebefattningar, af vikarier uppehållas följande antal tjenster, nemligen:

vid hufvudkontoret 1 i andra och 4 i första graden, vid kontoren
i Göteborg 1 i tredje, 2 i andra och 2 i första graden,
i Malmö 1 i tredje, 2 i andra och 2 i första graden,
i Hernösand 1 kamrerarebefattning (af tjensteman från hufvudkontoret) och 1 registrators (d:o),
i Jönköping 1 kamrerarebefattning (d:o),
i Kalmar 1 kamrerare- och 1 kassörsbefattning,
i Umeå 1 kamrerare- och 1 kassörsbefattning,
i Örebro 1 kamrerarebefattning (af tjensteman från hufvudkontoret),
i Östersund 1 kamrerare- samt 1 kassörs- och 1 registratorsbefattning.

En ändring härutinnan på det sätt, att de platser, som nu uppehållas och framdeles komma att uppehållas af vikarier, blifva försedda med ordinarie innehafvare, som utan vidare få beräkna tjenstår för ålderstillägg, bör, såsom lätt inses, vara förmånlig och leda till större stabilitet i administrationen. Naturligtvis kan dylik ändring ske i en-

lighet med hvad förslagsställaren ifrågasatt, eller att handhafvare frånträder sin ordinarie tjenst, men med bibehållen befordringsrätt så till vida, att han må såsom lönlös uppflyttas i högre tjenstegrad.

Härvid möter dock först den betänkligheten, att vid de smärre kontoren gradindelning icke finnes fastställd. Och då åtskilliga handhafvare äro ordinarie kamrerare vid afdelningskontor, skulle för öfrigt i afseende å dessa en bestämmelse i det ifrågasatta syftet ej blifva effektiv. Slutligen skulle ett afsevärdt antal befattningar utom stat på det sättet uppkomma.

Men målet torde kunna vinnas på en annan väg. Beträffande rektorer vid högre elementarläroverk meddelas genom kongl. kungörelsen af den 11 juli 1862 den bestämmelse, att, i händelse till rektor vid högre elementarläroverk blefve af Kongl. Maj:t utsedd någon lärare, som vid annat läroverk innehade ordinarie tjenst, denna tjenst skulle i vanlig ordning tillsättas, dock att den, som dertill utnämndes, skulle, när förre innehafvaren återtoge utöfningen af densamma, vara skyldig att träda i tjenstgöring vid det läroverk, Kongl. Maj:t, med afseende å förekommande omständigheter, funne skäligt bestämma, hvilket förbehåll borde intagas i den fullmakt, som utfärdades.

Denna bestämmelse gälde derefter i 28 år, utan att derunder en enda gång ifrågakom förflyttning enligt Kongl. Maj:ts beslut, och stadgandet utsträcktes, med stöd af Riksdagens beslut i anledning af kongl. proposition, genom kongl. kungörelsen af den 12 september 1890 till att gälla äfven beträffande rektorer vid lägre allmänna läroverk samt jemväl der till rektor förordnas någon lärare vid *samma* läroverk. Ej heller sedan den tiden har, så vidt bekant är, något fall af förutsatt förflyttning förekommit.

Med afseende härå borde en motsvarande bestämmelse kunna finnas lämplig beträffande handhafvareplatserna vid riksbankens afdelningskontor. Visserligen eger den skiljaktighet rum emellan de allmänna läroverken och riksbanken, att vid de förra endast två slag af tjenster finnas, lektors- och adjunkts- eller kollegabefattningar, medan vid riksbankens kontor förekomma vid hufvudkontoret fyra tjenstegrader, vid kontoren i Göteborg och Malmö tre samt vid de öfriga afdelningskontoren kamrerare-, kassörs- och registratorstjenster. Men skiljaktigheten härutinnan behöfver ej hindra meddelandet af den ifrågavarande bestämmelsen, om denna affattas så, att fullmäktiges rätt att, om och när förflyttning måste ske, efter sig företeende omständigheter och med hänsyn till vederbörandes meriter inom riksbanken låta denne tjenstgöra å den plats, som för honom kan befinnas lämplig, naturligtvis med bibehållande

af innehafvande löneförmåner, till dess han kan blifva befordrad till stadigvarande tjenst. Det senare bör, med afseende på de många kontor, riksbanken skall få, och dess utveckling i allmänhet, icke komma att dröja länge, och hvad nödvändigheten af förflyttning, sedan en handhafvare återtagit sin ordinarie befattning, angår, borde den ytterst sällan inträffa. För ett sådant antagande talar nemligen icke blott erfarenheten från läroverken, utan ock den, som sedan vunnits i afseende å afdelningskontoren, der hittills ingen tjensteman, som förordnats till handhafvare, lemnat sin plats, såvida han icke begärt att blifva flyttad till annat kontor i *samma* egenskap.

För den, som efter en till handhafvare förordnad tjensteman kommer att befordras till dennes förra tjenst, vinnes härigenom den fördelen, att han blir ordinarie med rätt till ålderstillägg i vanlig ordning och tryggad aflöning, hvilken skulle utgå, äfven om han komme att afgå från tjensten i följd af handhafvarens återtagande af denna. Fallet torde, såsom redan anmärkts, endast undantagsvis förekomma, medan nu, såsom förut är visadt, vikariat måste ega rum såsom gifven regel. För öfrigt hindrar intet, att en med eventuel skyldighet att underkasta sig förflyttning utnämnd tjensteinnehafvare kan vid inträffande ledighet söka annan ordinarie tjenst i samma grad eller med motsvarande aflöning, i hvilket fall en annan inträder i hans ställe, men icke som vikarie, utan i egenskap af ordinarie, endast med förbehåll, att han skall underkasta sig möjligen ifrågakommande förflyttning. Då arten af tjenstgöringen är i stort sedt föga skiljaktig vid de olika kontoren, bör en sådan vexling af personer, om den någon gång eger rum, icke för riksbanken medföra någon olägenhet, under det att å andra sidan ställningen för tjenstemännen blir tryggare och bättre.

Naturligtvis kan det tänkas, att en handhafvare, äfven om den nu föreslagna pensionsrätten blifver medgifven, söker högre tjenst, än han vid sitt förordnande till handhafvare innehade, men i sådan händelse blir, om han fortfarande anses böra vara handhafvare, den nya tjensten tillsatt, såsom här är ifrågastäldt, och den förra besatt med ordinarie, för hvilken intet förbehåll skulle gälla.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställa fullmäktige,

att till § 78 i förslaget till reglemente för riksbanken må tilläggas ett moment så lydande:

Styrelseledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen vid afdelningskontor, hvilken är tjensteman i riksbanken, vare, om han vid ofvan upptagna ålder

innehafver förstnämnda befattning, berättigad att, om han frånträder densamma, i pension åtnjuta sin lön såsom sådan styrelseledamot oafkortad;

samt att i § 61 af samma förslag intages ett särskildt moment af följande lydelse:

I händelse till styrelseledamot vid afdelningskontor, med uppdrag att handhafva den dagliga förvaltningen, af fullmäktige är eller blifver förordnad någon person, som innehafver ordinarie tjenst inom riksbanken, skall denna tjenst i vanlig ordning tillsättas, dock att den, som till innehafvande af sådan tjenst efter honom förordnas, skall, när förre innehafvaren återtager utöfningen af densamma, vara skyldig att, med bibehållande af samma tjenst åtföljande lön och tjenstgöringspenningar, förrätta den tjenst vid något af riksbankens kontor, som fullmäktige, med hänsyn tagen såväl till den ifrågavarande personens förtjenst och skicklighet som till i öfrigt föreliggande omständigheter, finna skäligt bestämma, intill dess han kan i laga ordning blifva befordrad till stadigvarande tjenst, hvarom allt särskildt förbehåll bör intagas i det förordnande eller den fullmakt, som för honom utfärdas.

Hvad beträffar den tillökning i kostnad, som kan blifva en följd af den nya anordningen, torde i fråga om pensionerna någon afsevärd skilnad ej uppkomma samt genom stadgandet om successionen endast någon ökning föranledas i och genom ålderstilläggs åtnjutande tidigare än annars. I fråga om det senare bör dock erinras, att eventuel rätt till ålderstillägg äfven nu finnes, nemligen när vikarie blir till ordinarie tjenst i graden befordrad. Stegringen i utgift bör således ej blifva stor. I alla händelser synas fördelarne af det nya vara öfvervägande.

Protokollsutdrag, innefattande en fullmäktigs afvikande mening bifogas.

Stockholm den 3 februari 1898.

Pehr Ehrenheim.

R. Törnebladh. *J. W. Arnberg.* *Tom Liljewalch.*

Sixten von Friesen. *Olof Jonsson.*

Bilaga till fullmäktiges i riksbanken skrifvelse den 3 februari 1898.

Utdrag af protokollet, hållet hos herrar fullmäktige i riksbanken den 3 februari 1898.

§ 12. Efter anmälan å nyo af bankoutskottets den 30 april 1897 aflåtna protokollsutdrag med begäran om yttrande och förslag angående ordnandet af styrelseledamöternas för den dagliga förvaltningen vid de mindre riksbankskontoren ställning, beslöto fullmäktige nu att i ämnet till utskottet afgifva yttrande enligt registraturet.

Herr Jonsson anmälde en afvikande mening och anförde:

»Uti förslaget, att de riksbankens tjenstemän, som äro handhafvare af den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoren, skola — såsom sådana — kunna erhålla pension, har jag icke kunnat instämma.

Rätten till pension för tjenstemännen i riksbanken grundar sig nu bland annat på den lön, de uppbära, och den plats, de såsom tjenstemän innehafva, och derpå beror således också, huruvida och till hvilket belopp en handhafvare af den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoren kan få uppbära pension, när han ur banken afgår. Sedan sistlidne Riksdag höjde lönen för kamrerare vid 9 af de s. k. mindre kontoren med 400 kronor eller från 1,600 kronor till 2,000 kronor och bestämde den vid de 4 öfriga till 1,800 kronor med i båda fallen tvenne ålderstillägg å hvardera 500 kronor, utgör således den pension, nuvarande handhafvare af den dagliga förvaltningen, hvilka tillika hafva tjenstegrad såsom kamrerare vid dessa kontor eller deremot svarande vid hufvudkontoret, ega att vid sin afgång ur riksbankens tjenst uppbära, derest han innehar stadgade lefnads- och tjenstår, 2,800 kronor till 3,000 kronor. De fyra handhafvare återigen, som icke tillika äro tjenstemän i riksbanken, sakna deremot all rätt till pension i banken.

De löneinkomster, handhafvarne af den dagliga förvaltningen vid de mindre afdelningskontoren uppbära, utgöra nu för dem, som tillika äro tjenstemän i banken, vid 9 kontor 5,000 kronor under de första fem åren, 5,500 kronor under derpå följande fem år och derefter 6,000 kronor årligen, men för dem, som icke tillika äro tjenstemän, 3,600 kronor årligen under hela tiden.

För enahanda slags tjenstgöring och ansvar uppbära således, de förra från 5,000 kronor till 6,000 kronor årligen och erhålla efter sin afgång ur riksbankens tjenst en pension af 2,800 kronor till 3,000 kronor; de senare under sin handhafvaretid 3,600 kronor årligen, och dermed punkt. Att under sådant förhållande än ytterligare öka denna skilnad i förmåner genom en höjning af pensionen med i regel 1,000 kronor för den bäst lottade parten, har derför synts mig vara hvarken rättvist eller af andra omständigheter påkalladt.»

Och skulle jemte förenämnda yttrande protokollsutdrag tillställas bankoutskottet.

Som ofvan.

Ur protokollet

G. Dahlgren.

Stockholm, tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag, 1898.